

Strategija reforme
upravljanja javnim finansijama

2021 – 2025.

FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE

Mart 2021.

SKRAĆENICE koje se koriste

BiH	Bosna i Hercegovina
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FMF	Federalno ministarstvo finansija/financija
JLS	Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)
CHJ	Centralna harmonizacijska jedinica
EC	Delegacija Evropske komisije
ERP	Program ekonomskih reformi
EU	Evropska unija
FUK	Finansijsko upravljanje i kontrola
BDP	Bruto domaći proizvod
UJF	Upravljanje javnim finansijama
VRIFBiH	Ured za reviziju institucija u FBiH
IT	Informacione tehnologije
DOB	Dokument okvirnog budžeta
PAR	Reforma javne uprave
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance
MMF	Međunarodni monetarni fond
PEFA	Public Expenditure Financial Accountability
SIGMA	Support for Improvement in Governance and Management
USAID	United States Agency for International Development

Sadržaj	
Uvod	4
Poglavlje I. Kontekst Strategije reforme UJF u Federaciji Bosne i Hercegovine	5
Strateški okvir.....	5
Ekonomski i fiskalni kontekst	6
Institucionalni okvir	9
Analiza problema na osnovu procjena	13
Strateški okvir Strategije reforme UJF 2021-2025. i veza sa Strateškim okvirom (PAR Strategy).....	15
Poglavlje II. Stubovi, rezultati, mjere i aktivnosti Strategije reforme UJF	28
Stub: I. FISKALNI OKVIR.....	30
Mjera: I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila	32
Mjera: I.2. Unaprjeđenje projekcije prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH	33
Mjera: I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izvještavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)	35
Mjera: I.4. Nadzor nad javnim preduzećima	37
Stub: II. JAVNI PRIHODI.....	39
Mjera: II.1. Unaprjeđenje pravnog okvira javnih prihoda	41
Mjera: II.2. Unaprjeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći i administrativnom saradnjom	44
Mjera: II.3. Suzbijanje sive ekonomije	47
Mjera: II.4. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera	49
Stub: III. PLANIRANJE I BUDŽETIRANJE	53
Mjera: III.1. Pravni okvir.....	55
Mjera: III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a	56
Mjera: III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete	58
Mjera: III.4. Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu	60
Mjera: III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema na nivou FBiH i kantona.....	64
Mjera: III.6. Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija	66
Mjera: III.7. Uspostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije	69
Stub: IV. IZVRŠENJE BUDŽETA	70
Mjera: IV.1. Jačanje kontrole preuzimanja obaveza	72
Mjera: IV.2. Rješavanje neizmirenih obaveza	74
Mjera: IV.3. Upravljanje gotovinom.....	76
Mjera: IV.4. Jačanje upravljanja dugom.....	78
Mjera: IV.5. Računovodstvo i finansijsko izvještavanje	80
Mjera: IV.6. Unapređenje IT sistema trezora	83
Stub: V. SISTEM INTERNIH FINANSIJSKIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU FBiH....	85
Mjera: V.1. Unaprjeđenje upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole	87
Mjera: V.2. Unaprijedena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost	91
Mjera: V.3. Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC.....	94
Mjera: V.4. Unaprijediti rad budžetske inspekcije	97
Stub: VI. EKSTERNA REVIZIJA	99
Mjera: VI.1. Nezavisnost, mandat i organizaciju Ureda za reviziju institucija u FBiH osigurati ustavnim i zakonskim okvirima, i poštivati u praksi.....	101
Mjera: VI.2. Jačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi se osiguralo provođenje revizije u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava i veća pokrivenost subjekata iz nadležnosti	105

Mjera: VI.3. Primjena INTOSAI Okvira profesionalnih objava, s ciljem osiguranja visokokvalitetnih revizija koje doprinose poboljšanju upravljanja javnim finansijama	108
Poglavlje III. Upravljanje i koordinacija	112
Akcioni planovi i izvještaji o implementaciji	112
Poglavlje IV. Procijenjeni troškovi i financiranje strategije reforme UJF	113
Poglavlje V. Rizici i plan ublažavanja	114
Dodatak 1 – Akcioni plan	Error! Bookmark not defined.
Dodatak 2 – Logički okvir	Error! Bookmark not defined.
Dodatak 3 – Pregled preporuka i veza sa strategijom	Error! Bookmark not defined.

Uvod

Upravljanje javnim finansijama je ključni stub funkciranja javne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH). Efikasno, efektivno i transparentno upravljanje javnim sredstvima podrazumijeva postojanje i dobro upravljanje nizom procesa i sistema koji doprinose tom cilju.

Svaki segment upravljanja javnim finansijama ima svoj značaj za svakodnevni rad javne uprave, a dolazi do posebnog izražaja u kriznim situacijama kada dostatnost javnih prihoda, efektivno upravljanje dugom i efikasna upotreba sredstava na rashodovnoj strani budžeta dolaze do posebnog izražaja.

Kroz ovu Strategiju se obrađuje svaki segment upravljanja javnim finansijama, od prikupljanja javnih prihoda, upravljanja rashodima, javnim dugom, javnim investicijama do interne kontrole i eksterne revizije, sa namjerom da se provedu značajne reforme u nekim oblastima i uvedu poboljšanja u drugim.

Strategija reforme upravljanja javnim finansijama FBiH 2021 – 2025. je izrađena imajući u vidu poseban značaj daljeg jačanja ove oblasti za dalji ekonomski napredak unutar FBiH, i da pruži snažan oslonac za reforme koje se planiraju provoditi u drugim sektorima, kao i da bude u mogućnosti odgovoriti zahtjevima koje proces pridruživanja EU postavlja pred čitavu Bosnu i Hercegovinu (BiH).

U izradi strategije su učestvovali Federalno ministarstvo financija/finansija (FMF) i Ured za reviziju institucija u FBiH. Obavljene su konsultacije sa svim kantonima i sa Savezom općina i gradova FBiH.

Implementacija ove Strategije zahtijevat će proaktivno učešće svih nivoa vlasti unutar FBiH i budžetskih korisnika FBiH.

Poglavlje I. Kontekst Strategije reforme UJF u Federaciji Bosne i Hercegovine

Ovo je druga strategija reforme UJF FBiH i kroz nju se planira nastavak i nadogradnja aktivnosti iz Strategije reforme UJF 2017-2020. godine, kao i nove mjere i aktivnosti. Aktivnosti koje se nastavljaju su uglavnom bile uslovljenje dostupnošću tehničke pomoći ili usvajanjem zakona na Parlamentu Federacije BiH. Strategija uključuje ključne reformske mjere i aktivnosti koje su planirane kroz Strategiju razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine za period 2020- 2025. Ured za reviziju institucija u FBiH je samostalno izradio svoj doprinos za Strategiju i isti je uključen u potpunosti u Strategiju.

Strategijom se definiraju ključni reformski planovi za naredni period koji predstavljaju odgovor na potrebe za unaprjeđenjem UJF kao jednog od ključnih stubova javne uprave u FBiH. Svrha Strategije je da pruži sveobuhvatan i integriran okvir za planiranje, koordinaciju, provođenje i praćenje napretka ka efikasnom korištenju raspoloživih javnih resursa, povećanje transparentnosti i funkcionalnosti UJF u skladu sa EU i međunarodnim standardima. Osim toga, Strategija predstavlja osnov za koordinaciju finansijske i tehničke pomoći međunarodnih finansijskih institucija, EU i drugih razvojnih partnera.

Strateški okvir

Jedan od prioritetnih ciljeva BiH je postati punopravni član EU i potpisom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH se obavezala na razvoj i usklađivanje društva i ekonomije u cjelini s EU standardima, što će doprinijeti razvoju poslovног okruženja, konkurentnosti i unaprjeđenju životnog standarda. BiH je započela niz reformskih procesa koji će omogućiti ispunjavanje kriterija iz SPP-a da bi ostvarila punopravno članstvo u EU. Unutar tog konteksta, ovom Strategijom su predviđena unaprjeđenja funkcija UJF koje su direktno ili indirektno predmet budućih pregovaračkih poglavlja, i to poglavља 16: Oporezivanje, 17: Ekonomска i monetarna politika, 29: Carińska unija, 32: Finansijski nadzor i 33: Finansijske i budžetske odredbe. Od značaja za proces pristupanja EU, Strategija reforme UJF će podržati dijalog sa EU o reformskim prioritetima za ovu oblast i omogućiti efikasnije korištenje sredstava pretpristupne pomoći EU.

Vlada Federacije je usvojila dokument „Zajedničke socioekonomske reforme za period 2019 - 2022. godina“ („Reformska agenda 2“), koji je izrađen uz podršku Delegacije Evropske unije (EC). Ovaj dokument postavlja niz obaveza za reforme u raznim sektorima i jedna od obaveza je izrada krovne Strategije za reformu UJF za BiH, i ova strategija je korak ka tom cilju. Pored toga, kroz ovu strategiju se planira rad na izvršenju sljedećih obaveza¹:

¹ [http://www.FBiHvlada.gov.ba/file/zbhs-converted\(1\).pdf](http://www.FBiHvlada.gov.ba/file/zbhs-converted(1).pdf) - Zajedničke socioekonomske reforme za period 2019 - 2022. godina, usvojen na sjednici Vlade FBiH održanoj 10.10.2019.

- „FBIH će redovno ažurirati svoj registar taksi i naknada, na način da će mu dati pravnu snagu te poduzeti prve korake ka njihovom smanjenju.
- Entiteti će nastaviti sa usklađivanjem svojih poreznih zakonodavstava, uključujući stope oporezivanja dividende.
- Javna ulaganja će se povećati na osnovu strategije ulaganja.
- Također, radit će se na unaprjeđenju efikasnosti i produktivnosti javne uprave.
- FBIH će formirati Odjel za centralizirano planiranje i praćenje efekta javnih preduzeća i donijeti Uredbu o transparentnosti, planiranju, kontroli, eksternoj reviziji i nagrađivanju.
- FBIH će početi raditi na uvođenju svog zdravstvenog sektora u trezorski sistem poslovanja.“

Vlada FBiH je za 2020. godinu² odredila prioritetne projekte Vlade koji će osigurati dugoročnu stabilnost. Prioritetni projekti su dalje usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, očuvanje makroekonomskе stabilnosti i jačanje fiskalne discipline, strukturne reforme, te rad na euroatlantskim integracijama, i te ciljeve, između ostalih prioriteta, smo pratili prilikom izrade Strategije.

Vlada FBiH je kroz Program ekonomskih reformi Federacije BiH za period 2020-2022. definirala 17³ prioritetnih reformskih mjera za otklanjanje ključnih prepreka za unaprjeđenje stabilnog i održivog rasta i konkurentnosti. Reformske mjere će se provoditi u oblasti električne energije i gasa, transporta, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, turizma, okoliša, trgovine, obrazovanja, tržišta rada, socijalne zaštite i poslovног okruženja. Od tih mjera, tri relevantne su uključene u ovu Strategiju:

- „Za razvoj poslovnog okruženja i suzbijanja „sive“ ekonomije potrebno unaprijediti sistem neporeznih prihoda uspostavom jedinstvenog registra taksi i naknada u Federaciji te unaprijediti sistem fiskalizacije.
- Donošenjem jedinstvenog zakona o oporezivanju imovine osigurat će se dodatni stabilan izvor prihoda od poreza.
- Uspostavom nove osnovice i diferencirane stope poreza na dohodak smanjit će se porezno opterećenje na manje iznose dohotka radi pravičnije raspodjele poreznog opterećenja.“

Ekonomski i fiskalni kontekst

Kretanja i aktivnosti u međunarodnom i evropskom okruženju su jedan od glavnih faktora ekonomskog rasta BiH. Zbog novonastale situacije s pandemijom, realni rast ekonomije BiH u 2020. godini, prema projekcijama DEP-a, će biti negativan od

² Program rada Vlade Federacije BiH za 2020. godinu, Vlada Federacije BiH, 207. Sjednica od 23.01.2020. godine

³ Program ekonomskih reformi Federacije BiH za period 2020-2022, Vlada Federacije BiH, 208. Sjednica od 30.01.2020. godine

3,0%⁴, a Svjetska banka i MMF su u svojim redovnim izvještajima projicirali još niži pad BiH ekonomije od 3,2%⁵ odnosno pad od 5,0%.⁶

Nakon realnog rasta FBIH od 3,8% u 2018. godini, u 2019. godini je dostignut manji rast od 2,6%, a Federalni zavod za programiranje razvoja u 2020. godini projicira pad ekonomije FBIH od 2,6% kao posljedicu pandemije. U narednom periodu od 2021 - 2023. godine projicira se opravak ekonomije od 2,8%, 3,5% i 2,6% pod pretpostavkom rasta privatne potrošnje, nastavak započetih i početak novih investicija, oporavka uslužnih i pratećih djelatnosti, te veće zaposlenosti odnosno poboljšanje standarda stanovništva.⁷

Radi suzbijanja negativnih posljedica pandemije Vijeće ministara BiH, Vlada FBIH kao i niži nivoi vlasti su poduzeli i poduzimaju razne stabilizacijske mjere, putem novih propisa i novih zaduženja, kao i pripremu za nabavku vakcine protiv virusa COVID-19. Parlament FBIH je, uz rebalans budžeta za 2020. godinu, donio Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica⁸, koji sa izmjenama od 2.12.2020. predviđa niz mera za ublažavanje krize i oporavak ekonomije.

Dodatno, Vlada FBIH je usvojila Program ekonomske stabilizacije FBIH 2020 - 2021.⁹ godine, kojim su definirane mјere čija realizacija treba dovesti do oporavka i ekonomskog rasta FBIH. Ključni ciljevi ovog programa su: fiskalna i makroekonomska stabilnost, podrška očuvanju radnih mјesta, izvozu, zdravstvenom sektoru, sektoru socijalne zaštite i zaštite od gubitka posla i investicijama, te reforme javnih preduzeća.

U pogledu fiskalne pozicije, angažman institucija svih nivoa vlasti u okviru borbe za zaštitu javnog zdravlja kao i saniranje ekonomskih posljedica Covida-19, te očekivani pad prihoda od indirektnih poreza u 2020. godini uslovit će deficit na svim nivoima vlasti i povećanje javnog duga. Zbog toga se u narednom periodu očekuje nastavak restriktivne politike tekuće potrošnje s jedne strane i usmjeravanje eventualnih viškova prihoda nad rashodima u javne investicije uz korištenje raspoloživih sredstava međunarodnih finansijskih institucija kao poluga za rast u srednjem periodu. Ove mјere bi, uz lagani rast javnih prihoda u narednih par godina, trebale dovesti do postepene fiskalne konsolidacije.

Projicira se da će ukupni konsolidovani javni prihodi Federacije iznositi 8.003 mil. KM u 2020. godini, uz napomenu da ove projekcije prvi put sadrže i prihode po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje jer je Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje ušao u sistem JRT FBIH od 01.01.2020. godine. U narednim godinama se projiciraju ukupni javni prihodi u iznosu od 8.212 mil. KM u 2021. godini, 8.485 mil. KM u 2022. godini i 8.814 mil. KM u 2023. godini, uz pretpostavku

⁴ Dokument okvirnog budžeta FBIH 2021-2023.

⁵ Svjetska banka: Redovni ekonomske izvještaj, broj 17, proljeće 2020. godine

⁶ MMF. World economic outlook, april 2020

⁷ Dokument okvirnog budžeta FBIH 2021-2023.

⁸ "Službene novine FBIH", broj: 28/20

⁹ Sjednica Vlade Federacije BiH, 19.06.2020. godine

postepenog oporavka ekonomije i pozitivnih kretanja ključnih makroekonomskih parametara.¹⁰

Ukupno planirana javna potrošnja, uključujući otplate dugova, pozajmljivanje i izdatke za kamate u 2020. godini iznosi 5.508,9 mil. KM, što predstavlja rast od 3.314,3 mil. KM u odnosu na izvršenje Budžeta Vlade FBiH za 2019. godinu. Ukupna potrošnja u 2021. godini se projicira u iznosu od 5.056 mil. KM ili 22,3% BDP-a FBiH što je manje za 8,2% u odnosu na 2020. godinu, u 2022. godini u iznosu od 5.225 mil. KM ili 22,3% BDP-a FBiH i u 2023. godini iznosu od 5.223,4 mil. KM ili 21,7% BDP-a FBiH.¹¹

¹⁰ Dokument okvirnog budžeta FBiH 2021-2023.

¹¹ Dokument okvirnog budžeta FBiH 2021-2023.

Institucionalni okvir

Reformske mjere prezentirane u ovom dokumentu zasnovane su na zakonom utvrđenim nadležnostima institucija zaduženih za njihovo provođenje. U provođenju ključnih funkcija u sistemu upravljanja javnim finansijama učestvuju sljedeće institucije:

Ovaj pregled je preuzet iz nacrtta Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola 2020 – 2025., uz male izmjene.

Ključne funkcije/procesi:	Nadležne institucije i tijela
Fiskalna koordinacija sa ostalim upravnim nivoima	Fiskalno vijeće BiH
Makroekonomske prognoze	FMF (Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću i Sektor za budžet i javne rashode), a na osnovu ulaznih informacija drugih organizacija javnog sektora (Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Federalni zavod za statistiku, Porezna uprava FBiH); MF u kantonima (odgovarajući sektori u MF) na osnovu ulaznih informacija organizacija javnog sektora (kantoni preuzimaju projekcije iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike koju usvaja Vlada FBiH i ostalih organizacija – FMF Sektor za poreznu politiku, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Federalni zavod za statistiku, Porezna uprava FBiH); Službe za finansije u gradovima i općinama.
Prognoze prihoda	FMF (Sektor za poreznu politiku javne prihode i igre na sreću) MF u kantonima (odgovarajući sektori u MF) na osnovu ulaznih informacija organizacija javnog sektora (kantoni preuzimaju projekcije iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike koju usvaja Vlada FBiH i ostalih organizacija – FMF Sektor za poreznu politiku, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Federalni zavod za statistiku, Porezna uprava FBiH); Službe za finansije u gradovima i općinama.
Priprema srednjoročnog i godišnjeg budžeta	FMF - Sektor za budžet i javne rashode, na osnovu ulaznih informacija institucija, te podataka Sektora za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću i Sektora za dug Kantonalna MF, na osnovu ulaznih informacija korisnika. Službe za finansije u gradovima i općinama na osnovu ulaznih informacija (zahtjeva) ostalih službi i korisnika (npr. centri za socijalni rad i drugi budžetski korisnici koji se finansiraju iz budžeta gradova i općina)

Ključne funkcije/procesi:	Nadležne institucije i tijela
	Vanbudžetski fondovi, na osnovu prošlogodišnje realizacije
Izvršenje budžeta (uključujući kontrole)	FMF (Sektor za trezor); Organizacije u javnom sektoru upravljaju dodijeljenim budžetskim sredstvima u skladu sa Zakonom o budžetima i godišnjim zakonima/odlukama o izvršavanju budžeta/finansijskog plana
Upravljanje javnim investicijama	Organizacije javnog sektora FBiH FMF Sektor za dug (politike) Kantonalna ministarstva finansija imaju posebne sektore za upravljanje javnim investicijama Gradovi i općine
Upravljanje gotovinom	FMF (Sektor za trezor) Kantonalna ministarstva finansija Gradovi i općine
Upravljanje dugom	FMF Sektor za dug MF kantona, sektori za dug ¹² Gradovi i općine
Prikupljanje prihoda	Porezna uprava FBiH (porezna administracija direktnih poreza i obaveznih doprinosa) / UIO BiH (porezna administracija indirektnih poreza, nivo BiH) Organizacije u javnom sektoru nadležne za neporezne prihode (ministarstva/organizacije kojima je data nadležnost za prikupljanje određenih prihoda čija je namjena utvrđena posebnim zakonima, uključujući različite oblike poslovne saradnje (npr. javno-privatna partnerstva ili koncesije))
Obračun i isplata plaća i naknada	FMF za korisnike budžeta FBiH uključene u centralizovani sistem Kantonalna MF za korisnike budžeta kantona uključene u centralizovani sistem Vanbudžetski korisnici, za svoje zaposlenike i paušalno za

¹² Kantonalna ministarstva finansija daju mišljenje na zahtjev za zaduzivanjem od gradova/općina jedino ukoliko se zahtjevom traži garancija od kantona, a kompletirani zahtjev (sa mišljenjem ministarstva finansija) usvaja skupština kantona.

Ključne funkcije/procesi:	Nadležne institucije i tijela
	zdravstvene ustanove
Javne nabavke	Agencija za javne nabavke BiH, Ured za razmatranje žalbi BiH Pojedinačne organizacije u javnom sektoru u FBiH U pojedinim kantonima, zajedničke stručne službe za centralizovane nabavke po osnovu sporazuma sa budžetskim korisnicima
Interna revizija	CHJ FMF (politike, regulativa, metodologija, koordinacija rada), organizacije u javnom sektoru u FBiH prema uspostavljenim kriterijima (provođenje)
Finansijsko upravljanje i kontrola	CHJ FMF (politike, regulativa, metodologija, koordinacija rada), organizacije u javnom sektoru u FBiH u Federaciji BiH (provođenje)
Finansijsko izvještavanje	Organizacije u javnom sektoru u FBiH FMF Sektor za trezor (budžet FBiH), FMF Sektor za budžet i javne rashode (konsolidacija podataka za FBiH) Kantonalna MF (konsolidovano za gradove/općine u okviru kantona) Općinske službe za finansije Vanbudžetski korisnici, službe za finansije
Budžetski nadzor	FMF za sredstva budžeta FBiH Kantonalna MF za sredstva budžeta kantona
Eksterna revizija	Ured za reviziju institucija u FBiH
Eksterni nadzor	Parlament FBiH, Komisija za budžet i finansije Kantonalne skupštine, skupštinske komisije Općinska-gradska vijeća, komisije Nadzorni odbori vanbudžetskih fondova

U srodnim oblastima, uključujući krovnu oblast reforme javne uprave, funkcije i procesi su raspoređeni kako slijedi:

Komplementarne funkcije/procesi	Nadležne institucije i tijela
Reforma javne uprave	Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH Generalni sekretarijat Vlade (FBiH i kantoni)

Komplementarne funkcije/procesi	Nadležne institucije i tijela
Upravljanje ljudskim resursima Obuka i razvoj kompetencija	Agencija za državnu službu (ADS) FBiH, za državne službenike i namještenike za sve nivo ¹³ Vanbudžetski korisnici
Prevencija korupcije	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH Kantonalni uredi za borbu protiv korupcije
Osnivanje, upravljanje i nadzor nad javnim preduzećima	Svaki nivo vlasti može osnivati javna preduzeća, pri čemu najviše zakonodavno tijelo (Parlament FBiH, skupštine kantona/općinska vijeća) donosi pojedinačni zakon o osnivanju javnih preduzeća. Zakonima o osnivanju javnih preduzeća utvrđene su odredbe o osnivanju, upravljanju, nadzoru, finansiranju i druge odredbe.

¹³ Sa izuzetkom nekih kantona, gdje pojedine poslove u proceduri izbora državnih službenika obavlja stručna komisija (privremeno tijelo).

Analiza problema na osnovu procjena

Sistem upravljanja javnim finansijama u FBiH je predmet eksterne revizije Ureda za reviziju institucija u FBiH kao i analiza i procjena međunarodnih razvojnih partnera. Relevantni nalazi i preporuke rezimirani su unutar svake mjere prema sljedećim izvorima informacija i korišteni su za formulisanje specifičnih ciljeva ove Strategije.

Detaljan pregled preporuka sa referencama i veza sa mjerom / aktivnosti kroz koje se iste uključuju se nalazi u dodatku 3 ove Strategije.

Ured za reviziju Institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (VRI FBiH)

U nadležnosti VRI FBiH je preko 2000 subjekata u Federaciji BiH. Predmet godišnje finansijske revizije su Parlament FBiH, Vlada FBiH i njena ministarstva, a revizija ostalih subjekata obavlja se u skladu s planom revizije.

Revizijama učinka u proteklom periodu zahvaćen je značajan broj oblasti koje utječu na upravljanje javnim finansijama u oblastima kao na primjer: Planiranje Budžeta FBiH.

EU

EU provodi redovne procjene pojedinih elementa sistema upravljanja u sklopu praćenja napretka BiH u procesu evropskih integracija. Ovim procjenama obuhvaćeno je upravljanje indirektnim prihodima (porezi i carine), javne nabavke i finansijska kontrola. Dodatno, godišnja procjena Programa ekonomskih reformi (PER) BiH od strane Evropske komisije razmatra elemente fiskalnog planiranja i planiranja strukturnih reformi čiju implementaciju treba da podrži sistem upravljanja javnim finansijama. Pored redovnih izvještaja o napretku i ocjeni PER, u ovoj kategoriji obuhvaćeni su i nalazi i preporuke iz projekata tehničke pomoći koji se finansiraju iz sredstava prepristupne pomoći EU.

MMF

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u proteklom periodu izradio veći broj dijagnostičkih procjena u oblastima upravljanja prihodima (2018.), upravljanja javnim investicijama (2018.), upravljanja javnim preduzećima (2020.). Izvještaji daju nalaze i preporuke za unaprjeđenje.

OECD/SIGMA

Sistem upravljanja javnim finansijama procjenjuje se i u sklopu Principa javne uprave i izvještaja o praćenju. Procjena obuhvata ključne oblasti (upravljanje budžetom, interna kontrola i revizija, javne nabavke i eksterna revizija) i daje kratkoročne i srednjoročne preporuke za poboljšanja. SIGMA je također provela „Peer review“ pregled eksterne revizije 2020. godine i preporuke su poslužile kao osnov za izradu dijela stuba Eksterna revizija.

WB

Svjetska banka provela je PEFA procjenu još u 2013. godini, ali njeni širi nalazi procjene ostaju aktuelni¹⁴. Procjena daje ocjene i analizu bazirane na dokazima za Institucije BiH, FBiH, RS i BD BiH kroz cijeli ciklus upravljanja javnim finansijama.

Ostalo

Određeni broj reformskih prioriteta koje se odnose na oblast upravljanja javnim finansijama utvrđen je kroz Zajednički program socioekonomskih reformi za period 2019-2022. godine.

¹⁴ Odnosi se na nalaze koji se ne vežu uz podatke vezane uz specifični period procjene.

Strateški okvir Strategije reforme UJF 2021-2025. i veza sa Strateškim okvirom (PAR Strategy)

Reforma javne uprave jedan je od preduslova za uspješnu integraciju Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju, ali i obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Javna uprava ima ključnu ulogu u procesu evropskih integracija jer omogućava provedbu neophodnih reformi za ulazak u EU, te istovremeno osigurava učinkovit dijalog o procesu pristupanja.

Strateški okvir za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018-2022. postavljen je prema strukturi Prinципa javne uprave, koje je EU uspostavila radi praćenja razvoja upravnih kapaciteta zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU. Osnovna načela u provedbi reformskih mjera su načela evropskog upravnog prostora i dobre uprave: pouzdanost, predvidljivost, odgovornost i transparentnost, finansijska održivost i učešće građana u donošenju i provođenju politika i propisa.

Upravljanje javnim finansijama je jedan od ključnih stubova reforme javne uprave skupa sa oblastima razvoja politika i koordinacije, državne službe i upravljanja ljudskim potencijalima, odgovornosti i pružanja usluga. Strateški okvir za reformu javne uprave predviđa da, u skladu s ustavnim nadležnostima, svaki nivo vlasti (institucije Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine) izradi svoju strategiju upravljanja javnim finansijama koja će poslužiti za definiranje strateškog okvira reformi u upravljanju javnim financijama u BiH.

Veza sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama 2017 – 2020. je prezentirana u tabeli, gdje se može vidjeti status svake aktivnosti koja je bila planirana kroz Strategiju 2017 – 2020.

FBiH – Strategija reforme UJF 2017-2020.	Status*	Veza sa draftom Strategija reforme UJF 2021 – 2025.
I.) Fiskalni okvir		
I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila		
I. 1.1. Usvojiti nova fiskalna pravila o zaduživanju i garancijama za sve nivoje vlasti (federalni, kantonalni, općinski)	UT	Očekuje se usvajanje Zakona u 2021. godini
I. 1.2. Potpuna implementacija novih fiskalnih pravila uključujući njihovo predstavljanje i pojašnjenje subjektima, te pružanje odgovarajuće podrške	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Primjena novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora

I.2. Unaprjeđenje izrade i proširenje obuhvata projekcija prihoda i rashoda		
I.2.1 Poboljšati serije historijskih podataka za projiciranje prihoda	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje izrade i proširenje obuhvata projekcija prihoda i rashoda
I.2.2 Jačati kapacitete za projekcije javnih prihoda za DOB i budžete u Federaciji BiH	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje izrade i proširenje obuhvata projekcija prihoda i rashoda
I.2.3 Proširenje obuhvata projekcija dodavanjem projekcija konsolidovanih rashoda svih nivoa vlasti u DOB.	Z	Završeno
I.2.4 Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu i unaprjeđenje prikaza i pojašnjenja makroekonomskih parametara	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje izrade i proširenje obuhvata projekcija prihoda i rashoda
I.3. Jačanje kapaciteta za djelovanje u vezi s fiskalnim učinkom i fiskalnim rizikom		
I.3.1 Implementirati propise o fiskalnom učinku koji imaju utjecaja na budžete svih nivoa vlasti	Z	Završeno
I.3.2 Uspostavljanje dodatnog modula FIA u okviru BPMIS aplikacije za procjenu fiskalnog učinka koju primjenjuju budžetski korisnici na nivou kantona	Z	Završeno
I.4. Jačanje finansija nižih nivoa vlasti		
I.4.1 Finalizirati i implementirati unaprjeđen i transparentan sistem raspodjele prihoda u FBiH, uključujući i aranžmane za servisiranje vanjskog duga	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Izrada novog sistema modela raspodjele prihoda u Federaciji BiH

I.4.2 Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade
II.) Mobiliziranje prihoda		
II.1. Restruktuiranje poreznog opterećenja		
II.1.1 Pripremiti i usvojiti nove zakone: Zakon o porezu na dohodak FBiH i Zakon o doprinosima FBiH	UT/DS	Očekuje se do kraja 2021. godine i uključeno u aktivnost: Smanjenje fiskalnog opterećenja rada
II.1.2 Analizirati proces oporezivanja imovine	Z	Završeno
II.1.3 Pripremiti i usvojiti nove zakone: Zakon o posjedovanju i prometu imovine u FBiH	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Harmonizirati propise o oporezivanju posjedovanja i prometa imovine u FBiH
II.2. Druga pitanja porezne politike		
II.2.1 Identificirati i harmonizirati porezne zakone u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje pravnog okvira javnih prihoda
II.2.2 Uspostaviti registar taksi i naknada	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera
II.2.3 Osmisliti i implementirati aktivnosti koje će omogućiti efikasniju kontrolu priređivača igara na sreću	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Harmonizirati zakon o igrami na sreću u skladu sa međunarodnim propisima
II.2.4 Uvođenje elektronskog upravljanja upravnim predmetima u poreznim stvarima	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera
II.2.5 Osmisliti i izraditi pravni okvir za rješavanje neizmirenih poreznih obaveza	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera

II.2.6 Osmisliti i implementirati aktivnosti koje će omogućiti pojednostavljeni plaćanje javnih prihoda	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera
II.3. Jačanje Porezne uprave Federacije BiH		
II.3.1 Analizirati stanja svih poslovnih procesa u PU FBiH da bi se utvrdilo efikasno i optimalno upravljanje ljudskim resursima i IT sistemom	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Unaprijediti propise o poreznoj administraciji
II.3.2 Izraditi i implementirati posebnu organizacionu shemu za velike porezne obveznike, uključujući i kontrolu i inspekcijski nadzor	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti propise o poreznoj administraciji
II.3.3 Implementirati pristup zasnovan na upravljanju rizikom	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti propise o poreznoj administraciji
II.3.4 Poboljšati i pojačati usluge poreznim obveznicima uključujući i elektronsku komunikaciju	DS	Unaprijediti propise o poreznoj administraciji
II.3.5 Izraditi i implementirati sveobuhvatnu strategiju rješavanja neizmirenih poreznih obaveza i nepoštivanja propisa o doprinosima	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera
III.) Planiranje i izrada budžeta		
III.1. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a		
III.1.1 Jačanje kapaciteta za izradu makro projekcija i projekcija prihoda i rashoda	Z / DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu unaprjeđenje prikaza i pojašnjenja makroekonomskih parametara
III.1.2 Povezivanje strateških planova budžetskih korisnika sa Dokumentom okvirnog budžeta	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu

III.1.3 Unaprjeđenje BPMIS-a u cilju prikaza budžeta u n+2 formatu	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Nadogradnja softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema (DOB, n+2 budžet, programski budžet) na nivou FBiH i kantona
III.2. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete		
III.2.1 Uključiti vanbudžetske fondove, direkcije za puteve, agencije, javne ustanove i visokoškolske ustanove u budžete	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete
III.2.2 Provođenje obuka za službenike iz institucija uključenih u budžet	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete
III.3. Osigurati podršku pripremi dokumenata okvirnog budžeta i budžeta u odgovarajućem IT sistemu		
III.3.1 Formiranje implementacionog tima i razvoj BPMIS sistema od strane implementatora	Z	
III.3.2 Implementacija BPMIS sistema sa implementacionim timom i provođenje obuka na nivou kantona u Federaciji BiH	Z	
III.3.3 Dostava budžetskih zahtjeva i priprema kantonalnih budžeta u BPMIS aplikaciji	Z	
III.4. Unaprjeđenje usmjeravanja sredstava u budžetu u srednjoročnom periodu i na godišnjem nivou		
III.4.1 Preispitati postojeću programsku strukturu u okviru federalnih budžetskih korisnika i poboljšati definirane mjere učinka	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu

III.4.2 Jačanje kadrovske kapacitete Sektora za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Jačanje kadrovske kapacitete Sektora za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija
III.4.3 Pripremiti uputstva za implementaciju programskog budžetiranja prilagođena specifičnostima budžetskih sistema kantona	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu
III.4.4 Provesti obuke sa svim budžetskim korisnicima u svih deset kantona u Federaciji BiH	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu
III.4.5 Definirati programsku strukturu budžeta za sve budžetske korisnike u svih deset kantona u Federaciji BiH	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu
IV) Izvršenje budžeta		
IV.1. Poboljšanje informatičkih sistema trezora		
IV.1.1 Nadograđen postojeći BPMIS i osigurati praćenje plana i izvršenja budžeta za FBiH, sve kantone i općine	NR	
IV.1.2 Osigurati obuku i podršku za sve korisnike nadograđenog BPMIS-a	NR	
IV.1.3 Definirati procedure i pravila za praćenje transakcija na svim nivoima vlasti, do nivoa potrošačkih jedinica	NR	
IV.2. Računovodstvo i izvještavanje		
IV.2.1 Revidirati pravilnike o fiskalnom izvještavanju nižih nivoa vlasti i drugih obveznika izvještavanja da bi se racionalizirao okvir za izvještavanje i da bi se osigurala pouzdanost i pravovremenost konsolidovanog izvještavanja FBiH	Z	

IV.2.2 Osigurati obuku za sve nivo vlasti i druge obveznike izvještavanja o izmjenama pravilnika	Z	
IV.2.3 FMF treba da objavljuje mjeseca revidiranja operativnog budžeta u skladu sa ostvarenim rezultatima mjesecnih projekcija odnosno ostvarenih prihoda	NR	
IV.2.4 Svaki korisnik budžeta uvodi praksu da obavezno objavljuje kvartalne i godišnje izvještaje. Izvještaje bi trebali objaviti Federacija, lokalne i kantonalne vlasti te vabudžetski fondovi	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Informatizacija kvartalnog izvještavanja
IV.2.5 Ažurirati kontni plan koji omogućuje izvještavanje po statistici vladinih finansija (GFS 2014 i ESA 2010))	Z/DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010
IV.2.6 Obuka za primjenu ESA 95 I ESA 2010 na svim nivoima vlasti	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010
IV.2.7 Usvojiti implementirati MRS JS	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Usvojiti i implementirati MRS JS
IV.2.8 Pripremiti i primijeniti odgovarajuće standarde za fiskalno izvještavanje	DS	Nastavlja se kroz mjeru: Računovodstvo i izvještavanje
IV.3. Upravljanje gotovinom		
IV.3.1 Usvojiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u BPMIS ili ORACLE	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Usvojiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u ORACLE
IV.3.2 Pojačati kapacitete jedinice za upravljanje gotovinom	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Upravljanje gotovinom
IV.4. Rješavanje neizmirenih obaveza		

IV.4.1 Dokumentovati stanje neizmirenih obaveza na svim nivoima vlasti, objaviti izvještaje o neizmirenim obavezama	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Rješavanje neizmirenih obaveza
IV.4.2 Uspostaviti sistem izvještavanja o neizmirenim obavezama na nižim nivoima vlasti i za sektor zdravstva.	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Rješavanje neizmirenih obaveza
IV.4.3 Uspostaviti i implementirati program rješavanja neizmirenih obaveza	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Rješavanje neizmirenih obaveza
IV.4.4 Identificirati i implementirati mјere za sprečavanje akumuliranja novih neizmirenih obaveza	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Rješavanje neizmirenih obaveza
IV.5. Jačanje upravljanja dugom		
IV.5.1 Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama
IV.5.2 Donijeti pravilnike o obavezi izvještavanja o stanju duga javnih preduzeća, vanbudžetskih fondova, agencija i drugih subjekata koji trenutno ne izvještavaju o tome, i regulirati korištenje mjenica	DS	Nastavlja se kroz dvije aktivnosti: Druga poboljšanja procesa upravljanja dugom i Primjena novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora
IV.5.3 Pojačati interne procedure i kadrovske kapacitete za upravljanje dugom	DS	Nastavlja se kroz Mjeru: Jačanje upravljanja dugom
IV.5.4 Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010
V.) Interna kontrola		
V.1. Primjena Strategije razvoja javnih internih finansijskih kontrola u Federaciji/Strategije PIFC		

V.1.1 Izdavanje uputa i smjernica za praktičnu implementaciju upravljačke odgovornosti u procesima iz fiskalne odgovornosti (Strategija PIFC, mjera 2.4)	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Jačanje upravljačke odgovornosti za ciljeve i rezultate
V.1.2 Donošenje odluke o ovlaštenjima i odgovornostima za realizaciju ciljeva i upravljanje budžetskim sredstvima na bazi pilot institucija (Strategija PIFC, mjera 4.3)	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Jačanje upravljačke odgovornosti za ciljeve i rezultate
V.1.3 Izmjene podzakonske regulative u oblasti interne revizije (Strategija PIFC, mjera 5.2)	Z	
V.1.4 Izrada Smjernica za provjeru kvaliteta rada interne revizije od strane CHJ (Strategija PIFC, mjera 5.4)	UT	Nastavlja se kroz aktivnost: Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ
V.1.5 Jačanje kapaciteta FMF i kantonalnih MF (budžet/trezor), edukacija i podrška razvoju prethodnih i naknadnih kontrola (Strategija PIFC, mjera 2.1)	Z	
V.1.6 Radionice i seminari za zaposlenike jedinica za finansije budžetskih korisnika (Strategija PIFC, mjera 2.3)	Z	
V.1.7 Organizacija radionica i seminara za rukovodioce na temu implementacije upravljačke odgovornosti u procesima iz fiskalne odgovornosti (Strategija PIFC, mjera 2.5)	Z	
V.1.8 Jačanje kapaciteta CHJ (Strategija PIFC, mjera 8.1)	Z	
V.1.9 Jačanje saradnje sa nosiocima reformskih procesa na izradi zakonskih/podzakonskih propisa i mjera za unapređenje sistema (Strategija PIFC, mjera 8.2)	Z	
V.1.10 Jačanje saradnje sa budžetskim korisnicima (Strategija PIFC, mjera 8.3)	Z	

V.1.11 Jačanje saradnje sa VRJ u cilju razmijene informacija i uspostave sistema kontrola (Strategija PIFC, mjera 8.4)	DS	Nastavlja se kroz aktivnost; Pojačan analitički i koordinacioni kapacitet CHJ
V.1.11 Praćenje i provjera kvaliteta uspostavljenih sistema (FUK i IR) (Strategija PIFC, mjera 8.5)	Z	
V.1.12 Razvoj saradnje na području obuke za IR i FUK (Strategija PIFC, mjera 8.6)	Z	
V.1.13 Saradnja sa ostalim CHJ i međunarodna saradnja (Strategija PIFC, mjera 8.7)	Z	
V.2. Jačanje kapaciteta i povećanje učinka rada interne revizije		
V.2.1 Jačanje kapaciteta u jedinicama IR na nivou FMF, velikih federalnih ministarstava, kantonalnih MF (Strategija PIFC, mjera 6.1)	UT	Nastavlja se kroz aktivnost: Kadrovski kapaciteti interne revizije su pojačani
V.2.2 Analiza stanja i inicijativa za adekvatno organizaciono pozicioniranje interne revizije i pozicioniranje profesije internih revizora (kategorizacija, opis poslova, plaće) – nivo Federacije (Strategija PIFC, mjera 6.2)	Z	
V.2.3 Razvoj programa obuke i organizacija seminara i radionica za interne revizore (Strategija PIFC, mjera 6.3)	Z	
V.2.4 Dopuna metodologije/donošenje nove Metodologije rada interne revizije (Strategija PIFC, mjera 5.3)	DS	Nastavlja se kroz aktivnost: Interna revizija je uspostavljena u skladu sa važećim propisima i ispunjava Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije
V.2.5 Usmjeravanje aktivnosti interne revizije u složenija/rizičnija područja (planiranje/izvršenje budžeta, grantovi, subvencije) (Strategija PIFC, mjera 7.1)	Z	

V.2.6 Provođenje horizontalnih i vertikalnih internih revizija (Strategija PIFC, mjera 7.2)	UT	
V.3. Jačanje funkcije budžetskog nadzora		
V.3.1 Izgradnja i jačanje kapaciteta jedinice za budžetski nadzor	Z	
V.3.1 Razvoj metodologije za provođenje naknadnih kontrola (ex-post) za grantove, subvencije, transfere (Strategija PIFC, mjera 3.5)	Z	
V.3.1 Izrada uputa o otkrivanju, postupanju i izvještavanju o nepravilnostima (Strategija PIFC, mjera 3.6)		
VI) Eksterna revizija		
VI.1. Osigurati funkcionalnu, operativnu i finansijsku nezavisnost Ureda za reviziju		Nastavlja se kroz Mjeru 1 u kojoj su aktivnosti usmjerene na upućivanje inicijativa ustavnim komisijama i aktivnostima prema organima i institucijama izvršne vlasti i organima za provođenje zakona
VI.1.1 Pokrenuti inicijativu prema nadležnim tijelima u Federaciji BiH da se Ured za reviziju institucija u FBiH uvrsti u Ustav Federacije BiH		
VI.1.2 Putem medijskih kanala podizati svijest i isticati važnost uvrštavanja Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH u Ustav Federacije BiH		
VI.1.3 Putem Koordinacionog odbora nastaviti sa strateškim naporima da se utječe na zakonodavnu i izvršnu vlast i druge interesne grupe s ciljem osiguranja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti		

VI.1.4 Putem Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju nastaviti sa aktivnostima da se osigura potpuna finansijska nezavisnosti Ureda za reviziju u skladu sa zakonskim propisima		
VI.1.5 Poduzeti aktivnosti prema organima i institucijama izvršne vlasti na isticanju važnosti u održavanju nezavisnosti Ureda za reviziju u dijelu dosljedne primjene Zakona o reviziji (kao lex specialis zakon)		
VI.2. Uz dosljednu primjenu standarda i zakona jačati ulogu funkcije eksterne revizije s ciljem povećanja odgovornosti, integriteta i transparentnosti u javnom sektoru		Kako je većina ovih aktivnosti realizirana, nastavlja se sa jačanjem institucionalnih kapaciteta kako bi se osiguralo provođenje revizija u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava te jačanje utjecaja revizije u javnom sektoru
VI.2.1 Osigurati kontinuirano stručno usavršavanje i edukaciju stručnog revizorskog kadra kako bi se osigurala primjena ISSAI standarda u cijelokupnom procesu revizije		
VI.2.2 Osigurati pravovremeni prijevod i dostupnost ISSAI standarda i smjernica		
VI.2.3 Uskladiti metodologiju za obavljanje finansijske revizije i revizije učinka sa izmjenama ISSAI standarda		
VI.2.4 Uspostaviti registar preporuka datih subjektima revizije za finansijsku reviziju i reviziju učinka		
VI.2.5 Donijeti procedure za praćenje postupanja po preporukama (posebno za reviziju učinka)		

VI.2.6 Sektor za metodologiju i kontrolu kvalitete popuniti sa stručnim kadrom i osigurati da je isti operativan		
VI.2.7 Usklađivati metodologiju za obavljanje kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta sa izmjenama ISSAI standarda		
VI.2.8 Pripremiti strateški plan povećanja stručnog revizorskog kadra u Uredu za reviziju institucija u Federaciji BiH kako bi se osiguralo kvalitetno izvršenje obaveza utvrđenih Zakonom o reviziji i Godišnjim planom i programom rada		
VI.2.9 Provoditi strateški plan povećanja stručnog revizorskog kadra		
VI.2.10 Pored kontinuiranog razvoja i profesionalizacije cjelokupnog procesa revizije, raditi na poboljšanju strukture revizorskih izvještaja, uvođenjem sažetaka i korištenjem grafičkih metoda i jasnijeg jezika za prezentiranje glavnih nalaza		
VI.2.11 Uspostaviti formalne procedure za komunikaciju i saradnju sa zakonodavnim tijelima i Centralnom harmonizacijskom jedinicom		
VI.2.12 Povećati prisustvo Ureda za reviziju prilikom rasprave revizorskih izvještaja od strane nadležnih organa svih nivoa vlasti		

* Status: završeno (Z), u toku (UT), nije više relevantno (NR), preneseno u draft strategije (DS)

Poglavlje II. Stubovi, rezultati, mjere i aktivnosti Strategije reforme UJF

Strategija unaprjeđenja UJF usmjerenja je na jačanje sistema upravljanja javnim finansijama kroz promoviranje transparentnosti, odgovornosti, fiskalne discipline i efikasnosti u upravljanju i korištenju javnih resursa za ekonomski razvoj i poboljšanu realizaciju usluga.

Strategija je organizovana je u 6 stubova koji pokrivaju sve ključne funkcije sistema UJF, i to:

Stub Strategije	Ključni prioriteti reforme
Stub I: Fiskalni okvir	FBIH planira uvođenje novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama, unaprjeđenje izrade projekcija prihoda i rashoda kao i jačanje fiskalne koordinacije unutar FBiH kroz jačanje tijela za fiskalnu koordinaciju FBiH.
Stub II: Javni prihodi	Ovaj stub postavlja osnovu za dalji rast javnih prihoda i ekonomski razvoj FBiH – od novina u zakonskom okviru (oporezivanje dohotka, igara na sreću i imovine), planira se niz aktivnosti koje bi trebali da poboljšaju rad Porezne uprave i omoguće bolje usluge obveznicima javnih prihoda, kao i smanjenje fiskalnog opterećenja i suzbijanje sive ekonomije. Pored toga, planira se i unaprjeđenje sistema raspodjele prihoda u FBiH.
Stub III: Planiranje i budžetiranje	U pogledu planiranja budžeta prioritetne reforme odnose se na izmjenu i dopunu zakonskog okvira (zakonskih i podzakonskih akata) kojom se uvode fiskalna pravila, uspostavlja programsko budžetiranje i unapređenje planiranja u cilju boljeg povezivanja sektorskih strategija sa srednjoročnim finansijskim planiranjem. Poseban fokus je stavljen na kapitalno budžetiranje kroz unaprjeđenje procedura procjene, utvrđivanja prioriteta i odabira projekata javnih investicija kao i izvještavanje o implementaciji kapitalnih projekata. Poseban prioritet je uključivanje vanbudžetskih fondova i direkcija za puteve u relevantne budžete u FBiH.
Stub IV: Izvršenje budžeta	U segmentu izvršenja budžeta, reformske oblasti uključuju bolju kontrolu nad obavezama, rješavanje neizmirenih obaveza unutar FBiH i jačanje informacionih sistema trezora. U oblasti upravljanja dugom prioriteti se odnose na jačanje kapaciteta za upravljanje dugom i implementaciju novog IT sistema za upravljanje dugom, kao i aktivnosti koje vode ka izvještavanju o dugu u skladu sa ESA 2010. U oblasti računovodstva i izvještavanja planira se postepeno uvođenje MRS JS i informatizacija kvartalnog izvještavanja unutar FBiH.
Stub V: Interna kontrola	Razvoj javnih internih finansijskih kontrola u Federaciji BiH u periodu 2021-2027. zasnivat će se na sljedećim prioritetima: unaprjeđenje upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz

	<p>jačanje finansijskog upravljanja i kontrole, unaprjeđenje operativne funkcije interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost, te unaprjeđenje praćenja efektivnosti sistema PIFC¹⁵.</p> <p>Uz internu kontrolu i internu reviziju, jačat će se i komplementarna funkcija budžetske inspekcije</p>
Stub VI: Eksterna revizija	<p>Predviđen je dalji razvoj funkcije eksterne revizije i jačanje revizorskih kapaciteta, kako ljudskih tako i tehničkih. Paralelno, naglasak je na jačanju svijesti o utjecaju eksterne revizije kroz strateški pristup komunikacijama kojim se treba ostvariti dvojaki cilj upoznavanja nadležnih parlamentarnih aktera o ulozi, odgovornosti i načinu rada VRI te potrebi njenog ustavnog utemeljenja. U cilju ostvarivanja efekata i utjecaja revizije, predviđene su mjere kojima će se osnažiti mehanizmi za praćenje provođenja preporuka.</p>

Za svaki stub definirani su odgovarajući ciljevi i rezultati koji se trebaju ostvariti kroz više mjera sa pripadajućim aktivnostima. Za svaku mjeru, uz pripadajuće ciljeve i rezultate, Strategijom su dokumentovane i reference na nalaze iz eksternih ocjena, te kratak opis aktivnosti.

Sve aktivnosti, po stubovima i mjerama, sumarno su predstavljene u Akcionom planu u Dodatku 1 dok su indikatori ishoda na nivou stuba i indikatori rezultata na nivou mjera navedeni u logičkom okviru u Dodatku 2¹⁶.

¹⁵ Svi prioriteti za unaprjeđenje preuzeti su iz nacrta Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola 2021 – 2027. godine.

¹⁶ Detaljan pregled ciljeva, rezultata, aktivnosti indikatora dat je u akcionom planu Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Federaciji BiH 2021-2027.

Stub: I. FISKALNI OKVIR

Cilj stuba

Osiguranje kontinuiranog održavanja javnog duga u odnosu na BDP u okviru kriterija iz Maastrichta i izvještavanje u skladu sa ESA 2010. Stvaranje pouzdanih i predvidljivih srednjoročnih fiskalnih projekcija.

Pojačane fiskalne politike i okviri.

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima:

Mjera:	I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila
Aktivnost:	I.1.1 Primjena novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora
Mjera:	I.2. Unaprjeđenje izrade projekcija prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH
Aktivnost:	I.2.1 Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu unaprjeđenje prikaza i pojašnjenja makroekonomskih parametara
Aktivnost:	I.2.2 Unaprjeđenje koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda
Aktivnost:	I.2.3 Unaprjeđenje inputa za izradu projekcije javnih prihoda
Aktivnost:	I.2.4 Uvođenje elektronskog praćenja izvršenja projekcija javnih prihoda
Mjera:	I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izvještavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)
Aktivnost:	I.3.1 Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade
Aktivnost:	I.3.2 Izmjena fiskalnih pravila u procesu usvajanja i izvršavanja budžeta i njihova implementacija na svim nivoima vlasti
Mjera:	I.4. Nadzor nad javnim preduzećima
Aktivnost:	1.4.1. Uspostavljanje Jedinice za praćenje javnih preduzeća

Ključni rezultati stuba i indikatori rezultata stuba

Rezultati stuba	Indikatori rezultata stuba
I.A Poboljšano planiranje prihoda	I.A.a Smanjena razlika između projekcije i izvršenja prihoda
I.B Usvajaju se ili poboljšavaju fiskalna pravila	I.B.a Nivo duga ne prelazi utvrđene granice

Mjera: I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila**Cilj mjere**

Uvođenje novih fiskalnih pravila i jačanje kontrole nad zaduživanjem na svim nivoima vlasti u FBiH, te uvođenje pravila o mjerenu i izvještavanju javnog duga u skladu sa statističkom metodologijom EU.

Kontekst/ pozadina

Prijedlog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama FBiH već nekoliko godina prolazi kroz proces usvajanja na Parlamentu FBiH. FMF očekuje da će se ovaj Zakon usvojiti tokom 2021. godine. Kroz prijedlog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama se uvodi nekoliko fiskalnih pravila koja su obavezujuća za sve korisnike javnih sredstava unutar FBiH. Na primjer: uvodi se ograničenje javnog duga FBiH na najviše 60% BDP-a Federacije i uvode se ograničenja ukupnog duga za kantone i jedinice lokalne samouprave (JLS), uvodi se pravilo da se kantoni i JLS ne mogu zaduživati ni izdavati garancije bez prethodne saglasnosti FMF, javni dug se prati prema pravilima statističke metodologije EU itd.

Aktivnost: I.1.1 Primjena novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora

FMF ima spremne pravilnike za provedbu Zakona, tako da bi primjena nakon usvajanja mogla početi što prije. Za primjenu tih pravila je potrebno izvršiti edukaciju svih korisnika javnih sredstava, posebno kantona i JLS i pružiti im smjernice i podršku u implementaciji Zakona.

Međutim, postizanje ovih ciljeva i rad na njima je ugrožen značajnim nedostatkom kapaciteta unutar Sektora za upravljanje dugom, koji radi sa manje od 50% potrebnog kadra. Preduslov za pravovremenu implementaciju ove aktivnosti je novo zapošljavanje.

Implementacija

Godina završetka:	2021.
Rezultati mjere:	Javni dug ne prelazi ograničenje ni za jedan nivo vlasti
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna tehnička pomoć Troškovi za ovu aktivnost – povećanje broja zaposlenih i troškovi obuka
Vodeći koordinator:	Sektor za dug
Rizici:	Parlament ne usvaja novi Zakon Nema dovoljno sredstava za zapošljavanje Nema donatorskih sredstava Nema dovoljno sredstava za provođenje prezentacija novih pravila

Mjera: I.2. Unaprjeđenje projekcije prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH

Cilj mjere

Unaprijediti i harmonizirati izračune projiciranih javnih prihoda u svrhu izrade DOB-a i budžeta u FBiH

Referenca na nalaze procjena

SIGMA:	Poboljšati prikupljanje ekonomskih podataka za ekonomsko prognoziranje ¹⁷
--------	--

Kontekst/ pozadina

FMF planira izradu makroekonomskih pokazatelja dva puta godišnje što zahtijeva dodatno investiranje u kadar FMF-a. Pored toga, planira se jačanje i formaliziranje saradnje sa institucijama koje daju inpute za makroekonomске projekcije da bi FMF mogao imati te podatke ranije i da bi saradnja bila osigurana i u slučajevima promjene zaposlenih u FMF-u i u drugim institucijama.

Svaki nivo vlasti, preciznije, svaki kanton i JLS prave svoje projekcije prihoda koje se često zasnivaju na različitim ulaznim podacima, unutar okvira za ovaj proces koji nedovoljno precizno regulira rokove za niže nivoe vlasti.

Aktivnost: I.2.1 Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu unaprjeđenja prikaza i pojašnjenja makroekonomskih pokazatelja

U cilju podizanja kvaliteta izrade makroekonomskih pokazatelja koji su sastavni dio dokumenata koje izrađuje Federalno ministarstvo finansija potrebno je pojačati kapacitete za izradu makroekonomskih projekcija, odnosno potrebno je primiti u radni odnos novog zaposlenika i obučiti ga za rad. Potrebno je pojačati saradnju sa statističkim institucijama u FBiH i BiH koje objavljaju podatke koji služe kao ulazni podaci za izradu makroekonomskih projekcija, kao i saradnju sa institucijama koje sa bave izradom i objavom makroekonomskih projekcija u FBiH i BiH. Do sada je FMF jednom godišnje izrađivao i objavljivao makroekonomski pokazatelje, a plan je da se rade dva puta godišnje čime bi se unaprijedile makroekonomski projekcije.

Aktivnost: I.2.2 Unaprjeđenje koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda

Trenutni proces izrade projekcija prihoda ne oslikava jasno odgovornosti svih nivoa vlasti u FBiH u projiciranju prihoda, te je potrebno koordinirano sa svim učesnicima utvrditi Mapu puta kojom bi se odredili rokovi, uloge i

¹⁷ Izveštaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA - 2017)

odgovornosti svih nivoa vlasti u FBiH u procesu izrade projekcija prihoda. Uzimajući u obzir da je Zakonom o budžetima FBiH propisana obaveza budžetskog planiranja prihoda i njihova konsolidacija i praćenje, izvršile bi se izmjene i dopune Zakona o budžetima i pripadajući pozakonski akti te utvrdili jasni koraci u procesu izrade projekcija prihoda.

Aktivnost: I.2.3 Unaprjeđenje inputa za izradu projekcija javnih prihoda

U trenutnom procesu izrade projekcija učestvuju svi nivo vlasti koristeći različite početne inpute za projiciranje iznosa prihoda što utječe na tačnost projekcija. U narednom periodu je potrebno unificirati modele projekcija prihoda kao i osigurati zajedničke inpute svim učesnicima izrade, na način da se identificiraju svi relevantni ekonomski pokazatelji potrebni za izračune i u saradnji sa Federalnim zavodom za statistiku učine javno dostupnim. U skladu sa ekonomskim pokazateljima, izradili bi se ekonometrijski modeli za sve učesnike radi unificiranja procesa izrade projekcija prihoda.

Aktivnost: I.2.4 Uvođenje elektronskog praćenja izvršenja projekcija javnih prihoda

Obrada podataka o projekcijama prihoda trenutno se vrši u Microsoft Excel, te je potrebno izraditi softver rješenje (baza podataka) kojim će se na efikasan način obuhvatiti svi podaci o projekcijama prihoda i izvršenju istih, kao i dostupnost istih svim nivoima vlasti, a u svrhu promoviranja fiskalne transparentnosti.

Implementacija

Godina završetka:	2024.
Rezultati mjere:	<ul style="list-style-type: none"> Makroekonomske projekcije se objavljaju dva puta godišnje Smanjena razlika između projekcije i izvršenja prihoda Javno dostupni podaci/inputi Elektronski izvještaji dostupni na mjesecnom osnovu
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Tehnička pomoć je potrebna Novo zapošljavanje 500 000 KM – softver (aktivnost I.2.4)
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne rashode, Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću
Rizici:	<ul style="list-style-type: none"> Nije odobreno novo zapošljavanje Nema sredstava za novo zapošljavanje Nedostatak kapaciteta za provođenje novih zadataka Tehnička podrška nije dobijena Tehnička podrška ne odgovara potrebama Izostanak volje za saradnjom drugih institucija i drugih nivoa vlasti

Mjera: I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izvještavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)

Cilj mjere

Ova mjera ima za cilj da poboljša fiskalnu koordinaciju unutar FBiH i pojača upravljanje javnim finansijama na svim nivoima vlasti u FBiH.

Kontekst/ pozadina

Federacija Bosne i Hercegovine ima kompleksnu internu strukturu, sa 10 kantona i 80 jedinica lokalne samouprave. Zakoni i politike koji se donose u FBiH ne prolaze kroz konkretni proces konsultacija, i često se pojavljuju problemi u primjeni uslijed tog nedostatka. Taj proces nedostatka koordinacije je prisutan i u samom budžetskom kalendaru koji je dio Zakona o budžetima FBiH jer dovoljno ne uvažava kompleksnost strukture i potrebu da svaki nivo vlasti ima jasne rokove u ovom procesu.

Aktivnost: I.3.1 Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade

Tijelo za fiskalnu koordinaciju je uspostavljeno 2014. godine i trebalo bi da se okuplja najmanje dva puta godišnje. Ovim putem se jača tijelo čiji je zadatak da provodi konsultacije među nivoima vlasti unutar FBiH. Ono također treba da služi kao forum za diskusiju tekućih problema u oblasti javnih finansija u FBiH u cilju njihovog otklanjanja ili reduciranja. FMF trenutno nema dovoljno kapaciteta da može adekvatno odgovoriti zadacima koji bi Fiskalno koordinaciono tijelo u potpunosti stavilo u funkciju.

Aktivnost: I.3.2 Izmjena fiskalnih pravila u procesu usvajanja i izvršavanja budžeta i njihova implementacija na svim nivoima vlasti

Potrebno je izvršiti pregled dobrih praksi i situacionu analizu koji će dati preporuke koja fiskalna pravila treba uvesti u FBiH za niže nivo vlasti. Pored toga, potrebno je izmijeniti budžetski kalendar da bi bio jasniji odnos FBiH i nižih nivoa vlasti sa novim rokovima koji bi bolje odgovarali realnoj vremenskoj dinamici u procesu pripreme budžeta. Ove izmjene zahtijevaju izmjene Zakona o budžetima FBiH, koje će se provoditi kroz Aktivnost III.1.1. – Izmijeniti Zakon o budžetima (programska struktura, fiskalna pravila, budžetski kalendar, objava kvartalnih izvještaja).

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Funkcionalno tijelo za fiskalnu koordinaciju Novi budžetski kalendar se primjenjuje
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Tehnička pomoć je potrebna Novo zapošljavanje u Sektoru za budžet i javne rashode
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne rashode

Rizici:

- Nije odobreno novo zapošljavanje
- Tehnička podrška nije dobijena
- Nezainteresovanost nižih nivoa vlasti
- Parlament ne usvaja Zakon/izmjene Zakona
- Nedostatak sredstava za provođenje obuke
- Niži nivoi ne primjenjuju pravila

Mjera: I.4. Nadzor nad javnim preduzećima**Cilj mjere**

Vlada FBiH će formirati Jedinicu za praćenje javnih preduzeća u okviru Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.

Referenca na nalaze procjena

EU:	Povećati transparentnost i efikasnost javnog sektora, posebno uspostavljanjem odgovarajućeg institucionalnog i regulatornog okvira za bolje, depolitizirano upravljanje, kao i poboljšanjem efikasnosti i upravljanja javnim preduzećima kako bi se smanjilo opterećenje poreznih obveznika ¹⁸
MMF:	Objavljen je sveobuhvatan spisak svih javnih korporacija na nivou FBiH i BiH institucija ¹⁹ Dodijeliti odgovornost za monitoring i procjenu fiskalnih implikacija iz JP-a u okviru FMF-a Početi s analizom i monitoringom fiskalnih rizika iz JP-a i redovno komunicirati o rezultatima procjene i razviti mjere ublažavanja
Ostalo:	FBiH će formirati Odjel za centralizirano planiranje i praćenje efekta javnih preduzeća i donijeti Uredbu o transparentnosti, planiranju, kontroli, eksternoj reviziji i nagrađivanju. ²⁰

Kontekst/ pozadina

U Zajedničkim socioekonomskim reformama za period 2019 - 2022. godina definira se niz problema vezanih za funkcioniranje javnih preduzeća u Bosni i Hercegovini, uključujući i FBiH. Veliki je broj javnih preduzeća sa velikim brojem zaposlenih, a u isto vrijeme ona su odgovorna za oko trećinu ukupnih poreznih dugovanja i većina se nalazi u neizvjesnoj finansijskoj situaciji. Njihova produktivnost je loša, a troškovi podrške predstavljaju prijetnju za javne finansije unutar BiH. Paralelno s time, nedostaje transparentnih detaljnih informacija o javnim preduzećima.

U tom reformskom okviru FBiH se obavezala da će početi da prati javna preduzeća kroz posebno formirano tijelo.

Aktivnost: I.4.1 Usputstavljanje Jedinice za praćenje javnih preduzeća

Planira se tokom 2021. godine početi sa uspostavom Jedinice za praćenje javnih preduzeća pri uredu Premijera FBiH odnosno u okviru Generalnog

¹⁸ Izveštaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

¹⁹ Project Revenue Administration and Public Financial Management Reform in Southeast Europe documents (Logical Framework with outcomes and milestones) (2018)

²⁰ Zajedničke socioekonomske reforme za period 2019 - 2022. godina

sekretarijata Vlade FBiH. Jedinicu je prvenstveno potrebno kadrovski osposobiti za rad. Njen zadatak će biti prvobitna analiza stanja, uključujući izvještaje i preporuke međunarodnih institucija i izrada podzakonskih akata koji će regulirati njen rad.

Implementacija

Godina završetka:	2022.
Rezultati mjere:	Funkcionalna jedinica za praćenje javnih preduzeća
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Tehnička pomoć je potrebna Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Ured Premijera FBiH
Rizici:	<ul style="list-style-type: none"> • Nije odobreno novo zapošljavanje • Tehnička podrška nije dobijena

Stub: II. JAVNI PRIHODI**Cilj stuba**

Smanjenje nezaposlenosti, Povećanje GDP

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima:

Mjera:	II.1. Unaprjeđenje pravnog okvira javnih prihoda
Aktivnost:	II.1.1 Smanjenje fiskalnog opterećenja rada
Aktivnost:	II.1.2 Harmonizirati propise o oporezivanju posjedovanja i prometa imovine u FBiH
Aktivnost:	II.1.3 Harmonizirati zakon o igrama na sreću u skladu sa međunarodnim propisima
Aktivnost:	II.1.4 Unaprijediti propise o poreznoj administraciji
Aktivnost:	II.1.5 Unaprjeđenje sistema raspodjele prihoda u Federaciji BiH
Mjera:	II.2. Unaprjeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći i administrativnom saradnjom
Aktivnost:	II.2.1 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa mjerama Globalnog foruma OECD
Aktivnost:	II.2.2 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa akcijama BEPS-a
Aktivnost:	II.2.3 Harmonizacija pravnog okvira za razvoj digitalizacije ekonomije
Aktivnost:	II.2.4 Razmjena informacija sa drugim poreznim jurisdikcijama
Mjera:	II.3. Suzbijanje sive ekonomije
Aktivnost:	II.3.1 Identificirati uzroke i posljedice sive ekonomije
Aktivnost:	II.3.2 Izraditi model izračuna sive ekonomije
Aktivnost:	II.3.3 Efikasniji nadzor nad tokovima sive ekonomije
Aktivnost:	II.3.4 Edukacija građana o značaju fiskalnog računa
Aktivnost:	II.3.5 Unaprijediti sistem za izvještavanje prema MONEYVAL
Aktivnost:	II.3.6 Jačanje kadrovskih kapaciteta Sektora za porezu politiku, javnih prihoda i igara na sreću Federalnog ministarstva finansija
Mjera:	II.3. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera
Aktivnost:	II.3.1 Unaprijediti proces dostavljanja poreznih prijava u elektronском obliku
Aktivnost:	II.3.2 Unaprijediti usluge poreznim obveznicima od strane Porezne uprave FBiH
Aktivnost:	II.3.3 Pojednostaviti plaćanje javnih prihoda

Aktivnost:	II.3.4 Uvođenje elektronskog vođenja interaktivnog registra taksi i naknada
Aktivnost:	II.3.5 Uvođenje elektronskog upravljanja porezno-upravnim predmetima u FMF
Aktivnost:	II.3.6 Uvođenje elektronskog upravljanja predmetima u djelatnosti igara na sreću
Aktivnost:	II.3.7 Unaprijediti proces naplate javnih prihoda
Aktivnost:	II.3.8 Smanjiti postojeći porezni dug
Aktivnost:	II.3.9 Unaprijediti proces registracije poreznih obveznika u PU FBiH

Ključni rezultati stuba i indikatori rezultata stuba

Rezultati stuba	Indikatori rezultata stuba
I.A Povećanje javnih prihoda	II.A.a Kretanje javnih prihoda

Mjera: II.1. Unaprjeđenje pravnog okvira javnih prihoda**Cilj mjere**

Unaprijediti i harmonizirati propise u skladu sa međunarodnom praksom u oblasti direktnog oporezivanja.

Referenca na nalaze procjena

Ostalo:	Oba entiteta će poduzeti odlučne korake u pravcu smanjenja poreznog opterećenja rada, kako bi potaknuli konkurentnost i omogućili dodatno povećanje plaća Entiteti će nastaviti sa usklađivanjem svojih poreznih zakonodavstava, uključujući stope oporezivanja dividende ²¹
---------	--

Kontekst/ pozadina

Zakon o pripadnosti javnih prihoda je usvojen 2006. godine. Postoji potreba da se napravi sveobuhvatna analiza stanja unutar FBiH sa sagledavanjem trenutnih prihoda, potrošnje i zakonskog okvira kojim se raspodjeljuju nadležnosti unutar FBiH i na osnovu analize sačine prijedlozi modela raspodjele koji bi bolje odgovarao potrebama unutar FBiH.

Aktivnost: II.1.1 Smanjenje fiskalnog opterećenja rada

U svrhu ispunjenja ciljeva iz Reformske agende za FBiH 2015 – 2018. godine, Zajedničke socioekonomске reforme za period 2019 – 2022. godina i Pisma namjere MMF-a, Vlada Federacije BiH je dostavila nacrte novog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima prema Parlamentu FBiH u kojima je objedinjen prijedlog preraspodjele fiskalnog opterećenja na rad na način da se smanje stope obaveznih doprinosa, a proširi porezna osnovica koja je uska, a posebno dohodak od rada koji sadrži čitav spektar naknada koje se isplaćuju s osnova rada, a imaju karakter neoporezivosti. Proširivanje porezne osnovice poreza na dohodak će se provesti na način da se uvedu nove vrste oporezivih prihoda te da se prenese porezni teret na bogatiji sloj stanovništva, kao i povećanje broja poreznih obveznika kroz: izmjene propisa o oporezivanju dohotka fizičkih lica, kroz jasnije definiranje novih oporezivih dohodaka, kao i novih poreznih obveznika kroz donošenje i provedbu podzakonskih akata.

Aktivnost: II.1.2 Harmonizirati propise o oporezivanju posjedovanja i prometa imovine u FBiH

Propisi koji uređuju oporezivanje posjeda i prometa imovine uređeni su na nivou deset kantona i na nivou jedinica lokalne samouprave, te je u

²¹ Zajedničke socioekonomске reforme za period 2019 - 2022. godina

narednom periodu potrebno donijeti jedan propis, kao i uspostaviti evidencije imovine koja će objediniti sve postojeće podatke o zemljištu, zgradama i vlasništvu/stanarima, a koji će služiti za izračun godišnjeg poreza u vezi sa svakom imovinom. Potrebno je uraditi dobru pripremu na stvaranju jedinstvene baze podataka o nekretninama jer su prihodi od imovine značajni prihodi. U prethodnom periodu izrađena je analiza kantonalnih propisa koja će poslužiti kao osnova za donošenje jedinstvenog propisa.

Aktivnost: II.1.3 Harmonizirati Zakon o igrama na sreću u skladu sa međunarodnim propisima

U 2015. godini usvojen je novi Zakon o igrama na sreću u FBIH kojim je stvoren pravni okvir za unaprjeđenje praćenja djelatnosti igara na sreću kroz sistem praćenja ostvarenog prometa, uplate javnih prihoda, pravno-tehničkih pretpostavki koje omogućavaju kontinuirano i sveobuhvatno praćenje zakonitosti rada priređivača igara na sreću i nagradnih igara. U narednom periodu planirano je usklađivanje pravnog okvira propisa u svrhu usaglašavanja s propisima o sprečavanju pranja novca, kao i prilagođavanje fiskalnog opterećenja ove djelatnosti, i pojednostavljenje pravne norme. Provodenje daljih aktivnosti bit će usmjereno i na osmišljavanje efikasnije kontrole nadzora poslovanja priređivača igara na sreću koji koriste digitalne kanale poslovanja.

Aktivnost: II.1.4 Unaprijediti propise o poreznoj administraciji

Zakoni koji uređuju rad i nadležnosti Porezne uprave FBIH (PU FBIH) odnosno administraciju i porezne procedure u FBIH trebaju biti odvojeni, kao što je i praksa većine zemalja, te bi se ovim zakonima uspostavila platforma i pravni osnov za neophodne reforme u PU FBIH, s obzirom da je trenutna organizacija PU FBIH (10 Kantona i 73 ispostave) neefikasna, te je neophodna reorganizacija u cilju efikasnosti Porezne uprave. U narednom periodu potrebno je da se identifikuju svi procesi koji se odvijaju unutar PU FBIH na način da se odredi nosilac procesa, te odrede koraci i sam tok procesa, kao i prednosti i nedostaci. Analiza ovih procesa sa aspekta potrebe, resursa (raspoloživih i nedostatnih), izmjene i dopune procesa koji će doprinijeti efikasnosti i efektivnosti, te predložene mjere, potrebna sredstva i očekivani rezultati, trebaju omogućiti sagledavanje uskih grla u PU FBIH te iskorak u procesu modernizacije PU FBIH. Rezultat analize procesa trebala bi biti procedura rada i pravila postupanja, koji predstavljaju prethodni korak u internim kontrolama i pitanjima efikasnosti. Cjelokupni procesi se moraju posmatrati kroz prizmu ljudskih resursa i IT sistema.

Aktivnost: II.1.5 Unaprjeđenje sistema raspodjele prihoda u Federaciji BiH

Trenutni sistem horizontalne i vertikalne raspodjele javnih prihoda se bazira na doprinosu i dotaciji nerazvijenim kantonima i općinama kroz posebne pondere u formuli raspodjele i transfere i grantove nižim nivoima vlasti. U

narednom periodu potrebno je izraditi analize javnih prihoda, rashoda, duga i funkcionalnih ustavnih i zakonskih nadležnosti svih nivoa vlasti u FBiH, a koje će poslužiti kao smjernice za kreiranje modela horizontalne i vertikalne raspodjele javnih prihoda

Implementacija

Godina završetka:	2024.
Rezultati mjere:	<p>Uspostavljen novi pravičniji sistem oporezivanja rada</p> <p>Uspostavljen jedinstveni sistem oporezivanja imovine na cijeloj teritoriji FBiH</p> <p>Djelatnost priređivanja igara na sreću i nagradnih igara se prilagođava fiskalnim pravilima u skladu sa međunarodnim propisima</p> <p>Uspostavljena efikasna i efektivna Porezna uprava FBiH</p> <p>Javni prihodi se raspoređuju u skladu sa novim modelom raspodjele</p>
Tehnička pomoć i procjena troškova:	<p>Tehnička pomoć je potrebna</p> <p>Softver</p> <p>Novo zapošljavanje</p>
Vodeći koordinator:	Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću
Rizici:	<p>Neusvajanje Zakona na Parlamentu FBiH</p> <p>Nije odobreno novo zapošljavanje</p> <p>Nema sredstava za novo zapošljavanje</p> <p>Nedostatak kapaciteta za provođenje novih zadataka</p> <p>Nedostatak sredstava za IT rješenja</p> <p>Tehnička podrška nije dobijena</p> <p>Tehnička podrška ne odgovara potrebama</p> <p>Nedostatak sredstava za provođenje obuke</p> <p>Niži nivoi ne primjenjuju pravila</p> <p>Nepotpuni potrebni podaci za analize / Nedostatak pouzdanih podataka</p> <p>Nezainteresovanost nižih nivoa vlasti</p> <p>Nisu imenovani članovi radne grupe sa odgovarajućom ekspertizom</p> <p>Parlament ne usvaja Zakon / izmjene Zakona</p>

Mjera: II.2. Unaprjeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći administrativnom saradnjom

Cilj mjere

Unaprijediti i harmonizirati propise u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama.

Detektiranje i djelovanje protiv međunarodnih poreznih utaja // Sprečavanje porezne evazije i prijenosa dobiti // Smanjiti poreznu evaziju

Referenca na nalaze procjena

EU:	<p>Država mora poboljšati saradnju između Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) i poreznih uprava entiteta i Brčko distrikta, uključujući zajedničke revizije. Bosna i Hercegovina također treba da nastavi proces usklađivanja zakonodavstva o PDV-u s acquisem EU.</p> <p>Koordinaciju, saradnju i razmjenu podataka između različitih poreznih uprava u zemlji treba dalje poboljšati, uključujući usklađivanje i interoperabilnost elektronskog potpisa u cijeloj zemlji.</p> <p>Potrebna je bolja koordinacija između administrativnih struktura kao i provedbena pravila kako bi se osiguralo pravilno predviđanje, obračun, prikupljanje, plaćanje i kontrola vlastitih sredstava.²²</p>
-----	--

Kontekst/ pozadina

Bosna i Hercegovina je postala članica OECD Globalnog foruma u borbi protiv poreznih utaja provođenjem međunarodno usaglašenih standarda o transparentnosti i razmjeni informacija u ovoj oblasti i Inkluzivnog okvira BEPS-a, kao i potpisnica Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima (MAC) („Službeni glasnik BiH“ - Međunarodni ugovori, broj: 14/20) kojim je preuzela obaveze administrativne saradnje sa drugim državama, te je u narednom periodu planirano detektiranje pravnih propisa i administrativnih poslova koje je potrebno uskladiti i poduzeti u svrhu ispunjenja međunarodno preuzetih obaveza.

Aktivnost: II.2.1 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa mjerama Globalnog foruma OECD

Bosna i Hercegovina je planirana za Peer review od strane Globalnog foruma u 2022. godini. S obzirom da Globalni forum OECD zahtijeva implementacije određenog broja mehanizama i kontrole u svrhu borbe protiv međunarodnih poreznih utaja, u narednom periodu planirano je identifikovanje pravnih akata koje je potrebno usaglašavati u svrhu ispunjenja međunarodno preuzetih obaveza.

²² Izveštaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

Aktivnost: II.2.2 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa akcijama BEPS-a

Bosna i Hercegovina se, prihvatanjem članstva u Inkluzivnom okviru BEPS-a, obavezala na prihvatanje implementacije 15 Akcija BEPS-a koje obuhvataju elemente koji se koriste kod agresivnog poreznog planiranja, te je u narednom periodu planirano identifikovanje pravnih akata koje je potrebno usaglašavati u svrhu ispunjenja međunarodno preuzetih obaveza po MLI i MAAC.

Aktivnost: II.2.3 Harmonizacija pravnog okvira za razvoj digitalizacije ekonomije

Digitalna tehnologija ima značajan utjecaj na poslovne procese koji se mogu izvoditi u velikom obimu, velikom brzinom i bez fizičkog prisustva. Fiskalni izazovi koji proizlaze iz digitalizacije ekonomije identifikovani su kao jedan od glavnih područja djelovanja G-20 / OECD Erozija porezne baze i prijenos profita (BEPS) Akcija 1 BEPS - Izazovi digitalne ekonomije. S obzirom da digitalizacija u osnovi mijenja ekonomiju i društvo, te pokreće poduzetničke inovacije, produktivnost i ekonomski rast, te u značajnom mjeri utječe na zapošljavanje i rad, kao i plaćanje javnih prihoda, u narednom periodu će se provoditi aktivnosti na otklanjanju prepreka razvoju digitalne ekonomije.

Aktivnost: II.2.4 Razmjena informacija sa drugim poreznim jurisdikcijama

Smanjiti poreznu evaziju. S obzirom da je Bosna i Hercegovina postala članica OECD Globalnog foruma i OECD Inkluzivnog okvira BEPS, u narednom periodu je potrebno pristupiti ispunjavanju minimalnih standarda za razmjenu informacija sa drugim članicama/poreznim jurisdikcijama, za što je potrebno kreirati i uspostaviti rješenje kojim će se ispuniti zahtjevi OECD Globalnog foruma u borbi protiv poreznih utaja provođenjem međunarodno usaglašenih standarda o transparentnosti i razmjeni informacija u ovoj oblasti i kojim će se implementirati Akcija 13 BEPS projekta odnosno minimalni standard BEPS-a po pitanju automatske razmjene podataka sa drugim državama po pitanju Country-by-Country izvještaja.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Aktivnosti na harmonizaciji pravnog okvira sa mjerama Globalnog foruma OECD Aktivnosti na harmonizaciji pravnog okvira sa BEPS Poslovne procese uskladiti sa razvojem digitalne ekonomije Početak uspostave razmjene podataka digitalnim načinom

Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna je tehnička podrška Potrebno je dodatno zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću
Rizici:	Nije odobreno novo zapošljavanje Nema sredstava za novo zapošljavanje Nedostatak kapaciteta za provođenje novih zadataka Nedostatak finansijskih sredstava za IT rješenje

Mjera: II.3. Suzbijanje sive ekonomije**Cilj mjere**

Sivu ekonomiju svesti na nivo koji je društveno i ekonomski prihvatljiv, imajući u vidu da nema države u kojoj siva ekonomija kao pojava ne postoji.

Kontekst/pozadina

Suzbijanje sive ekonomije predstavlja ključni korak u uspostavljanju predvidivog i stabilnog poslovnog okruženja i ravnopravne tržišne utakmice i zahtjeva koordinirane napore javne uprave i svih učesnika na tržištu. Odsustvo zvanične procijene sive ekonomije onemogućava njeno praćenje u FBiH, te je u narednom periodu neophodno dobiti mnogo jasniju i aktuelniju sliku o tome šta kod nas generiše sivu ekonomiju da bi se pristupilo koordiniranom djelovanju na faktore uzroka sive ekonomije.

Aktivnost: II.3.1 Identificirati uzroke i posljedice sive ekonomije

Provesti analize u vezi sa obimom i pojavnim oblicima sive ekonomije i institucionalnim kapacitetima za njeno suzbijanje u FBiH koje bi ukazale na ključne sistemske nedostatke u vezi sa suzbijanjem glavnih uzroka sive ekonomije i dale smjernice za formuliranje osnovnih načela i mјera koje je potrebno provesti kroz Akcioni plan. Da bi se uspješno vodila borba protiv sive ekonomije, u njeno suzbijanje se aktivno moraju uključiti kako organi javne uprave i organizacije, tako i privreda i građani, jer se smanjenjem neformalne ekonomije ostvaruju koristi za cijelokupno društvo.

Aktivnost: II.3.2 Izraditi model izračuna sive ekonomije

Uzimajući u obzir da ne postoji način zvaničnog praćenja obima sive ekonomije, planirano je izvršiti procjenu i pratiti obim sive ekonomije. Sa statističkog stanovišta, siva ekonomija se razvrstava na registrovanu i neregistrovanu, sa aspekta zakonitosti na legalnu i nelegalnu, a iz fiskalnog ugla na oporezivu i ostalu, dok posebno veliki problem predstavlja crna ekonomija, čije je obavljanje povezano sa kriminalnim poslovima.

Aktivnost: II.3.3 Efikasniji nadzor nad tokovima sive ekonomije

Izraditi smjernice za primjenu metoda za procjenu rizika u različitim djelatnostima što omogućava da se planovi inspekcijskog nadzora rade na osnovu izvršene procijene rizika. Implementacija jedinstvenog informacionog okvira osigurala bi bržu i lakšu razmjenu informacija o stanju u oblasti inspekcijskog nadzora, spriječila dupliranje kontrola, osigurala efikasniji inspekcijski nadzor i omogućila praćenje stanja u oblasti inspekcijskog nadzora. Podaci svih inspekcija se koriste u analizi rizika.

Aktivnost: II.3.4 Edukacija građana o značaju fiskalnog računa

Imajući u vidu da je u dosadašnjoj primjeni Zakona o fiskalnim sistemima uočeno da ne postoji navika od strane građana da prilikom kupovine i korištenja usluga traže i uzimaju fiskalne račune, kao i nepoznavanje istih o svrsi i značaju fiskalnog računa, planirano je u narednom periodu da se utječe na razvoj svijesti građana, jer time doprinose i djeluju na punjenje budžeta koji služe za finansiranje ekonomskih, socijalnih, ekoloških i ostalih

potreba kao i za razvoj zajednice u cjelini, čime će ujedno pomoći i dati svoj doprinos u borbi protiv „sive ekonomije“. Promjena svijesti, mišljenja i ponašanja građana. Fokus će biti na educiranje građana kako da prepoznaju i prijave sivu ekonomiju, a posebna pažnja će biti usmjerena na edukaciju mladih (posebno učenika osnovnih i srednjih škola) i edukaciju medija o štetnim posljedicama sive ekonomije.

Aktivnost: II.3.5 Unaprijediti sistem za izvještavanje prema MONEYVAL

Osigurati ispunjenje preuzetih obaveza i transparentno izvještavanje. Kreirati i razviti interaktivnu bazu podataka predmeta koji su predmet istražnih radnji i vođenja krivičnih postupaka za utaju direktnih poreza i javnih prihoda iz nadležnosti PU FBiH, uzimajući u obzir obavezu izvještavanja za MONEYVAL.

Aktivnost: II.3.6 5.6. Jačanje kadrovskih kapaciteta Sektora za poreznu politiku, javnih prihoda i igara na sreću Federalnog ministarstva finansija

Potrebno je kadrovski pojačati Sektor sa 16 novih zaposlenika da bi se moglo implementirati planirane aktivnosti iz ove Strategije i da bi se na efikasniji način moglo izvršavati redovne aktivnosti Sektora.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Akcioni plan za borbu protiv sive ekonomije implementiran Povećanje koeficijenta raspodjele prihoda sa Jedinstvenog računa Veći stepen evidentiranog prometa i povećanje priliva sredstava u budžete svih nivoa vlasti Povećan kapacitet Sektora
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna je tehnička podrška Potrebno je dodatno zapošljavanje (6 novih zaposlenika) Softver
Vodeći koordinator:	Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću
Rizici:	Nije odobreno novo zapošljavanje Nema sredstava za novo zapošljavanje Nedostatak kapaciteta za provođenje novih zadataka Nema donatora Nije odgovarajuća tehnička ekspertiza Nedostatak finansijskih sredstava

Mjera: II.4. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera

Cilj mjere

Otkloniti administrativne barijere u svrhu povećanja ulaganja u FBiH

Kontekst/ pozadina

BiH se na Listi lakoće poslovanja nalazi ispod prosjeka kao posljedica opterećenja privrednih aktivnosti administrativnim barijerama, koje otežavaju poslovanje. U narednom periodu planirano je povećanje aktivnosti, koje je neophodno poduzeti, na unaprjeđenju rada institucija, što bi trebalo doprinijeti kvalitetnijem radu institucija i posljedično povećanja kvalitete cjelokupnog poslovnog okruženja i lakoće poslovanja, a koji su prijeko potrebni s ciljem ekonomskog oporavka i ubrzanih rasta nakon pandemije.

Aktivnost: II.3.1 Unaprijediti proces dostavljanja poreznih prijava u elektronском obliku

Porezne prijave se dostavljaju Poreznoj upravi FBiH u papirnoj formi što usporava proces samoprijavljanja i plaćanja obaveza i oduzima vrijeme poreznim obveznicima, što BiH na Listi Lakoće poslovanja svrstava ispod prosjeka. U skladu s postojećom legislativom, u narednom periodu se planira olakšati prijavljivanje obaveza.

Aktivnost: II.3.2 Unaprijediti usluge poreznim obveznicima od strane Porezne uprave FBiH

Institucionalna rješenja u pogledu organizacije Porezne uprave su evidentna, jer je trenutno, horizontalno i vertikalno, uspostavljena velika porezna administracija (10 Kantona i 73 ispostave), što doprinosi njenoj neefikasnosti, te je neophodna reorganizacija u cilju pružanja kvalitetnije usluge poreznim obveznicima. U narednom periodu neophodno je sagledati sa aspekta procesa koji se odvijaju u Poreznoj upravi faktore i rizike, kao i prednosti i nedostatke te sačiniti sveobuhvatnu analizu, koja će poslužiti kao podloga za izradu unutrašnje organizacione strukture Porezne uprave.

Aktivnost: II.3.3 Pojednostaviti plaćanje javnih prihoda

Proces racionalizacije i optimizacije naplate javnih prihoda posmatra se kroz jednostavniji sistem plaćanja javnih prihoda. Plaćanje javnih prihoda vrši se na način da je teret raspodjele javnih prihoda prenesen na poslodavce na način da poslodavci vrše pojedinačne uplate putem više uplatnica na račune organa uprave i drugih korisnika. U narednom periodu je potrebno pokrenuti aktivnosti na pojednostavljenju plaćanja javnih prihoda, u smislu smanjenja broja platnih naloga za upлатu javnih prihoda. Ova aktivnost je u skladu sa opredjeljenjem Vlade FBiH na stvaranju povoljne klime za domaća i inostrana ulaganja. Jedan od osnovnih principa procesa pojednostavljenja plaćanja javnih prihoda jeste uspostava automatskog prijenosa sredstava bez kašnjenja i u 100%-tnom iznosu uplate. Racionalizacija i optimizacija naplate javnih prihoda razmatra se na

način da poslodavci izvrše uplatu na jedinstveni račun, a da određeni organ vrši raspodjelu sredstava prema korisnicima tih javnih prihoda. Na ovaj način smanjili bi se troškovi uplatnica i bankarskih naknada kod poslodavaca. Prema istraživanjima USAID/TAF, ukupne uštede za pravne subjekte u bankarskim provizijama na nivou FBiH bile bi oko 346.000 KM mjesечно, a mjesečno bi se uštedjelo i oko 23.000 sati na ispunjavanju naloga.

Aktivnost: II.3.4 Uvođenje elektronskog vođenja interaktivnog registra taksi i naknada

U parlamentarnoj proceduri je Zakon o jedinstvenom registru naknada i taksi u FBiH (usvojen u Predstavničkom domu FBiH) kojim se formira i upravlja registrom naknada i taksi u FBiH. Naime, u saradnji sa projektom Reforme fiskalnog sektora (FAR) formiran je početni Registar, koji pruža mogućnost pregleda naknada i taksi u FBiH za sve privredne subjekte. Registar svih naknada i taksi u Federaciji BiH klasificiran je po vrstama, zakonodavnom okviru, obvezniku uplate, pripadnosti, subjektima koji ih prikupljaju, s obzirom na tijela koja ih uvode i naplaćuju na federalnom, kantonalmnom i općinskom nivou (ministarstva, agencije, zavodi, javna preduzeća i ostali budžetski korisnici), učestalost plaćanja, te će na transparentan način biti predstavljen javnosti i svim korisnicima i biti pod kontrolom Federalnog ministarstva finansija prilikom uvođenja novih naknada i taksi i novih nameta za privredne subjekte i ostale obveznike. Registar će biti dostupan na internet stranici Federalnog ministarstva finansija i redovno ažurirati, u svrhu promicanja fiskalne transparentnosti. Uzimajući u obzir da je Federalno ministarstvo finansija nosilac upravljanja Registrom, planirana je izrada softvera (platforme) koji će omogućiti efikasniji način administriranja Registrom.

Aktivnost: II.3.5 Uvođenje elektronskog upravljanja porezno-upravnim predmetima u FMF

U cilju unapređenja efikasnosti planirano je uvođenje elektronskog - automatskog upravljanja upravnim predmetima u poreznim stvarima koje bi obuhvatilo uvezivanje prvostepenog i drugostepenog organa, po mogućnosti i sudova putem CCMS programa (Court Case Management System). Ovaj proces bi se trebao odvijati kroz nadogradnju postojećeg ili uvođenje novog programa s ciljem praćenja i kontrole rada po predmetima, olakšanog uvida u visinu i strukturu poreznih obaveza, olakšanog planiranja sredstava za povrat po sudskim presudama (s obzirom da se omogućava praćenje predmeta po pokrenutim upravnim sporovima) i osiguranja urednosti spisa (vrši se elektronska pohrana i popis spisa, elektronski se unose stranke, dostavnice funkcioniraju po principu bar koda i elektronski se označava urednost dostave).

Aktivnost: II.3.6 Uvođenje elektronskog upravljanja predmetima u djelatnosti igara na sreću

U cilju unaprjeđenja rada planirano je uvođenje elektronske obrade u predmetima iz oblasti igara na sreću u svrhu pravovremenog i efikasnog upravljanja djelatnosti kroz objedinjavanje svih podataka od značaja na jednom mjestu.

Aktivnost: II.3.7 Unaprijediti proces naplate javnih prihoda

Unaprijediti postupak naplate poreznih obaveza u PU FBiH kroz automatizaciju procesa između svih organizacionih jedinica u PU FBiH.

Aktivnost: II.3.8 Smanjiti postojeći porezni dug

Trenutno stanje poreznog duga je preko 2,5 milijardi KM i taj dug se svakim danom povećava uslijed obračuna zatezne kamate na javne prihode koja na godišnjem nivou iznosi 14,6%, te je u narednom periodu potrebno pristupiti sanaciji poreznog duga. Planirano je sanirati na dvije dimenzije (1) rješavanje problema starog poreznog duga sa presjekom dana i (2) sprečavanje nastajanja novog poreznog duga. Za stari porezni dug, uzimajući u obzir stanje budžeta svih nivoa vlasti kao i kapacitete privrednih subjekata, neophodno je izvršiti saniranje poreznog duga kroz stvaranje zakonske pretpostavke za donošenje i razvijanje različitih programa restrukturiranja poreznog duga koji će sadržavati više opcija: otpis duga, otpis zatezne kamate, plaćanje na rate, reprogramiranje, prijenos ili preuzimanje duga i sl.

Aktivnost: II.3.9 Unaprijediti proces registracije poreznih obveznika u PU FBiH

Unaprijediti postupak registracije u PU FBiH kroz automatizaciju procesa između svih organizacionih jedinica u PU FBiH.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	<p>Efikasno upravljanje poslovnim procesima</p> <p>Porezna uprava organizaciono i kadrovski osposobljena da bude u funkciji građana</p> <p>Smanjen broj uplatnica za uplatu javnih prihoda</p> <p>Jednoobrazan i transparentan pregled svih naknada i taksi u FBiH, elektronskim putem</p> <p>Ekspeditivno i efikasno upravljanje porezno upravnim predmetima</p> <p>Efikasno upravljanje predmetima u djelatnosti igara na sreću</p> <p>Povećani javni prihodi koje kontroliše PU</p> <p>Smanjen porezni dug</p> <p>Unaprijeđen proces registracije</p>
Tehnička pomoć i procjena troškova:	<p>Potrebna</p> <p>Softver (II.3.1.) 100,000 KM</p> <p>Softver (II.3.3.) – 1.5 milion KM</p> <p>Softver (II.3.4.) – 100,000 KM</p> <p>Softver (II.3.5.) – 150,000 KM</p> <p>Softver (II.3.6.) – 80.000 KM</p> <p>Softver (II.3.7.) – 300,000 KM</p> <p>Softver e (II.3.9.) – 50.000 KM</p> <p>Novo zapošljavanje</p>
Vodeći koordinator:	Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću
Rizici:	<p>Nije odobreno novo zapošljavanje</p> <p>Nema sredstava za novo zapošljavanje</p> <p>Nedostatak kapaciteta za provođenje novih zadataka</p> <p>Nema donatora</p> <p>Nije odgovarajuća tehnička ekspertiza</p> <p>Nedostatak finansijskih sredstava</p>

Stub: III. PLANIRANJE I BUDŽETIRANJE

Cilj stuba

Sveobuhvatna i vjerodostojna priprema budžeta zasnovana na strateškim prioritetima i pokazateljima učinka u trošenju javnih sredstava

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima:

Mjera:	III.1. Pravni okvir
Aktivnost:	III.1.1 Izmijeniti zakon o budžetima (programska struktura, fiskalna pravila, budžetski kalendar, objava kvartalnih izvještaja)
Mjera:	III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a
Aktivnost:	III.2.1 Unapređenje obuhvata konsolidovanih rashoda svih nivoa vlasti u DOB-u
Aktivnost:	III.2.2 Proširivanje DOB-a na nivou kantona uključivanjem nižih nivoa vlasti (i fondova)
Aktivnost:	III.2.3 Priprema prijedloga budžeta u n+2 formatu
Mjera:	III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete
Aktivnost:	III.3.1 Uključivanje vanbudžetskih fondova na nivou Federacije BiH u Budžet Federacije BiH
Aktivnost:	III.3.2 Na nivou kantona uključiti vanbudžetske fondove, direkcije za puteve i visokoškolske ustanove u budžete
Mjera:	III.4. Unapređenje budžetiranja u programskom formatu
Aktivnost:	III.4.1 Jačanje kadrovske kapaciteta Sektora za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija
Aktivnost:	III.4.2 Izmjene podzakonskih akata za primjenu programskog budžetiranja
Aktivnost:	III.4.3 Priprema metodologije integrisanog sistema budžetskog planiranja vezano za javne politike
Aktivnost:	III.4.4 Priprema i provedba akcionalih planova za definiranje budžetskog programa na osnovu politika i oblasti pružanja usluga
Aktivnost:	III.4.5 Pomoći budžetskim korisnicima u prepoznavanju programa i njihovih elemenata, u analizi programa i programske elemenata i njihove konačne obrade
Aktivnost:	III.4.6 Izrada metodologije za mjerjenje učinka i njeno provođenje
Aktivnost:	III.4.7 Obuka o konceptima i metodologiji programskog budžetiranja
Aktivnost:	III.4.8 Jačanje kapaciteta na nivou općina za programsко budžetiranje
Mjera:	III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i

	trezorskog sistema na nivou FBiH i kantona
Aktivnost:	III.5.1 Analiza potreba za nadogradnjom softvera za budžet i trezorski sistem
Aktivnost:	III.5.2 Nadogradnja softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema (DOB, n+2 budžet, programski budžet) na nivou FBiH i kantona
Mjera:	III.6. Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija
Aktivnost:	III.6.1 Poboljšanje pravnog okvira i procesa unutar institucija na svim nivoima vlasti u FBiH
Aktivnost:	III.6.2 Izgradnja kapaciteta za planiranje, upravljanje i monitoring javnih investicija
Aktivnost:	III.6.3 Unaprjeđenje PIMIS IT sistema
Mjera:	III.7. Uspostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije
Aktivnost:	III.7.1 Izrada mape puta za uspostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije

Ključni rezultati stuba i indikatori rezultata stuba

Rezultati stuba	Indikatori rezultata stuba
III.A Veza politika i budžeta je pojačana	III.A.a Budžet FBiH se priprema, usvaja i objavljuje u programskom formatu

Mjera: III.1. Pravni okvir**Cilj mjere**

Stvaranje osnova za provođenje reformi kroz izmjene Zakona o budžetima FBiH

Kontekst/ pozadina

Kroz ovu strategiju za niz Mjera i njihovih aktivnosti potrebno je izraditi izmjene Zakona o budžetima FBiH. Te promjene uključuju – uvođenje programskog budžetiranja u potpunosti u FBiH, nova fiskalna pravila, izmjene budžetskog kalendara, obaveznu objavu kvartalnih izvještaja i objavu budžeta u n+2 formatu.

Kako se za svaku od ovih mjeru i aktivnosti ne bi uvodio korak usvajanja zakona o budžetima, taj proces je pokriven kroz ovu mjeru.

Aktivnost: III.1.1 Izmijeniti zakon o budžetima

Sektor za budžet i javne prihode će u uskoj saradnji sa drugim sektorima i projektom tehničke podrške EU izraditi sveobuhvatne izmjene Zakona o budžetima koje će na adekvatan način pružiti osnovu za provođenje reformi koje se planiraju kroz ovu Strategiju.

Sektor će pratiti usvajanje ovog Zakona i u saradnji sa drugim akterima pripremiti podzakonske akte za njegovu provedbu, nakon objave usvojenog Zakona.

Implementacija

Godina završetka:	2021.
Rezultati mjeru:	Zakon o budžetima je objavljen
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Tehnička pomoć osigurana
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne prihode
Rizici:	Parlament ne usvaja Zakon

Mjera: III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a**Cilj mjere**

DOB i budžeti na svim nivoima vlasti u FBiH imaju širi obuhvat

Kontekst/ pozadina

FMF je tokom implementacije prošle Strategije implementirao proširenje DOB-a uz uključivanje podataka o izvršenju budžeta nižih nivoa vlasti i fondova. Kroz ovu mjeru se planira dalje graditi na tom osnovu na nivou FBiH, a na nivou kantona započeti taj proces širenjem obuhvata kantonalnih DOB-ova.

Izrada budžeta u n+2 formatu pruža bolju strukturu i okvir za implementiranje dugoročnih programa i investicija nego jednogodišnji budžet. Pored toga, ovaj pristup povećava disciplinu budžetskih korisnika i daje jače okvire za planiranje budžeta u svakoj sljedećoj godini.

Aktivnost: III.2.1 Unapređenje obuhvata konsolidovanih rashoda svih nivoa vlasti u DOB-u

FMF planira da započne prikupljanje DOB-ova kantona i da počne analizirati izvršenja budžeta i DOB-ova i da uključuje osnovne nalaze u DOB FBiH. Ovo će, kroz izmjene Zakona o budžetima FBiH, zahtijevati uvođenje obaveze za slanje usvojenih DOB-ova kantona.

Aktivnost: III.2.2 Proširivanje DOB-a na nivou kantona uključivanjem nižih nivoa vlasti (i fondova)

FMF će pokrenuti ovaj proces kroz izradu smjernica za kantone za pripremu i usvajanje DOB-a kroz koje će se objasniti i kako pristupiti uključivanju informacija od vanbudžetskih fondova i općina u DOB. FMF će ovaj zahtjev uključiti u zakonski okvir i nakon usvajanja organizovati obuke.

Aktivnost: III.2.3 Priprema prijedloga budžeta u n+2 formatu

Preduslov za pokretanje ove aktivnosti je usvajanje izmjena Zakona o budžetu. FMF planira tražiti tehničku podršku (ako se ne bude mogla pokriti ova aktivnost) za njenu implementaciju. Pošto će izmjene obavezati i niže nivoe vlasti, bit će potrebno provesti obimne obuke za korisnike budžeta FBiH, kantone i jedinice lokalne samouprave u FBiH.

Implementacija

Godina završetka:	2023.
Rezultati mjere:	DOB FBiH uključuje informaciju o DOB-u kantona DOB kantona se redovno izrađuju i uključuju informacije od fondova i općina Budžeti u FBiH se izrađuju u n+2 formatu

Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP je potrebna Novo zapošljavanje Troškovi obuka
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne prihode
Rizici:	Tehnička podrška nije osigurana Kantoni ne usvajaju DOB / ne uključuju dodatne podatke Niži nivoi vlasti ne usvajaju budžete u novom formatu Nedostatak kapaciteta u Sektoru za implementaciju

Mjera: III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete

Cilj mjere

Uključiti vanbudžetske fondove na FBiH i kantonalnom nivou i kantonalne direkcije za puteve u budžet

Referenca na nalaze procjena

OECD/SIGMA:	Zakonodavne izmjene kako bi se svi vanbudžetski fondovi i svi predloženi kapitalni izdaci u potpunosti uvrstili u budžetski proces ²³
Ostalo:	FBiH će početi raditi na uvođenju cijelokupnog zdravstvenog sektora u trezorski sistem poslovanja ²⁴

Kontekst/ pozadina

Od 2020. godine penzijski fond FBiH je postao dio budžeta Federacije u potpunosti. Dalje uključivanje vanbudžetskih fondova u budžete je potrebno radi povećanja transparentnosti i boljeg nadzora nad potrošnjom javnih sredstava unutar FBiH.

Aktivnost: III.3.1 Uključivanje vanbudžetskih fondova na nivou Federacije BiH u Budžet Federacije BiH

FMF planira da započne proces uključivanja federalnih vanbudžetskih fondova u budžet sredinom 2022. godine. U tom procesu se planira voditi iskustvom stečenim kroz proces integrisanja PIO/MIO u budžet koji je bio duži i komplikovaniji nego što se predviđalo. U ovoj aktivnosti će prvi partner Sektoru za budžet biti Sektor za trezor FMF-a uslijed velikih potreba za podrškom u oblasti trezorskog poslovanja i koracima za uvođenje novih korisnika u sistem. Očekuje se da proces traje godinu i pol i da oni budu uključeni u budžet za 2024. godinu.

Aktivnost: III.3.2 Na nivou kantona uključiti vanbudžetske fondove, direkcije za puteve i visokoškolske ustanove u budžete

Taj isti proces je potrebno izvršiti i na nivou kantona. FMF planira da pruža podršku i prenese svoja iskustva sa ovim procesom na nivo kantona da bi se javna potrošnja na tom nivou bolje kontrolisala.

²³ Izvještaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA - 2017)

²⁴ Zajedničke socioekonomiske reforme za period 2019 - 2022. godina

Implementacija

Godina završetka:	2024.
Rezultati mjere:	FBIH fond za zapošljavanje je dio budžeta FBIH fond za zdravstvo je dio budžeta Kantoni uključuju fondove i direkcije za ceste u budžet
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne prihode
Rizici:	Otpor fondova i direkcija Neusvajanje zakona Nedostatak kapaciteta u Sektoru Nedostatak kapaciteta u kantonima

Mjera: III.4. Unaprjeđenje budžetiranja u programskom formatu**Cilj mjere**

Uvođenje programskog budžetiranja na nivou FBiH i kantona

Kontekst/ pozadina

FMF već duži niz godina radi na uvođenju programskog budžetiranja u FBiH, uz podršku donatora. EU je osigurala sredstva za projekat „Daljnja podrška upravljanju javnim finansijama u Bosni i Hercegovini“ koji je počeo u julu 2020. godine i čiji je zadatak da pomogne FMF-u u uvođenju programskog budžetiranja na nivou FBiH i kantona.

Aktivnost: III.4.1 Jačanje kadrovske kapaciteta Sektora za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija

Preduslov za provođenje ove mjere je kadrovsko popunjavanje Sektora za budžet i javne rashode s obzirom na planirani obim aktivnosti i podršku koju će Sektor pružati u budućnosti korisnicima i nižim nivoima vlasti.

Aktivnost: III.4.2 Izmjene podzakonskih akata za primjenu programskog budžetiranja

Neophodne izmjene Zakona o budžetima se planiraju kroz Mjeru III.1.

Glavni zadatak je provođenje analize nedostataka sekundarnog zakonodavstva, metodološkog okvira za programsko budžetiranje i izrada / izmjena podzakonskih akata metodoloških dokumenata i budžetskih uputa. To uključuje:

- Uredbu o računovodstvu budžeta u FBiH
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH
- Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor
- Priručnik za srednjoročno planiranje
- Priručnik za programski budžet (PB).

Jedan od najvažnijih zadataka u ovoj aktivnosti bit će pregled budžetskih klasifikacija, posebno programske klasifikacije. Cilj je koristiti više kategorija rashoda za pružanje financijskih informacija u budžetskim programima. Ove mjere će ujedno biti korisne za računovodstvenu i finansijsku kontrolu.

Aktivnost: III.4.3 Priprema metodologije integrisanog sistema budžetskog planiranja vezano za javne politike

Ova aktivnost usmjerena je na pripremu metodologije integrisanog sistema planiranja budžeta koja se odnosi na javne politike. Projekat će identificirati mapu puta za povezivanje procesa strateškog / srednjoročnog planiranja i budžetskog procesa kroz razvoj metodologije okvirnog sistema planiranja javne politike. Srednjoročna perspektiva budžetiranja sve se više

prepoznaće kao ključna za efikasno povezivanje politike, planiranja i resursa u BiH.

Aktivnost: III.4.4 Priprema i provedba akcionalih planova za definiranje budžetskog programa na osnovu politika i područja pružanja usluga

Cilj je da se na osnovu metodologije planiranja budžeta izrade akcioni planovi za srednjoročni plan rada. Srednjoročni plan rada sadrži popis i opis programa, koordinatora implementacije, indikatore monitoringa i vezu sa Dokumentom okvirnog budžeta (DOB) i drugim izvorima finansiranja. Obrasci za akcione planove sadrže polje za uspostavljanje korespondencije između programskega budžeta i programa/strateškog cilja. Akcioni planovi će biti pripremljeni u skladu sa obrascem koji je detaljno propisan Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

Aktivnost: III.4.5 Pomoć budžetskim korisnicima u prepoznavanju programa i njegovih elemenata, u analizi programa i programskih elemenata i njihovoj završnoj obradi

Bit će odabran pilot budžetskih korisnika. Pri odabiru pilota, razmotrit će se odabir sektora u kojima postoje sektorske strategije (okoliš, energetika, transport i ruralni razvoj).

Za odabrane pilot budžetske korisnike organizovat će se radionice, s ciljem redefiniranja trenutnih budžetskih programa i indikatora učinkovitosti kako bi bili usmjereniji na rezultate. Preispitati će se postojeće programske strukture unutar federalnih budžetskih korisnika, raditi će se na poboljšanju definiranih mjeru učinka i definirati će se programske strukture budžeta za sve budžetske korisnike u svih deset kantona u Federaciji BiH.

Budžetski analitičari FMF-a bit će uključeni u ovu praktičnu obuku kako bi im se omogućilo da podučavaju i ponavljaju ovu vježbu. Projekat će kroz ovu aktivnost i aktivnost III.5.7. provoditi obučavanje zaposlenika FMF-a kroz radionice, timsko podučavanje i mentorstvo.

Obuke treba da provedu korisnike kroz sljedeće korake u procesu:

- Analize zakonodavstva, definiranje mandata i upravljanje poslovanjem budžetskog korisnika;
- Analize strateških dokumenata budžetskog korisnika ili širih sektorskih strategija;
- Pregleda postojećih programa (tamo gdje su već formulirani): ciljevi, projekti, rezultati, indikatori, procjene troškova;
- Formulacija programa (tamo gdje oni nisu postojali) ili redefinicija povezana sa strateškim / srednjoročnim planiranjem;
- Izrada srednjoročnih planskih dokumenata (Dokument okvirnog budžeta – DOB);
- Izrada godišnjih budžeta;
- Monitoring.

Aktivnost: III.4.6 Izrada metodologije za mjerjenje učinka i njeno provođenje

Uredbom o planiranju i izvještavanju o radu Vlade Federacije BiH, federalnih ministarstava i institucija definiran je okvir mjerjenja učinka u FBiH. Međutim, ne postoji analiza postignutih ciljeva i indikatora, niti postoji službeno izvještavanje o ovom pitanju. Definiranje indikatora učinka glavni je izazov za budžetske korisnike.

Kroz ovu aktivnost planira se izrada metodologije za definiranje i periodičnu procjenu indikatora učinka, kako bi se izmjerili postignuti rezultati koji odgovaraju programskim ciljevima, učinku i budžetima zasnovanim na politikama.

Kao prvi korak izraditi će se analiza situacije, a zatim će se razviti mapa puta koja daje sljedeće korake u pogledu definiranja i monitoringa indikatora učinka.

Projekat će pružiti pomoć u primjeni metodologije. Prilikom implementacije analizirat će se trenutni indikatori i razviti pasoši indikatora.

Aktivnost: III.4.7 Obuka o konceptima i metodologiji programskega budžetiranja

Potrebna je izgradnja kapaciteta kadra o programskom budžetiranju i srednjoročnom planiranju budžeta kroz različite vrste obuka. Unutar ove aktivnosti organizovat će se niz obuka.

Obuke će biti organizovane u formatu obuke za edukatore, prvi obučeni edukatori će moći da provode slične obuke za ostale učesnike iz ministarstava finansija i budžetske korisnike. Cilj ovih obuka je pružiti edukatorima sveobuhvatno znanje o programskom budžetiranju i srednjoročnom planiranju budžeta i odnosima između njih. Ciljna grupa za ovu edukaciju su predstavnici ministarstava finansija i budžetski korisnici, koji su uključeni u planiranje srednjoročnog i godišnjeg budžeta, monitoring i izvještavanje u programskom formatu. Obuke predviđene ovom aktivnošću fokusirane su na povezivanje strateških srednjoročnih planova i programskega budžeta u okviru nove metodologije. Glavni cilj obuke je da polaznik razumije i shvati novi okvir za srednjoročno planiranje, monitoring i izvještavanje.

Drugi niz obuka je usmjeren na kantone i njihov cilj je postići razumijevanje koncepta PB-a i pravilno korištenje metodologije. Obuka će biti organizovana za službenike u budžetskim sektorima 10 kantonalnih ministarstava finansija i odjela za finansije drugih kantonalnih ministarstava.

Obuka će se zasnivati na priručniku za programsko budžetiranje i uključivat će:

- Predstavljanje priručnika za PB – programski budžet
- Pravni okvir
- Učenje kako definirati strukturu programa i njegove komponente

- Predstavljanje lekcija naučenih iz prethodnog pilot projekta na FBiH nivou.

Aktivnost: III.4.8 Jačanje kapaciteta na nivou općina za programsko budžetiranje

Nakon okončanja projektne podrške, FMF planira da stečena znanja prenosi na jedinice lokalne samouprave u FBiH. S tim ciljem, organizovat će se radionice koje će upoznati JLS sa principima programskog budžetiranja i planom za postepeno uvođenje programskog budžetiranja i na ovom nivou vlasti u FBiH.

Implementacija

Godina završetka:	2023.
Rezultati mjere:	Programski budžet usvojen i objavljen na nivou FBiH
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP osigurana Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne prihode
Rizici:	Kašnjenje u implementaciji Nedostatak saradnje korisnika i kantona Pandemija otežava organizaciju edukacija Nedostatak kapaciteta u Sektoru

Mjera: III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema na nivou FBiH i kantona

Cilj mjere

Izmjene softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema kako bi odgovarali novim potrebama u procesu izrade (a zatim i implementacije budžeta).

Kontekst/ pozadina

Izmjene koje se planiraju kroz ovu strategiju, a posebno kroz Stub II – priprema budžeta za sobom povlači i potrebu da se IT sistemi koji se koriste u FMF-u u procesu izrade i implementacije budžeta dorade da bi se novine u procesu izrade budžeta mogle implementirati. FMF je osigurao donatorsku podršku za ovu aktivnost od EU.

BPMIS kao budžetski IT sistem podržava čitav ciklus pripreme budžeta - višegodišnje planiranje budžeta i godišnju pripremu federalnog budžeta u FBiH. Na kantonalm nivou, finansijski planovi budžetskih korisnika se pripremaju uz pomoć softvera "e-budžet", koji je uveden kroz podršku USAID FAR Projekta.

U stvarnosti, BPMIS djeluje više kao baza podataka, a ne kao IT sistem koji je koristan u upravljanju javnim finansijama. Korisnici ne mogu koristiti podatke ovog IT sistema za praćenje budžeta. Softver je zastario, ima niz nedostataka u radu, dolazi do grešaka i spor je. Pored toga, softver se ne održava i ne može se nadograditi.

Bez nadogradnje, sistem planiranja budžeta ne može se povezati sa sistemom izvršenja budžeta. Ako ova dva sistema nisu povezana, programski budžet neće imati smisla jer izvršenje, monitoring i izvještavanje o budžetu ne mogu biti u programskom formatu.

Na kantonalm nivou, finansijski planovi budžetskih korisnika u programskom formatu pripremaju se uz pomoć softvera "e-Budžet". Korištenje softvera je teško jer trenutno ne postoji održavanje softvera. Također je potrebna nadogradnja softvera.

Aktivnost: III.5.1 Analiza potreba za nadogradnjom softvera za budžet i trezorskog sistema

Uz podršku projekta tehničke podrške planira se implementacija ove aktivnosti. Projekat će analizirati potrebe za nadogradnjom softvera za pripremu budžeta i sistema trezora, uvezivanje softvera za pripremu budžeta sa sistemom trezora i sa Informacionim sistemom za upravljanje javnim investicijama (PIMIS).

Nadogradnja će se naslanjati na promjene Zakona o budžetima sa definiranom strukturom budžeta i metodologijom za pripremu programskega budžeta, kao i potrebom povezivanja sa trezorom, odnosno sa sistemom izvršenja budžeta.

Prvo će se analizirati trenutni operativni IT sistemi kako bi procijenili njihove trenutne tehničke specifikacije i funkcije, kao i mogućnost povezivanja između njih. Na osnovu ove analize, projekat će preporučiti načine za moguću nadogradnju IT sistema.

Aktivnost: III.5.2 Nadogradnja softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema na nivou FBiH i kantona

Federalno ministarstvo finansija odlučilo je preuzeti program "e-Budžet", nadograditi ga i zatim prestati raditi u softveru BPMIS. Federalno ministarstvo finansija suvlasnik je softvera e-Budžet i ima „izvorni kod“.

FMF je započeo nadogradnju softvera "e-Budžet", a nadograđenu verziju će koristiti i federalni i kantonalni nivo, tako da će biti kompatibilni.

Federalno ministarstvo finansija ima plan za poboljšanje sistema planiranja budžeta, koji će se odvijati u dvije faze:

- u prvoj fazi softver "e-Budžet" će biti nadograđen (dodavanjem modula za plaće i nizom tehničkih poboljšanja). Ova faza je već u toku i očekuje se da će biti završena do kraja tekuće godine;
- u drugoj fazi potrebno je nadograditi sistem planiranja budžeta u vezi sa izmjenama Zakona o budžetima i u skladu sa usklađenom i definiranom programskom strukturom kako bi se povezali sa sistemom izvršenja budžeta.

Poboljšani „e-Budžet“ će se implementirati na nivou FBiH i na kantonalnom nivou.

Nakon izrade softverskog rješenja i provedenog procesa nadogradnje, provest će se obuke korisnika da bi mogli kompetentno koristiti nadograđeno softversko rješenje.

Implementacija

Godina završetka:	2023.
Rezultati mjere:	Budžet se izrađuje u novom sistemu na nivou FBiH i u kantonima
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP osigurana
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i Sektor za trezor
Rizici:	Projicirani troškovi su veći od osigurane donatorske pomoći Kašnjenje u implementaciji Nedostatak kapaciteta za rad na ovoj aktivnosti

Mjera: III.6. Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija

Cilj mjere

Javna sredstva se koriste na transparentniji i efikasniji način

Referenca na nalaze procjena

EU:	<p>Nivo javnih investicija je veoma nizak. BiH treba obratiti posebnu pažnju na povećanje veličine i efikasnosti javnih investicija, posebno u infrastrukturu, da bi se potakao dugoročni ekonomski rast.</p> <p>Mišljenje EU: informacioni sistem za upravljanje javnim investicijama je potrebno dalje dograditi.</p> <p>Poboljša planiranje javnih ulaganja, sačini jedinstveni spisak prioritetnih infrastrukturnih projekata u svim relevantnim sektorima²⁵</p>
MMF:	<p>“Metodologija za procjene unaprijed kapitalne potrošnje pripremljena i testirana u ključnim resornim ministarstvima, uključujući budžetske korisnike i nebudžetske korisnike.</p> <p>Procjene unaprijed kapitalne potrošnje pripremljene i testirane u ključnim resornim ministarstvima, uključujući budžetske korisnike i nebudžetske korisnike.</p> <p>Pripremljeni su standardni zahtjevi za ocjenu, odabir i odobrenje projekata u svim glavnim infrastrukturnim sektorima, koji obuhvaćaju tehničku analizu, finansijsku i ekonomsku analizu (analiza troškova i koristi), održivost projekta i procjenu rizika²⁶</p> <p>Potrebno je da FMF razvije metodologiju koja će osigurati da korisnici pripremaju bolje procjene kapitalnih investicija; potrebno je uspostaviti mehanizam kojim će se bolje procjenjivati srednjoročni efekti trenutnih i odobrenih projekata, poboljšati nadzor nad implementacijom investicijskih projekata i upravljanje imovinom nakon njihove implementacije, itd.²⁷</p>
SIGMA:	Potrebno je imenovati jedinicu koja će biti odgovorna za redovan nadzor finansijskog i fizičkog napretka velikih investicijskih projekata ²⁸
PEFA:	Izvodljivost i trošak investicijskih projekata koji su uključeni u programe javnih investicija (PIP) nisu realni; postoji nedostatak potpuno integriranog srednjoročnog planiranja za kapitalne investicione projekte u srednjoročnom i godišnjem proračunu;

²⁵ Izveštaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

²⁶ Project Revenue Administration and Public Financial Management Reform in Southeast Europe documents (Logical Framework with outcomes and milestones) (2018)

²⁷ Public Investment Management Assessment (PIMA) (IMF mission – IBiH, FBIH – February 2018)

²⁸ Izveštaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA – 2017)

	projekti javnih investicija nisu dobro integrirani sa srednjoročnim okvirima rashoda; tekući troškovi kapitalnih ulaganja nisu adekvatno planirani i budžetirani.
WB:	DPL Aide memoire: Povezivanje javnih investicija sa procesom strateškog planiranja i sa budžetom je kritično za provođenje sektorskih politika
Ostalo:	Plan reformi 2019-2022.: Javne investicije će biti povećane na osnovu investicijske strategije. BiH i entiteti će stvoriti fiskalni prostor za investicije da bi se ubrzao razvoj transporta, održive energije i digitalne infrastrukture da bi se BiH bolje uvezala sa svjetskom ekonomijom.

Kontekst/ pozadina

FMF je u procesu upravljanja javnim investicijama za nivo FBiH i u procesu prikupljanja informacija i pružanja tehničke podrške nižim nivoima vlasti unutar FBiH bio korisnik tehničke podrške donatora. Evropska unija je upravo započela projekat koji treba da nastavi rad i proširi podršku direktno i na niže nivoe vlasti unutar FBiH. Ova mjera će se implementirati u velikoj mjeri uz podršku tog projekta, uslijed ograničenog kapaciteta unutar FMF-a.

Javne investicije su jedna od esencijalnih komponenti za ekonomski rast bilo koje države i infrastrukturni radovi koje vlasti obavljaju predstavljaju podlogu na kojoj se može dalje razvijati privatni sektor. Unutar FBiH javne investicije se provode bez dovoljnog uvezivanja sa strateškim dokumentima i odluke o investiranju se jako često donose uz lošu procjenu troškova samog projekta i njegovog utjecaja.

Kroz ovu mjeru se želi poboljšati kvalitet javnih investicija unutar FBiH, pojačati njihova finansijska analiza i dovesti do boljih rezultata korištenja javnih sredstava unutar FBiH.

Aktivnost: III.6.1 Poboljšanje pravnog okvira i procesa unutar institucija na svim nivoima vlasti u FBiH

Postoji potreba da se mapiraju i bolje razumiju procesi unutar institucija na raznim nivoima vlasti. Poboljšanje tih procesa i povećanje njihove efikasnosti i efektivnosti zahtijeva inovacije i novi pristup na svim nivoima vlasti. Nakon što se problemi i potrebe za izmjenama identifikuju, bit će predložene izmjene zakona i podzakonskih akata da bi se omogućile promjene.

Aktivnost: III.6.2 Izgradnja kapaciteta za planiranje, upravljanje i monitoring javnih investicija

Uslijed nedostatka kapaciteta unutar FMF-a, izrada metodologija i provođenje sveobuhvatne obuke nisu bili mogući vlastitim snagama. Cilj ove podaktivnosti je provođenje sveobuhvatnih obuka za korisnike budžeta FBiH, kantona i općina da bi se izgradili kapaciteti za planiranje, upravljanje i monitoring nad javnim projektima unutar FBiH.

S tim ciljem, bit će izrađeni materijali za trening, priručnici, vodiči za korisnike za provođenje obuke. Potrebno je obučiti i certificirati ključne

zaposlenike za upravljanje projektima na svim nivoima vlasti, tj. zaposlenike odgovorne za procese nabavki, upravljanje javnim finansijama te lica koja pripremaju i prate implementaciju projekata.

Aktivnost: III.6.3 Unapređenje PIMIS IT sistema

Upravljanje javnim investicijama koristi PIMIS softver. PIMIS je već nekoliko godina u upotrebi i ima potrebe za doradom (ili izradom novog softvera). PIMIS ne uključuje funkcije za: projekcije gotovinskog toga, finansijski monitoring i izvještavanje. Pored toga, PIMIS nije uvezan sa drugim programima koji se koriste u FMF-u, kao što je softver za planiranje budžeta, trezor ili softver za upravljanje dugom.

Kroz ovu podaktivnost je planirano da se unaprijedi postojeći ili razvije novi PIMIS softver za javne investicije.

Implementacija

Godina završetka:	2023.
Rezultati mjere:	Povećan obim kandidovanih projekata javnih investicija koji ulaze u PIMIS sistem. Povećana vrijednost kandidovanih javnih projekata unutar FBIH Ključni kadar za upravljanje projektima je prošao obuku i certificirani su Novi/ unaprijeđeni PIMIS softver je funkcionalan
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP osigurana Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Sektor za upravljanje dugom
Rizici:	Neusvajanje zakonskih akata Korisnici na svim nivoima ne rade na izradi i usvajanju podzakonskih akata Korisnici i niži nivoi vlasti ne učestvuju u obukama Pandemija i dalje ne omogućava direktnе obuke korisnika

Mjera: III.7. Uspostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije

Cilj mjere

Mapa puta za uspostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije

Kontekst/ pozadina

Ambicija BiH je približavanje i ulazak u Evropsku uniju. U tom kontekstu, BiH mora pripremiti strukture na raznim nivoima vlasti koje će biti sposobne da odgovore zahtjevima EU u tom pogledu.

Aktivnost: III.7.1 Izrada mape puta za uspostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije

FMF će kroz ovu aktivnost utvrditi koji su tačno zahtjevi za upravljanje sredstvima koji će se postavljati pred entitete u ovom procesu i izraditi analizu nedostataka i plan za njihovo otklanjanje.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Mapa puta izrađena
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP je potrebna
Vodeći koordinator:	Ministarstvo finansija FBiH
Rizici:	Nedostatak kapaciteta unutar FMF-a Nedobijanje donatorske podrške Nedostatak dogovora unutar BiH koje će biti obaveze FBiH

Stub: IV. IZVRŠENJE BUDŽETA

Cilj stuba

Osigurati efikasno i efektivno korištenje odobrenih budžetskih sredstava.

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima:

Mjera:	IV.1. Kontrola obaveza
Aktivnost:	IV.1.1 Provođenje edukacije korisnika o korištenju modula narudžbenice (rezervacije u sistemu za javne nabavke)
Aktivnost:	IV.1.2 Širenje korištenja aplikacije kroz dodjelu licenci drugim korisnicima aplikacije
Mjera:	IV.2. Rješavanje neizmirenih obaveza
Aktivnost:	IV.2.1 Izmjene izvještavanja o neizmirenh obavezama
Aktivnost:	IV.2.2 Dokumentovati stanje neizmirenih obaveza na svim nivoima vlasti i napraviti izvještaj
Aktivnost:	IV.2.3 Pružiti podršku korisnicima javnih sredstava u upravljanju postojećim i sprječavanju akumuliranja novih neizmirenih obaveza
Mjera:	IV.3. Upravljanje gotovinom
Aktivnost:	IV.3.1 Ažuriranje / izrada /Izmjene Zakona o investiranju javnih sredstava
Aktivnost:	IV.3.2 Usvojiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u ORACLE
Aktivnost:	IV.3.3 Jačanje zaštite javnih sredstava
Mjera:	IV.4. Jačanje upravljanja dugom
Aktivnost:	IV.4.1 Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama
Aktivnost:	IV.4.2 Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010
Aktivnost:	IV.4.3 Druga poboljšanja procesa upravljanja dugom
Mjera:	IV.5. Računovodstvo i izvještavanje
Aktivnost:	IV.5.1 Uvođenje MRS JS u FBiH
Aktivnost:	IV.5.2 Donijeti uputstvo o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realiziraju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRT-a FBiH
Aktivnost:	IV.5.3 Povećanje transparentnosti korištenja javnih sredstava (dubitnici grantova i transfera)
Aktivnost:	IV.5.4 Informatizacija kvartalnog izvještavanja

Mjera:	IV.6. Unapređenje IT sistema trezora
Aktivnost:	IV.6.1 Dorada sistema trezora
Aktivnost:	IV.6.2 Uspostaviti mehanizam za kontinuirano ažuriranje trezorske aplikacije / programa / sistema

Ključni rezultati stuba i indikatori rezultata stuba

Rezultati stuba	Indikatori rezultata stuba
IV.A Dospjele neizmirene obaveze su smanjene u FBiH	IV.A.a Smanjenje akumuliranog deficitia
IV.B Poboljšana efikasnost izvršenja budžeta	IV.B.a Uvođenje novih modula IV.B.b Broj budžetskih korisnika koji su elektronski povezani sa trezorom

Mjera: IV.1. Jačanje kontrole preuzimanja obaveza**Cilj mjere**

Pravovremena informacija o obavezama

Referenca na nalaze procjena

MMF:	Ministarstva finansija trebaju koristiti postojeće funkcionalnosti ISFU-a (modul preuzetih obaveza) primjenom mjera predviđenih u nacrtu Strategije ²⁹
------	---

Kontekst/ pozadina

Sistem Trezora ima modul narudžbenice, gdje se unose klasične narudžbenice u modulu PO. Narudžbenica se unosi tek kada se završi javna nabavka, odnosno kada se dobije faktura za unos. Narudžbenica se, zbog raspoloživih sredstava odobrenih operativnim budžetom, unosi u modul PO kada stigne faktura.

Trenutno, Sektor za trezor unosi u aplikaciju obrasce za unos podataka za 18 budžetskih korisnika, a kupovinom licence i dodjeljivanjem radnih stanica budžetskim korisnicima koji nemaju radnu stanicu bi se ubrzao proces unosa obaveza i ovim korisnicima dao direktni uvid u sistem.

Aktivnost: IV.1.1 Provođenje edukacije korisnika o korištenju modula narudžbenice (rezervacije u sistemu za javne nabavke)

Kroz ovu aktivnost će se omogućiti da se rezervacija kroz sistem napravi odmah početkom procesa nabavke, čime će Trezor imati informaciju da je započeo proces nabavke. Ovim aktivnostima će se omogućiti da se sredstva osiguraju u Trezoru u momentu pokretanja javne nabavke i da sredstva čekaju na isplatu. Evidencija u trezorskoj aplikaciji ne predstavlja problem jer postoji poseban modul za unos narudžbenica koje se ne mogu unijeti sve dok sredstva nisu operativna. Što znači da nema prepreka za unos narudžbenica prilikom javnog poziva u Sektoru za trezor, ali postoji prepreka u operativnom budžetu.

Aktivnost: IV.1.2 Širenje korištenja aplikacije kroz dodjelu licenci drugim korisnicima aplikacije

Kroz ovu aktivnost FMF želi da svi budžetski korisnici budu online uvezani sa ISFU sistemom. Trenutno se za 18 budžetskih korisnika transakcije unose u Trezoru na osnovu propisanih obrazaca. Osiguravanjem licence svaki bi korisnik mogao direktno unositi transakcije, imati direktni pristup podacima i imati uvid u izvršenje obaveza i budžet. Zbog ograničenih budžetskih sredstava, ova aktivnost će se provoditi nekoliko godina, u zavisnosti od raspoloživih sredstava. Kako bi se ubrzala ova aktivnost FMF će tražiti podršku od donatora. FMF planira prvo da kupi licence za devet

²⁹ Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBIH – mart/ožujak 2018)

većih ministarstava kojima je potrebna radna stanica zbog novog modula potraživanja i tek onda za ostale.

Implementacija

Godina završetka:	2022.
Rezultati mjere:	Korisnici koriste model narudžbenice kod rezervacije sredstava. Aplikacija dostupna za budžetske korisnike
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Obuka budžetskih korisnika Licence – 5000\$ / komad
Vodeći koordinator:	Sektor za trezor
Rizici:	Nema planiranih sredstava u budžetu Nedostatak donatorske podrške

Mjera: IV.2. Rješavanje neizmirenih obaveza**Cilj mjere**

Neizmirene obaveze - presjek stanja

Referenca na nalaze procjena

MMF:	<p>“Uputstva za izvještavanje su razvijena za redovne izvještaje o dospjelim neizmirenim obavezama za sve korisnike budžeta, vanbudžetske fondove i nebudžetske korisnike</p> <p>Fiskalni izvještaji uključuju podatke o dospjelim neizmirenim obavezama na svim nivoima vlasti”³⁰</p> <p>„FMF zajedno sa Agencijom za statistiku treba dogovoriti spisak svih subjekata javnog sektora iz kojih će se prikupljati podaci o neizmirenim obavezama</p> <p>FMF i PMO trebaju razgovarati o izvodljivosti korištenja FIA-e za prikupljanje podataka, izdati potrebna uputstva, dizajnirati obrasce podataka i uspostaviti Registar dospjelih neizmirenih obaveza sa FIA-om</p> <p>Vremenski raspored za identifikaciju i poravnanje s jasnom referencom na definiciju dospjelih neizmirenih obaveza</p> <p>Izvještavanje o dospjelim neizmirenim obavezama: FMF treba izraditi detaljnije upute i izmijeniti Obrazac 7 (izraditi ekvivalent za vanbudžetske korisnike)</p> <p>Resorna ministarstva trebaju zahtijevati od svih vanbudžetskih korisnika da prijave dospjele neizmirene obaveze nadležnim ministarstvima radi obrade od strane tog ministarstva</p> <p>Vlade trebaju zahtijevati od svih ministarstava da prikupljaju podatke za svoje entitete</p> <p>Izrada plana za poravnanje neizmirenih obaveza³¹</p>
OECD/SIGMA:	<p>Ministarstva finansija bi trebala da uz pomoć međunarodnih organizacija da uspostave sistem za monitoring dospjelih neizmirenih obaveza (uključujući, gdje je to primjерено, neizmirenih obaveza vanbudžetskih fondova i DP-a), da objave sveobuhvatne podatke o neizmirenim obavezama i da nastoje da smanje prekomjerni nivo tih neizmirenih obaveza³²</p>

Kontekst/ pozadina

Neizmirene obaveze nižih nivoa vlasti predstavljaju značajan fiskalni rizik za svaku vladu /općinu / fond pojedinačno, a i za fiskalnu stabilnost unutar FBIH.

³⁰ Project Revenue Administration and Public Financial Management Reform in Southeast Europe documents (Logical Framework with outcomes and milestones) (2018)

³¹ Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBIH – mart 2018.)

³² Izvještaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA – 2017)

FMF već duži niz godina pokušava da napravi presjek stanja i dobije tačne informacije od nižih nivoa vlasti i vanbudžetskih fondova. Međutim, format za prikupljanje podataka o neizmirenim obavezama čini taj proces komplikovanim za korisnike pošto ne mogu povući informacije iz IT sistema, nego ih moraju ručno obračunavati. To dovodi do grešaka i čak nepotpunjavanja podataka od strane nekih korisnika.

Kroz uređivanje formata za prikupljanje podataka i njegovo oslanjanje na podatke koji su stvarno dostupni bi se započeo proces prikupljanja pouzdanih podataka.

Pored toga, FMF će pripremiti i Smjernice za korisnike javnih sredstava o tome kako upravljati postojećim neizmirenim obavezama i zaustaviti stvaranje novih.

Aktivnost: IV.2.1 Izmjene izvještavanja o neizmirenim obavezama

Obrazac za neizmirene obaveze u Pravilniku o izvještavanju je potrebno izmijeniti da bi se podaci mogli automatski povlačiti iz IT sistema korisnika. Potrebno je napraviti analizu kako i koje podatke je moguće dobiti iz sistema kojeg koriste razni korisnici javnih sredstava unutar FBiH i na osnovu preporuka obaviti izmjene Pravilnika. Nakon objave Pravilnika, potrebno je provesti sveobuhvatnu obuku za sve korisnike.

Aktivnost: IV.2.2 Dokumentovati stanje neizmirenih obaveza na svim nivoima vlasti i napraviti izvještaj

Nakon implementacije Aktivnosti 1, FMF će početi prikupljati podatke od korisnika javnih sredstava i javnih preduzeća o zaostalim obavezama.

U drugoj polovini 2023. planira se izrada analize i prvog izvještaja o neizmirenim obavezama unutar FBiH.

Aktivnost: IV.2.3 Pružiti podršku korisnicima javnih sredstava u upravljanju postojećim i sprječavanju akumuliranja novih neizmirenih obaveza

Izrada smjernica za sve korisnike javnih sredstava (i javna preduzeća?) kojima će se dati sugestije i upute za evidenciju, upravljanje i smanjenje neizmirenih obaveza. Također, smjernice će uključiti i načine kako se može sprječiti dalje akumuliranje i kreiranje novih neizmirenih obaveza.

Implementacija

Godina završetka:	2024.
Rezultati mjere:	Redovno izvještavanje o neizmirenim obavezama Korisnici smanjuju obim neizmirenih obaveza (period 2024 – 2025.), smanjuje se za 5% godišnje
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna TP Novo zapošljavanje Softver
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne rashode
Rizici:	Nedobijanje tehničke podrške Neodobravanje novog zapošljavanja u FMF

Mjera: IV.3. Upravljanje gotovinom**Cilj mjere**

Poboljšanje procesa upravljanja gotovinom na nivou Federacije i nižih nivoa vlasti

Referenca na nalaze procjena

MMF:	Usvajanje Smjernica za upravljanje gotovinom Poboljšanje prognoze novčanog toka Usvojiti sveobuhvatniji okvir za upravljanje saldom gotovine ³³
------	--

Kontekst/ pozadina

Zakon o investiranju javnih sredstava je usvojen 2004. godine i imao je jednu izmjenu 2008. godine, te sa Pravilnikom o investiranju raspoloživih novčanih sredstava, postupku, sadržaju i rokovima izvještavanja o izvršenim investicijama ne može da odgovori potrebama za investiranjem javnih sredstava. Pored toga, postoje problemi u primjeni Zakona što dovodi do toga da kantoni i općine rijetko koriste ovaj Zakon i ne investiraju javna sredstva.

Aktivnost: IV.3.1 Ažuriranje / izrada /izmjene Zakona o investiranju javnih sredstava

Kroz ovu aktivnost, Federalno ministarstvo finansija će nakon izvršenog istraživanja savremenih trendova u oblasti investiranja raditi na izradi novog Zakona o investiranju javnih sredstava i donijeti podzakonske akte. Nakon usvajanja će osigurati podršku i obuku za niže nivoe vlasti da bi se povećala efikasnost korištenja javnih sredstava.

Aktivnost: IV.3.2 Usvojiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u ORACLE

Izrada kvartalnih planova novčanih tokova (prikazano po mjesecima) je kompleksan i zahtjevan proces koji koristi informacije iz različitih izvora: krajnje stanje JRT-a za prethodni period, predviđanje svi prihoda i primitaka na JRT, predviđanje svih rashoda i izdataka, predviđanje servisiranja dugova, projekcije inostrane pomoći i pozajmljivanja i kretanje ključnih makroekonomskih parametara što zahtijeva povezanost sa ostalim sektorima. Tako izrađen plan novčanih tokova u skladu sa Zakonom o Trezoru dostavlja se na razmatranje i odobravanje Odboru za likvidnost budžeta. Odobreni planovi novčanih tokova služe kao osnova za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika. Planovi se rade u Excel tabelama i nemoguće je u kratkom periodu prikazati što realnije podatke iz navedenih izvora. Iako su napravljeni naporci da se doradi aplikacija, rezultat su bili samo pomoćni izvještaji, a i dalje se radi u Excel-u.

³³ Jačanje upravljanja gotovinom u Federalnom ministarstvu finansija (misija MMF-a - FBiH – novembar 2019.)

Optimalno rješenje je potpuna implementacija Cash flow modula radi izrade realnih novčanih tokova uz usvajanje i implementaciju procedura za pripremanje projekcija gotovinskog toka. Također, da bi se aktivnost provela neophodno je poboljšati koordinaciju sa ostalim sektorima unutar Federalnog ministarstva finansija i ostalih budžetskih korisnika.

Aktivnost: IV.3.3 Jačanje zaštite javnih sredstava

Unutar ove aktivnosti provodimo podaktivnosti čiji je cilj povećanje zaštite javnih sredstava. Smatramo da je potrebna dodatna zaštita i to želimo da uradimo tako što se neće otvarati računi kod komercijalnih banaka bez zaloga. Također, svaki sljedeći javni poziv za otvaranje računa će imati zalog kao vid zaštite javnih sredstava. Vid dodatne zaštite je i otvaranje računa kod Centralne banke, te će se u narednom periodu nastaviti napor i procedure otvaranja istog.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Povećan priliv od kamate od investiranja (na nivou Federacije) Upotreba Uputstva za upravljanje gotovinom pri projekciji gotovinskog toka
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna TP Troškovi obuke
Vodeći koordinator:	Sektor za trezor
Rizici:	Parlament ne usvaja izmjene zakona Nedostatak sredstava za provođenje obuke Nedostatak donatorske podrške

Mjera: IV.4. Jačanje upravljanja dugom**Cilj mjere**

Poboljšanje procesa upravljanja dugom

Referenca na nalaze procjena

EU:	Izvještavanje o podacima iz javnog sektora u skladu s Evropskim sistemom nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010) i dalje je vrlo ograničeno, a usklađenost osnovnog statističkog okvira sa zahtjevima i definicijama ESA 2010 i dalje je vrlo niska ³⁴
MMF:	FMF treba uvesti kodove u kontni plan koji će omogućiti identifikaciju kreditora iz javnog sektora ³⁵
WB:	Državni nivo, dva entiteta i Brčko Distrikt koriste neovisne, stare Access baze podataka za snimanje i praćenje inostranog duga. Unutrašnji dug se bilježi u Excel datoteke. Upravljanje rizikom i analize su vrlo siromašne.
Ostalo:	USAID: Implementacija kompjuterizovanih informacionih sistema za upravljanje može pomoći zemljama minimizirati rizike u okviru svojih portfolija dugovanja i ostvariti uštede kroz manje plaćanje servisiranja duga pomažući vladama da svedu dug na normalnu visinu kroz analizu utjecaja rasterećenja duga i restrukturiranje.

Kontekst/ pozadina

Upravljanje dugom u FBiH je značajno napredovalo u zadnjoj dekadi. Međutim, i dalje postoji niz poboljšanja u procesu upravljanja dugom koji se kroz ovu mjeru planiraju implementirati. Dva osnovna problema Sektora za dug FMF-a su nedostatak kapaciteta i u smislu kadra i u smislu IT rješenja za upravljanje dugom.

Aktivnost: IV.4.1 Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama

USAID FAR Projekt je izradio studiju sa preporukama za nabavku softvera za upravljanje dugom. Najbolja cijena za nabavku i održavanje po procjeni je UNCTAD DMFAS. Pored toga, iz analize se vidi da se najbolja cijena postiže ako nabavku traže sva tri potencijalna korisnika zajedno. Uslijed toga, prvi korak ove aktivnosti je traženje saradnje za zajednički nastup prema donatorima za traženje sredstava.

Aktivnost: IV.4.2 Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010

Ulazak BiH u Evropsku uniju je bio jedan od prioriteta svake Vlade FBiH. Taj cilj podrazumijeva i niz obaveza u procesu pridruživanja i izvještavanja

³⁴ Izvještaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

³⁵ Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBiH – mart 2018.)

o finansijama vlade, i jedan je od značajnih redovnih izvještaja. BiH već ima obavezu izvještavanja, ali to izvještavanje je neujednačeno i način prikupljanja podataka ne dozvoljava da se podaci prikažu sa povjerenjem u njihovu tačnost.

Da bi se poboljšalo izvještavanje, potrebno je identifikovati probleme u procesu izvještavanja, kontnim planovima i obuhvatom podataka. Kroz ovu aktivnost se provodi detaljna analiza problema i daje Mapa puta za njenu implementaciju.

Aktivnost: IV.4.3 Druga poboljšanja procesa upravljanja dugom

Kroz ovu aktivnost se poboljšavaju redovne aktivnosti Sektora za dug, i pošto je više podaktivnosti koje ne zahtijevaju višegodišnje planove, spojene su u jednu aktivnost. Glavni preduslov za ova poboljšanja u radu sektora je novo zapošljavanje, pošto Sektor trenutno radi sa manje od 50% potrebnog kapaciteta.

Prva je traženje podrške od CBBH za obuku u procjeni rizika prilikom izdavanja garancija, kroz koju bi se zaposlenici Sektora za dug obučilo i počelo ih primjenjivati.

Drugi prioritet je proširivanje obuhvata izvještavanja o dugu uključivanjem javnih preduzeća, vanbudžetskih fondova i drugih subjekata koji trenutno ne izvještavaju o dugu.

Na kraju, Sektor planira da napravi bolji pravni okvir za mjenice unutar FBiH.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	IT sistem implementiran Početak vjerodostojnog izvještavanja u ESA 2010 formatu Garancije se izdaju nakon procjene rizika u skladu sa novim pravilima
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna je TP Novo zapošljavanje Obuka korisnika
Vodeći koordinator:	Sektor za upravljanje dugom
Rizici:	Nedobijanje tehničke podrške Neodobravanje novog zapošljavanja u FMF Nemogućnost dogovora sa RS i BiH Ministarstvima finansija

Mjera: IV.5. Računovodstvo i finansijsko izvještavanje**Cilj mjere**

Unaprijediti efikasnost računovodstva i korištenja javnih sredstava

Referenca na nalaze procjena

URI FBiH	Preporuka revizije - nastaviti aktivnosti koje se odnose na praćenje i implementaciju razvojno-investicijskih projekata
MMF:	FMF treba pojačati kontrolu preuzetih obaveza - posebno kontrole višegodišnjih preuzetih obaveza za sve javne investicijske projekte, bez obzira na veličinu ³⁶
OECD/SIGMA:	Ministarstva finansija u FBiH i RS bi trebala objavljivati kvartalne izvještaje lokalnih vlasti (npr. kantona i općina u FBiH, te općina u RS) nakon što ih zaprime ³⁷

Kontekst/ pozadina

Federalno ministarstvo finansija bi trebalo da uradi analizu trenutnog zakonodavstva, te da angažuje stručnjaka za izradu GAAP analize i izradu mape puta, jer sve ovo predstavlja jedan dugotrajan i zahtjevan proces. Potrebno je uraditi i softverske izmjene da bi se prilagodilo novim standardima.

Trenutno se u Sektoru za rezerv vode posebni računi za razvojno-investicijske projekte koji se realizuju preko podračuna, a nisu u okviru JRT-a. Radi se o računima koji se vode na nivou države i samim tim ne ulaze u JRT Federacije BiH.

Ministarstvo finansija trenutno ne objavljuje informacije o dobitnicima grantova i ugovora koji se dodjeljuju iz budžeta FBiH. Pojedinačna ministarstva objavljaju ove informacije, ali nema jednog mjeseta gdje se to može istražiti. Također objava ovih informacija nije ujednačena i često građani ne znaju kako da se informišu.

Aktivnost: IV.5.1 Uvođenje MRS JS u FBiH

U Federalnom ministarstvu finansija trenutno se ne primjenjuju MRS JS. Ovi standardi predstavljaju kompleksan proces koji čak u razvijenim zemljama zahtjeva duži vremenski period za primjenu. Ministarstvo finansija ima u cilju da počne proces primjene, i kao prvi korak u tom procesu jeste izrada GAAP analize za koju su već osigurana donatorska sredstva. Iz ovog procesa očekujemo da dobijemo jasne preporuke u vezi sa izmjenama koje treba uraditi, a koje se odnose na zakonski okvir i računovodstvene politike koje se jednostavno mogu dovesti u saglasnost sa standardima. Nakon toga bi se počelo raditi na usaglašavanju komplikovаниjih standarda kao i koji su preduslovi u smislu zakonskih i softverskih izmjena. Također treba osigurati i donatorska sredstva koja će podržati za dalja usaglašavanja u zahtjevnijim procedurama.

³⁶ Procjena upravljanja javnim investicijama (PIMA) (misija MMF-a - FBiH – februar 2018.)

³⁷ Izvještaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA - 2017)

Aktivnost: IV.5.2 *Donijeti uputstvo o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRT-a*

U FBiH razvojno investicijski projekti koji se vode iz donatorskih sredstava se najčešće ne uključuju u budžet, i vode se na posebnim namjenskim računima koji se ne nalaze u okviru JRT. Pored toga, donatori daju često donacije u opremi raznim korisnicima budžeta unutar FBiH. To uzrokuje niz problema korisnicima na koje Ured za reviziju institucija u FBiH ukazuje već duže vrijeme.

Kao prvi korak ka rješenju, planira se razmjena iskustava sa Hrvatskom da se vidi na koji način su pristupili rješavanju ovog problema.

To iskustvo planiramo prilagoditi kontekstu situacije unutar FBiH i BiH i izraditi Uputstvo kojim će se regulirati kako voditi ove projekte i kako informaciju o njima bilježiti i prikazivati u FBiH.

Aktivnost: IV.5.3 *Povećanje transparentnosti korištenja javnih sredstava (dubitnici grantova i transfera)*

Ministarstvo finansija trenutno ne objavljuje informacije o dobitnicima grantova i ugovora koji se dodjeljuju iz budžeta FBiH. Pojedinačna ministarstva objavljaju ove informacije, ali nema jednog mesta gdje se to može istražiti. Također objava ovih informacija nije ujednačena i često građani ne znaju kako da se informišu. Kroz ovu aktivnost ministarstvo bi trebalo objediti sve informacije na jednom mjestu vezano za dobitnike grantova i ugovora kako bi građani imali uvid u iste.

Aktivnost: IV.5.4 *Informatizacija kvartalnog izvještavanja*

FMF je odgovoran za kvartalno izvještavanje za konsolidovanu Federaciju uključujući 119 korisnika javnih sredstava i javnih preduzeća. Trenutni sistem prikupljanja izvještaja od korisnika se provodi kroz Excel tabele i papirne izvještaje. To dovodi do čestog kašnjenja u procesu izvještavanja. Informatizacija tog procesa je cilj ove aktivnosti.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	<p>FMF usvaja i implementira Mapu puta Primjena Uputstva o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRT-a FBiH</p> <p>Podaci o dodijeljenim javnim sredstava (dubitnicima grantova i transfera) objavljeni na web stranici su dostupni javnosti</p> <p>FBIH Kvartalni izvještaji se brže sastavljaju i objavljaju</p>

Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna TP Sredstva za implementaciju Mape puta
Vodeći koordinator:	Sektor za budžet i javne rashode Sektor za trezor
Rizici:	Parlament ne usvaja izmjene zakona Nedostatak sredstava Nedostatak donatorske podrške Neprimjenjivost primjera iz inostranstva Neusvajanje uputstva Ne odobravaju se sredstva Korisnici ne koriste novi sistem Neodobravanje novog zapošljavanja u FMF-u

Mjera: IV.6. Unapređenje IT sistema trezora**Cilj mjere**

Osigurati bolji rad trezorske aplikacije, kao i tačnost podataka različitih izvještaja.

Referenca na nalaze procjena

URI FBiH	Revizija je preporučila doradu svih slojeva ISFU-a (trezorska aplikacija)
-------------	---

Kontekst/ pozadina

Trezorski sistem je implementiran prije 20 godina, i prije godinu dana FMF je započeo sa doradom sistema. Pored toga, potrebno je vršiti stalne nadogradnje sistema, prateći dobre prakse za IT aplikacije. Revizija FBIH već duži period ukazuje na ovu potrebu i ova aktivnost se uključuje u Strategiju s ciljem rješavanja tog problema. Trenutno, Federalno ministarstvo finansija ne vrši kontinuiranu nadogradnju aplikacije i ne raspolaže sa politikama za nadogradnju trezorske aplikacije, na što revizija upozorava već duži period.

Aktivnost: IV.6.1 Dorada sistema trezora

Započeta je nadogradnja sistema trezora u februaru 2019. godine, tačnije ISFU aplikacije, jer je trenutna aplikacija zastarjela, nije davala potpuno tačne izvještaje kao ni podatke vezane za dobavljače, tako da ima niz potreba za nadogradnju aplikacije. U narednom periodu radit će se na uvođenju novih modula, tačnije modula potraživanja i osnovnih sredstava, trenutno nisu potrebni dodatni troškovi, jer su sredstva za doradu sistema već planirana budžetom. Također radit će se i na edukaciji svih budžetskih korisnika za nove module.

Također će se obaviti ažuriranje modula dobavljača kroz uvezivanje sa FIA registrom radi vjerodostojnosti podataka o dobavljačima.

Aktivnost: IV.6.2 Uspostaviti mehanizam za kontinuirano ažuriranje trezorske aplikacije / programa / sistema

Federalno ministarstvo finansija trenutno ne radi kontinuirano ažuriranje aplikacije, nego radi ad hoc ažuriranje. Eksterna revizija napominje da se trebaju uvesti politike za nadogradnju aplikacije, i u tom cilju će se izraditi i usvojiti politike za nadogradnju kako bi se omogućila stabilnost i sigurnost sistema. Kroz ovu aktivnost vršit će se prihvatanje i odabir zakrpa za primjenu, njihova verifikacija na testu i primjena na produkciji uz ugovor o funkcionalnom održavanju istih.

Implementacija

Godina završetka:	2021. / kontinuirano (2025.)
Rezultati mjere:	Budžetski korisnici koriste nove module (modul potraživanja i osnovnih sredstava) Izrada i usvajanje politika za nadogradnju sistema i redovno kvartalno ažuriranje aplikacije

Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP nije potrebna Održavanje – 20 000 KM
Vodeći koordinator:	Sektor za trezor
Rizici:	Neodobravanja sredstava u budžetu Kašnjenje od strane izvođača Proizvod nezadovoljavajuće kvalitete

Stub: V. SISTEM INTERNIH FINANSIJSKIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU FBiH

Ovaj stub je preuzet iz nacrtta Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola 2021 – 2027.

Cilj stuba

Sveobuhvatni cilj je da se kroz funkcionalan i djelotvoran sistem PIFC ublaže ključni rizici u poslovanju i unaprijedi rad organizacija javnog sektora u FBiH.

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima³⁸:

Mjera:	V.1 Unaprjeđenje upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole
Aktivnost:	V.1.1: Interne kontrole usmjeriti na rizike vezane za pouzdano upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama
Aktivnost:	V.1.2: Interne kontrole usmjeriti na rizike za srednjoročno planiranje i programsko budžetiranje
Aktivnost:	V.1.3 Interne kontrole usmjeriti na rizike vezane za efikasnost poslovnih procesa organizacija javnog sektora
Aktivnost:	V.1.4 Pojačati upravljačku odgovornost za ciljeve i rezultate
Aktivnost:	V.1.5 Unaprijediti upravljanje rizicima javnih preduzeća
Mjera:	V.2. Unaprijeđena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost
Aktivnost:	V.2.1 Internu reviziju uspostaviti u skladu sa važećim propisima i međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije
Aktivnost:	V.2.2 Funkciju interne revizije adekvatno pozicionirati
Aktivnost:	V.2.3 Pojačati kadrovske kapacitete interne revizije
Aktivnost:	V.2.4 Internu reviziju usmjeriti na pružanje dodatne vrijednosti u visokorizičnim oblastima
	V.2.5 Harmonizirati regulativu i praksu interne revizije u javnim preduzećima
Mjera:	V.3. Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC
Aktivnost:	V.3.1 Automatizacija izvještavanja o PIFC uz proširene izvore i alate za prikupljanje podataka
Aktivnost:	V.3.2 Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ
Aktivnost:	V.3.3 Pojačati analitički i koordinacioni kapacitet CHJ

³⁸Uz napomenu da su mjere i aktivnosti iz Strategije UJF u Strategiji razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Federaciji BiH 2021-2027. označene kao strateški ciljevi i operativni ciljevi

Ključni rezultati stupa i indikatori rezultata stupa

Rezultati stupa	Indikatori rezultata stupa
V.A Unaprijeđeno upravljanje rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole	V.A.1 Ažurirane Smjernice za upravljanje rizicima i informatizirani i unaprijeđeni registri rizika
V.B Bolja pokrivenost javnog sektora Federacije funkcijom unutarnje revizije	V.B.1 Broj provedenih unutarnjih revizija u područjima visokog rizika i finansijski značajnih stavki proračuna/finansijskog plana;
V.C Sustav PIFC je predmet redovnog stručnog praćenja po metodologijama usklađenim s dobrom međunarodnom praksom	V.C.1 Izrađene metodologije za pregled kvalitete FUK i provjeru kvalitete rada unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH

Mjera: V.1. Unaprjeđenje upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole

Cilj mjere

Strateški cilj razvoja finansijskog upravljanja i kontrole (FUK) u periodu 2021-2027. je usmjeriti FUK na najznačajnije rizike u ključnim procesima iz budžetskog ciklusa i dr.

Referenca na nalaze procjena

MMF:	FMF treba razviti postupke zasnovane na riziku za verifikaciju dospjelih neizmirenih obaveza u skladu sa prijedlogom, za upotrebu od strane interne revizije i budžetskih inspektora ³⁹
------	--

Kontekst/ pozadina

U javnom sektoru u Federaciji, uočen je napredak u razvoju FUK i nastojanja organizacija javnog sektora da unaprijede svoje sisteme internih kontrola u skladu sa zahtjevima važećih propisa i Standarda interne kontrole, međutim s obzirom na kompleksnost organizacija i resora, taj napredak se odvija sporo. Korisnici nemaju dovoljno iskustva u sistematičnom upravljanju rizicima i uočen je nedostatak informacija o uzrocima i mogućim posljedicama rizika, bez kojih nije moguće identifikovati ni ključne kontrolne mehanizme za njihovo sprječavanje ni korektivno djelovati u slučaju da se rizik ostvari. Navedeno ukazuje na značajan prostor da se unaprijedi utvrđivanje, analiziranje i procjenjivanje rizika kao preduslova za svrshishodne i efektivne kontrole, posebno kod upravljanja prihodima, rashodima, imovinom i obavezama, srednjoročnog planiranja i programskega budžetiranja, te efikasnosti poslovnih procesa organizacija.

Također, upravljačka odgovornost u javnom sektoru je nedovoljno razvijena. Na području Federacije BiH zakonom su uvedeni alati za razvoj upravljačke odgovornosti (npr. Izjava o fiskalnoj odgovornosti, samoprocjena sistema FUK-GI FUK), međutim u praksi nije u dovoljnoj mjeri prepoznat njihov značaj, jer se posmatraju kao dodatni administrativni poslovi, a ne kao upravljački alat koji može dati razumno uvjerenje u dobro funkcioniranje sistema internih kontrola ili preporuke za unapređenja, što su preduslovi za veći stepen delegiranja ovlaštenja u praksi.

Aktivnost: V.1.1 Interne kontrole su usmjerene na rizike vezane za pouzdano upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama

Ova aktivnost odnosi se na procjenu rizika i unaprjeđenje kontrola u procesima prikupljanja prihoda, stvaranje rashoda, te upravljanje imovinom i obavezama. S tim u vezi, potrebno je pojačati računovodstvenu

³⁹ Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBIH – mart 2018.)

metodologiju, koju treba pratiti dalja automatizacija i integracija podataka, evidencija i izvještaja i ova mjera za rezultat treba imati povećanje kapaciteta za finansijske analize i unaprjeđivanje kvaliteta finansijskog izvještavanja. Cilj aktivnosti je stavljanje internih kontrola u funkciju pružanja pravovremenih, potpunih i tačnih podataka za upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama na institucionalnom nivou, koji će poslužiti ministarstvima finansija i službama za finansije za upravljanje fiskalnim rizicima i osiguranje ukupne održivosti javnih finansija.

Aktivnost: V.1.2 Interne kontrole su usmjerene na rizike za srednjoročno planiranje i programsко budžetiranje

Ova mjera podrazumijeva razvoj interne kontrole usmjerene na rizike vezane za projekcije u okviru srednjoročnog planiranja i rizike u odnosu na povezivanje ciljeva i resursa kroz programsko budžetiranje. Usvajanje obavezujućeg srednjoročnog budžetskog okvira zahtjeva kontrole nad višegodišnjom potrošnjom i osiguravanje finansijske održivosti strategija, politika i srednjoročnih planova. Obavezujući format programskog budžeta zahtjeva kontrole nad kvalitetom nefinansijskih inputa i učinkovitost prilikom ostvarivanja ciljeva u odnosu na korištene resurse.

Obje grupe rizika zahtjevaju pojačane kontrole i integraciju podataka o investicionim projektima, kapitalnim troškovima i zaduživanjima. Ova mjera obuhvata ex ante procjenu finansijskog utjecaja novog zakonodavstva i vladinih odluka, a kontrole su potrebne u procesima prikupljanja podataka i analiza, kako bi se omogućilo donošenje odluka o preraspodjeli sredstava prema prioritetima. Upravljanje učinkom budžetskih programa također zahtjeva kontrole nad rezultatima i ishodima na osnovu relevantnih i pouzdanih nefinansijskih informacija i unaprijeđenog kapaciteta za monitoring i evaluaciju na nivou ministarstava finansija i pojedinačnih organizacija.

Aktivnost: V.1.3 Interne kontrole su usmjerene na rizike vezane za efikasnost poslovnih procesa organizacija javnog sektora

Ova mjera zahtjeva unapređenje kontrola na nivou poslovnih procesa povezanih sa troškovima, kvalitetom, pravovremenošću, dostupnošću i raspoloživošću javnih usluga građanima, privrednim subjektima i drugim organizacijama javnog sektora. U okviru ove mjerne potrebno je raditi na standardizaciji i automatizaciji procedura radi osiguranja jednoobraznog postupanja i ujednačenog kvaliteta javne usluge na osnovu procjene rizika na nivou sektora i poslovnih procesa.

Aktivnost: V.1.4 Pojačavanje upravljačke odgovornost za ciljeve i rezultate

Ova mjera se odnosi na izradu i primjenu upravljačkih alata kojima se podržava delegiranje ovlaštenja, odgovornosti i resursa u odlučivanju i djelovanju. S tim u vezi, potrebno je provesti dalje analize prepreka za razvoj upravljačke odgovornosti, adekvatnost organizacionih struktura, uloge i zadatke rukovodilaca u ključnim procesima, te zahtjeve u odnosu na sadržaj, tačnost i pravovremenost izvještavanja o strateškim, operativnim i finansijskim rezultatima, te u skladu sa dobijenim podacima izraditi

Smjernice za upravljačku odgovornost u organizacijama javnog sektora u FBiH. Također, potrebno je i dalje jačati koordinacijsku ulogu jedinica za finansije u organizacijama javnog sektora u FBiH, a na osnovu prethodno provedene analize organizacionog statusa, kapaciteta, uloga i zadataka jedinica za finansije.

Za dalji razvoj upravljačke odgovornosti, bit će potrebno unaprijediti interne procedure jasnim uputstvima o suštinskim kontrolama koje treba provoditi rukovodstvo i pojačati alate kojima se prati njihova djelotvornost. Analize trebaju osigurati preporuke za uvezivanje i jačanje postojećih internih modaliteta za praćenje djelotvornosti kontrola (samoprocjena FUK, izjava o fiskalnoj odgovornosti i interna revizija) i preporuka eksterne revizije za njihova poboljšanja.

Aktivnost: V.1.5 Unaprijeđenje upravljanja rizicima javnih preduzeća

U javnom sektoru FBiH razvijen je regulatorni okvir za FUK u skladu sa kojim je potrebno harmonizirati važeći Zakon o javnim preduzećima. S obzirom da se trenutno Zakon o FUK ne odnosi na javna preduzeća čiji je osnivač jedinica lokalne uprave (općina/grad), potrebno je u što skorijem roku donijeti izmjene i/ili dopune Zakona o FUK, kako bi njegovim odredbama bila obuhvaćena sva javna preduzeća u FBiH.

Naime, uspostavljanje funkcije za upravljanje rizicima trebalo bi biti obavezno za sva javna preduzeća, uključujući i ona koja na nivou jedinica lokalne uprave isporučuju društveno značajne usluge kao što su npr. komunalne usluge, a upravljanje rizicima u tim preduzećima trebalo bi obuhvatiti i finansijske i operativne rizike.

Nadalje, potrebno je razviti sistem izvještavanja koji omogućava pravovremene informacije za praćenje likvidnosti, finansijske zaduženosti, stabilnosti i uspješnosti javnih preduzeća. Ova mjeru stoga uključuje razvoj seta ključnih finansijskih pokazatelja stabilnosti, aktivnosti i uspješnosti javnih preduzeća za osnivače i resorna ministarstva, a s vremenom bit će potrebno razvijati i modalitete za postavljanje određenih ciljanih vrijednosti finansijskih pokazatelja koja se očekuju od javnih preduzeća.

Implementacija

Godina završetka:	2027.
Rezultati mjere:	<p>Unaprijeđene kontrole u upravljanju prihodima, rashodima, imovinom i obavezama</p> <p>Unaprijeđene kontrole za višegodišnje i programsko planiranje, ciljeve i rezultate</p> <p>Brže, dostupnije i transparentnije javne usluge i povećano zadovoljstvo korisnika;</p> <p>Rukovodioci na svim nivoima upravljanja imaju zaduženja, resurse i neophodni stepen autonomije u ostvarivanju ciljeva organizacije</p> <p>Blagovremene i tačne informacije o pokazateljima finansijske uspješnosti</p>

Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP Potrebna
Vodeći koordinator:	CHJ
Rizici:	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast) Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (zakonodavna vlast) Adekvatnost broja i obučenosti kadrova Neadekvatna koordinacija/saradnja uključenih aktera

Mjera: **V.2. Unaprijeđena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost**

Cilj mjere

Strateški cilj razvoja interne revizije je unaprijeđena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost u skladu sa međunarodnim standardima.

Referenca na nalaze procjena

EU:	Jedinice za internu reviziju (JIR) i dalje nemaju dovoljan broj zaposlenih, a u mnogim od njih popunjeno slobodnih radnih mesta iznosi svega 50%. Većina internih revizora je certificirana, ali njihova dodatna vrijednost kao doprinos djelotvornoj praksi i dalje je niska na svim nivoima vlasti. ⁴⁰
OECD/SIGMA:	Centralne harmonizacijske jedinice bi trebalo da potiču jedinice za internu reviziju da poduzmu kontrolu kvaliteta svog revizorskog rada, počevši s periodičnim pregledom funkcioniranja jedinica za internu reviziju. ⁴¹

Kontekst/ pozadina

Zakon o internoj reviziji donesen je 2008. godine, a razvoj započet 2013. donošenjem regulatornog i metodološkog okvira, kojim su u cilju jačanja funkcije interne revizije, razrađeni kriteriji za uspostavu JIR, a od internih revizora zatraženo posjedovanje specijalističkog certifikata, stručnost i relevantno radno iskustvo. Propisi zahtijevaju da, u cilju nezavisnosti rada, jedinice interne revizije budu formirane kao osnovne organizacione jedinice čiji rukovodilac za svoj rad odgovara direktno rukovodiocu organizacije (izuzetno, u javnim preduzećima funkcija direktora odjela za internu reviziju je eksternalizirana, odnosno direktor odjela nije zaposlenik javnog preduzeća u kojem obnaša dužnost i bira se na mandat, a za svoj rad odgovara odboru za reviziju tog javnog preduzeća).

Zakonom o internoj reviziji propisana je uspostava tzv. „zajedničkih jedinica za internu reviziju“ koje se osnivaju u Federalnom ministarstvu finansija i u kantonalnim ministarstvima finansija, a koje imaju najširi obuhvat jer reviziju vrše za sva ministarstva, uprave, agencije, javne ustanove i korisnike budžeta koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavu interne revizije.

U odnosu na prethodni strateški period (2015-2018) ostvaren je određen napredak u broju sistematiziranih JIR (preko 85% korisnika ima sistematizovanu JIR), ali i dalje je prisutna praksa da se pravilnikom o sistematizaciji samo formalno uspostavlja jedinica, a da se za utvrđena radna mesta internih revizora ne pokreću aktivnosti na njihovom popunjavanju. Također je i dalje izražen problem JIR u kojima je zaposlen samo jedan interni revizor (kod oko 40% obveznika sa uspostavljenom JIR), što otežava primjenu

⁴⁰ Izveštaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

⁴¹ Izveštaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA – 2017)

Metodologije rada interne revizije i Međunarodnih standarda. Također, pored mjera koje je inicirao FMF i dosadašnjih zaključaka Vlade Federacije, pitanja pozicioniranja profesije interne revizije i adekvatne plaće internog revizora kao ključnih preduslova za rad interne revizije su i dalje ostala neriješena.

Aktivnost: V.2.1 Interna revizija je uspostavljena u skladu sa važećim propisima i ispunjava međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije

Aktivnosti na osiguravanju usklađenosti s međunarodnim standardima trebaju obuhvatiti izradu nove Metodologije rada interne revizije, razvoj provjere kvaliteta od strane JIR i CHJ FMF, te uređenje osnovnih kriterija i elemenata za nezavisnu vanjsku ocjenu kvaliteta od strane trećih lica. Mjera također podrazumijeva dalju obuku i usavršavanje revizorskog kadra, uključujući kontinuirani profesionalni razvoj.

Neophodna je i dalja standardizacija postupaka interne revizije kroz automatizaciju, te korištenje softverskih alata za reviziju.

Aktivnost: V.2.2 Funkcija interne revizije je adekvatno pozicionirana

Adekvatno pozicioniranje funkcije podrazumijeva uspostavljanje JIR u skladu sa propisima iz oblasti interne revizije, te jednoobrazne opise poslova i uslova za zapošljavanje rukovodioca JIR i internih revizora, što su neophodni preduslovi za osiguranje nezavisnosti interne revizije u organizaciji i ispunjavanje međunarodnih standarda interne revizije. Imajući u vidu da se za obavljanje poslova interne revizije zahtijeva specijalistički certifikat i specijalistička znanja, pored poštivanja mišljenja CHJ na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji, potrebno je provesti izmjene regulative iz područja radno-pravnih odnosa u cilju jednoobraznosti pozicioniranja radnog mjesa rukovodioca JIR i internog revizora, opisa njihovih poslova i plaće, kako bi se spriječio odliv internih revizora iz organizacija javnog sektora, te povećao nivo nezavisnosti funkcije interne revizije, a time i dodavanje vrijednosti organizaciji u kojoj je interna revizija uspostavljena.

Aktivnost: V.2.3 Kadrovski kapaciteti interne revizije su jačani

Ova mjera podrazumijeva kadrovsko popunjavanje upražnjenih sistematiziranih pozicija u JIR, a naročito u zajedničkim JIR koje imaju širok obuhvat revidiranja i veliki broj korisnika, te jačanje stručnosti zaposlenih u JIR kroz specijalističke obuke, pilot revizije i razmjenu praksi sa drugim JIR. CHJ u periodu koji pokriva ova Strategija će provoditi dalje analize rada postojećih JIR i u skladu sa rezultatima analiza davati prijedloge za racionalnije modele korištenja ograničenih revizorskih resursa, te planirati specijalističke edukacije u cilju jačanja profesionalnih kapaciteta interne revizije.

Aktivnost: V.2.4 Interna revizija je usmjerena na pružanje dodatne vrijednosti u visokorizičnim oblastima

Potrebno je unaprijediti kapacitet za identifikaciju i procjenu rizika koja će usmjeriti resurse interne revizije na visokorizične oblasti i poslovne procese, uz osiguravanje usklađenosti sa ciljevima rukovodstva. Revizorski

angažmani trebaju ići dalje od revizija usklađenosti, kako bi se pružio uvid u operativni učinak relevantnih organizacija i procesa. Ova mjera također podrazumijeva sistematično praćenje utjecaja implementacije preporuka interne revizije, potkrijepljenih finansijskim parametrima gdje god je to moguće.

Aktivnost: V.2.5 Harmonizirani su regulativa i prakse interne revizije u javnim preduzećima

Cilj ove mjere je uskladiti regulativu i praksu interne revizije u javnim preduzećima sa zahtjevima regulatornog okvira za oblast interne revizije u javnom sektoru, uzimajući u obzir specifične pravne okvire, te organizacione strukture i linije izvještavanja u javnim preduzećima kao i principe korporativnog upravljanja uspostavljene u odgovarajućem zakonodavstvu. U tu svrhu, neophodno je provesti analize postojećih zakona, podzakonskih akata i metodologija u cilju formuliranja prijedloga za njihove izmjene i dopune, te ažurirati postojeću Metodologiju rada interne revizije, kako bi bila primjenjiva za javna preduzeća.

Implementacija

Godina završetka:	2027.
Rezultati mjere:	<p>Unaprijeđen kvalitet rada interne revizije u skladu sa metodologijom za IR</p> <p>Usklađen status internih revizora na svim nivoima FBiH</p> <p>Bolja pokrivenost javnog sektora Federacije funkcijom interne revizije</p> <p>Interne revizije pruža mjerljive efekte rada u oblastima od strateškog značaja za organizacije u javnom sektoru u FBiH</p> <p>Interne revizije normirana u skladu sa metodološkim okvirom</p>
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP Potrebna
Vodeći koordinator:	CHJ
Rizici:	<p>Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)</p> <p>Dostupnost / održivost obuke</p> <p>Ostali faktori rizika (restriktivna politika novog zapošljavanja, nedostatak sankcija za nepoštivanje važećih propisa).</p>

Mjera: V.3. Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC**Cilj mjere**

Strateški cilj za period 2020-2025. je unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC. Ovaj cilj zahtijeva prikupljanje informacija o funkcioniranju interne kontrole i njenih efekata u odnosu na svrhu i ciljeve, kao i podršku akterima u donošenju odluka na osnovu analiza ključnih slabosti, nedostataka i rizika.

Referenca na nalaze procjena

EU:	<p>CJH treba da započne s provođenjem provjera kvaliteta interne kontrole i interne revizije. Njihove kapacitete je potrebno pojačati kako bi bolje ispunjavale svoje zadatke.</p> <p>U narednoj godini Bosna i Hercegovina treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> →usvoji sveobuhvatan zajednički okvir za unutrašnju finansijsku kontrolu u javnom sektoru (PIFC) i upravljačku odgovornost; →poboljša kvalitet okvira za nadgledanje PIFC-a i primjenu preporuka iz izvještaja o PIFC-u među svim budžetskim korisnicima;⁴²
MMF:	FMF CHJ i Sektor za budžet da pojačaju zahtjeve za izvještavanje i nadzor nad implementacijom FUK-a u pojedinim institucijama te primjenjuju alternativne mehanizme izvršenja ⁴³

Kontekst/ pozadina

Organizacije javnog sektora u obavezi su da sačinjavaju i dostavljaju CHJ FMF godišnje izvještaje o funkcioniranju sistema FUK i godišnje izvještaje o radu interne revizije, na osnovu kojih CHJ sačinjava konsolidovane godišnje izvještaje za Vladu Federacije. Svrha konsolidovanih izvještaja jeste da se stekne uvid u trenutni stepen razvoja FUK i interne revizije u javnom sektoru u FBiH i blagovremeno informiše Vlada FBiH kao i javnost u FBiH o obavljenim aktivnostima iz oblasti PIFC, ostvarenom napretku i pravcu budućeg razvoja, mogućim rješenjima u cilju unaprjeđenja postojećeg sistema PIFC u FBiH, te dostignutom nivou usklađenosti propisa sa pravnom stečevinom EU.

Konsolidovani izvještaji su primarno bazirani na rezultatima samoprocjene sistema FUK-a i interne revizije i usmjereni na prezentaciju statističkih, kvantitativnih pokazatelja, uz koje CHJ FMF nakon provedene analize predlaže preporuke za poboljšanje sistema. Broj korisnika koji dostavljaju godišnje izvještaje svake godine raste i manuelni unos podataka iz dostavljenih izvještaja oduzima vrijeme potrebno za provođenje analiza dobijenih podataka. Povećanje broja korisnika i dostavljenih izvještaja dovelo je do potrebe automatizacije cijelog procesa kako se poboljšao analitički aspekt i pojednostavio i ubrzao proces dostave podataka.

⁴² Izvještaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

⁴³ Upravljanje neizmirenim obvezama (misija MMF-a - FBiH – mart/ožujak 2018)

Također, dalje unaprjeđenje razvoja FUK i interne revizije zahtijeva kreiranje i implementaciju okvira za provjeru kvalitete sistema FUK i rada interne revizije. Pravni osnov za navedeno postoji, međutim potrebno je izraditi podzakonske i metodološke akte i započeti praktičnu primjenu.

Aktivnost: V.3.1 Automatizacija izvještavanja o PIFC uz proširene izvore i alate za prikupljanje podataka

CHJ FMF ima nadležnost i obavezu da prati i izvještava o razvoju PIFC-a u javnom sektoru FBiH. Godišnje izvještavanje treba biti automatizovano da bi se izbjegla ručna obrada podataka. Automatizacijom će se ostvariti uštede vremena koje se može iskoristiti za kvalitativne analize. Naime, CHJ FMF treba analizirati podatke koji se bave sistemima internih kontrola i ukazuju na određene slabosti, kako bi dala preporuke za sistemska unapređenja i u skladu sa tim planirala vlastite aktivnosti i mјere, u saradnji sa ostalim nadležnim organizacijama.

Aktivnost: V.3.2 Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ

Ova mјera zahtijeva izradu metodologije za procjenu kvaliteta sistema PIFC-a (i FUK i interne revizije), kako bi se procijenio postignuti napredak u razvoju i provođenju sistema PIFC-a. Nalazi se trebaju koristiti za unapređenje metodologije, razvoj programa obuke i koordiniranje popratnih aktivnosti. Vršenjem provjera, CHJ FMF može osnažiti svoju koordinacionu i harmonizacijsku ulogu i pružiti informacije Vladi FBiH i vanjskim akterima, kao što su nadležna tijela Evropske komisije.

Aktivnost: V.3.3 Pojačan analitički i koordinacioni kapacitet CHJ

Da bi u potpunosti izvršavala svoj mandat u cilju razvoja sistema PIFC-a u Federaciji BiH, CHJ FMF treba unaprijeđene kapacitete za analizu i koordinaciju. Pod pojmom analitičkog kapaciteta podrazumijeva se sposobnost CHJ FMF da utvrdi potrebe za podacima, obrađuje i analizira informacije iz više izvora za potrebe planiranja i realizacije aktivnosti vezanih za unaprjeđenje PIFC. Koordinacioni kapacitet je ključan preduslov da bi CHJ FMF sa drugim akterima harmonizirala aktivnosti na razvoju sistema PIFC-a, uključujući sve nivoe vlasti u FBiH, kako bi se ostvario zajednički cilj. Navedeni kapaciteti trebaju se osigurati kroz ciljanu obuku i strukturirane planove za razvoj karijere zaposlenika CHJ FMF, bolju razmjenu podataka, koordinativne sastanke sa relevantnim akterima, te uspostavu i održavanje zajednica praktičara za FUK i IR. U narednom periodu naročito će biti potrebno dalje razvijati saradnju CHJ sa sektorima unutar FMF u čijoj su nadležnosti budžetske politike, planiranje i izvršavanje budžeta, te inspekcijski nadzor. Navedeno se također odnosi i na daljnji razvoj saradnje CHJ FMF sa navedenim akterima relevantnim za ostale nivoe vlasti (kantone i JLU).

Pored navedenog, ključno je i dalje razvijati kvalitetnu saradnju sa ostalim djelima centralnim harmonizacijskim jedinicama (nivo institucija BiH i Republike Srpske) kroz Koordinacioni odbor centralnih harmonizacijskih jedinica u BiH, putem kojeg se omogućava harmonizacija regulative i

prakse u cijeloj BiH, te provode zajedničke konferencije za interne revizore i zaposlenike FUK-a.

Implementacija

Godina završetka:	2027.
Rezultati mjere:	<p>Informatizovano godišnje i periodično izvještavanje, brža obrada, kvantitativne i kvalitativne analize za donošenje odluka</p> <p>Sistem PIFC je predmet redovnog stručnog praćenja po metodologijama usklađenim sa dobrom međunarodnom praksom</p> <p>Kvalitetnije informacije za usmjeravanje i prioritetizaciju daljeg razvoja PIFC</p>
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP Potrebna
Vodeći koordinator:	CHJ
Rizici:	<p>Nedovoljna finansijska sredstva</p> <p>Dostupnost / održivost obuke</p> <p>Nabavka/razvoj i vještine u segmentu informacionih tehnologija</p> <p>Neadekvatna koordinacija/saradnja uključenih aktera</p>

Mjera: V.4. Unaprijediti rad budžetske inspekcije**Cilj mjere**

Jačanje kapaciteta budžetske inspekcije

Referenca na nalaze procjena

MMF:	Ministarstva finansija trebaju pojačati budžetsku inspekciju i osiguraju vertikalnu koordinaciju (razjašnjenje metodologije) ⁴⁴
------	--

Kontekst/ pozadina

Uvođenje budžetske inspekcije je planirano u prošloj Strategiji reforme UJF FBiH 2017 – 2020., i ona je u proteklom periodu uspostavljena. S obzirom da je to nova organizaciona jedinica, potrebno je kadrovski popuniti inspekciju na nivou FBiH i dati joj odgovarajuće ovlasti da može provoditi svoje aktivnosti. Pored toga, ovu funkciju je potrebno uspostaviti u kantonima.

Aktivnost: V.4.1 Jačanje kapaciteta budžetske inspekcije FBiH

Budžetska inspekcija je nova organizaciona jedinica unutar FMF i potrebno je dalje zapošljavanje da bi mogla na adekvatan način vršiti svoju osnovnu funkciju. Treba imati u vidu da inspekcija ne provjerava samo budžetske korisnike FBiH, nego ima ovlasti da pregleda sve korisnike sredstava dodijeljenih po raznim osnovama iz budžeta FBiH.

Aktivnost: V.4.2. Uspostava budžetskih inspekcija u kantonima

Kroz ovu aktivnost će se utvrditi koji kantoni imaju već uspostavljenu budžetsku inspekciju, a kojima je potrebna podrška za uspostavu ove funkcije i provesti uspostavljanje budžetske inspekcije.

Aktivnost: V.4.3. Usklađivanje Zakona o krivičnim postupcima i ovlašćivanje budžetske inspekcije

Trenutno budžetska inspekcija nema ovlasti koje imaju druge inspekcije i potrebno je izraditi i usvojiti izmjene zakonskog okvira da bi se budžetskoj inspekciji omogućila potrebna ovlaštenja.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Budžetska inspekcija ima potrebne ovlasti Kantonalne budžetske inspekcije su uspostavljene Povećan kapacitet budžetske inspekcije
Tehnička pomoć i procjena troškova:	TP Potrebna Potrebno je novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Budžetska inspekcija FMF

⁴⁴ Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBiH – mart 2018.)

Rizici:

Ne odobrava se novo zapošljavanje
Nezainteresovanost kantona
Nedonošenje Zakona

Stub: VI. EKSTERNA REVIZIJA

Cilj stuba

Osiguranje nezavisnog eksternog nadzora nad javnim finansijama u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, s ciljem transparentnijeg i efikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Cilj ovog stuba bit će postignut sljedećim mjerama i aktivnostima:

Mjera:	VI.1. Nezavisnost, mandat i organizaciju Ureda za reviziju institucija u FBiH osigurati ustavnim i zakonskim okvirima, i poštivati u praksi
Aktivnost:	VI.1.1 Podizati svijest i isticati važnost uvrštavanja Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH
Aktivnost:	VI.1.2 Nastaviti sa strateškim naporima za uvrštavanje Ureda za reviziju u Ustav FBiH, upućivanjem inicijativa Ustavnim komisijama Parlamenta FBiH i Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju
Aktivnost:	VI.1.3 Poduzimati aktivnosti prema organima i institucijama izvršne vlasti i organima za provođenje zakona, na isticanju važnosti održavanja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti Ureda za reviziju institucija u FBiH u dijelu dosljedne primjene Zakona o reviziji (kao lex specialis zakona)
Mjera:	VI.2. Jačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi se osiguralo provođenje revizije u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava i veća pokrivenost subjekata iz nadležnosti
Aktivnost:	VI.2.1 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti ljudskih resursa
Aktivnost:	VI.2.2 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti informacionih tehnologija
Mjera:	VI.3. Nastaviti jačati učinak revizije obavljanjem visoko kvalitetnih revizija, primjenom INTOSAI Okvira profesionalnih objava
Aktivnost:	VI.3.1 Usklađivanje metodologije sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava
Aktivnost:	VI.3.2 Provođenje aktivnosti kontrole kvaliteta, kako bi se osiguralo da se revizije provode u skladu sa INTOSAI standardima
Aktivnost:	VI.3.3 Provođenje sistemskog praćenja postupanja po datim preporukama u revizorskim izvještajima, s ciljem povećanja odgovornosti, transparentnosti i učinkovitosti u javnom sektoru
Aktivnost:	VI.3.4 Jačanje komunikacije sa ključnim akterima kao što su subjekti revizije, zakonodavna tijela svih nivoa

	vlasti, organi za provođenje zakona, mediji i građani, kako bi se povećao utjecaj revizije
--	--

Ključni rezultati stuba i indikatori rezultata stuba

Rezultati stuba	Indikatori rezultata stuba
VI.A Ustavom uspostavljena nezavisna VRI i poštivanje funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti u praksi.	VI.A.a Usvojene izmjene Ustava FBiH koje uvrštavaju Ured za reviziju institucija u FBiH
VI.B Povećan učinak eksterne revizije	VI.Ba Povećan obim revizija VI.B.b. Povećan broj implementiranih preporuka

Mjera: VI.1. Nezavisnost, mandat i organizaciju Ureda za reviziju institucija u FBiH osigurati ustavnim i zakonskim okvirima, i poštivati u praksi

Cilj mjere

Osigurana ustavna, funkcionalna, operativna i finansijska nezavisnost Ureda za reviziju institucija u FBiH

Referenca na nalaze procjena

EU:	<p>S obzirom na ustavni i pravni okvir, iako ne postoji ustavno uporište niti za jednu od vrhovnih institucija za reviziju, njihova funkcionalna, operativna i finansijska nezavisnost na svim nivoima vlasti regulirana je posebnim zakonima, koji su usklađeni sa Okvirom profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI). U praksi su primjećeni slučajevi uplitanja izvršne vlasti u budžete vrhovnih institucija za reviziju.⁴⁵</p> <p>Treba osigurati budžetsku nezavisnost državnih institucija za reviziju na svim nivoima vlasti.⁴⁶</p>
SIGMA:	<p>Preporuke Tima za profesionalnu ocjenu rada u pogledu nezavisnosti su:</p> <p>Kada se bude radila revizija ustavnog ustrojstva Bosne i Hercegovine, preporučujemo da se u obim te revizije uvrsti i pitanje eksterne revizije u javnom sektoru. Ovim bi se trebalo obuhvatiti ne samo pitanje uspostavljanja ureda za reviziju, već i neka suštinska pitanja kao što su funkcija i zadaci eksterne revizije, te osnovni uslovi za imenovanje i rukovođenje uredima za reviziju, te zaštititi nezavisnost Ureda za reviziju od strane Vrhovnog suda.</p> <p>Izvršna vlast treba da poštuje zahtjeve utvrđene u zakonima o VRI u pogledu finansijske neovisnosti, a ovi zahtjevi trebaju biti i efektivno implementirani. Svi uredi za reviziju trebaju moći koristiti i upravljati svojim budžetima kako oni smatraju da je odgovarajuće, bez ikakvog uplitanja, ili zahtjeva za odobrenje od strane njihovih odgovarajućih ministarstava finansija (MF). Konkretno, trebalo bi smanjiti mogućnost Federalnog ministarstva finansija da vrši direktna prilagođavanja budžeta VRI FBIH. Svi uredi za reviziju treba da se uključe sa svojim MF i relevantnim parlamentarnim komisijama kako bi pojačali ova načela i osigurali njihovo provođenje, te izradili strategije za</p>

⁴⁵ Analitički izvještaj u prilog dokumentu Saopćenje Komisije Evropskom Parlamentu i Vijeću - Mišljenje Komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, 29.5.2019. godine; http://dei.gov.ba/dei/direkcija/sektor_strategija/Uputnik/misljenje/default.aspx?id=21811&langTag=bs-BA

⁴⁶ PREPORUKE EU Četvrti sastanak pododbora EU i Bosne i Hercegovine (BiH) o ekonomskim i finansijskim pitanjima i statistici Brisel, 19./20. novembar 2019.

	uključivanje ostalih aktera (stakeholdera) kako bi ih u tome podržali. ⁴⁷
Ostalo:	INTOSAI Međunarodni okvir profesionalnih objava (INTOSAI polazišna načela, INTOSAI - P 1: Limska deklaracija; INTOSAI osnovna načela, INTOSAI - P 10: Meksička deklaracija o nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija)

Kontekst/pozadina

Ured za reviziju institucija u FBiH nije uvršten u Ustav FBiH kako je to predviđeno INTOSAI-jevim Okvirom profesionalnih objava, a posebno Limskom i Meksičkom Deklaracijom. Limskom deklaracijom, između ostalog, utvrđeno je da: vrhovne revizione institucije mogu postići svoje ciljeve objektivno i efikasno samo ako su nezavisne od subjekta revizije i zaštićene od vanjskog utjecaja; da će se uspostavljanje vrhovnih revizionih institucija i potrebni stepen njihove nezavisnosti ustanoviti ustavom, a detalji definirati zakonom; nezavisnost članova (osobe koje imaju pravo donositi odluke u ime VRI) će garantovati ustav, te da će VRI biti osigurano dovoljno finansijskih sredstava da im omogući izvršavanje njihovih zadataka. Funkcionalna, operativna i finansijska nezavisnost definirana je u Zakonu o reviziji institucija u FBiH. U skladu sa ovim Zakonom, godišnji budžet Ureda za reviziju institucija u FBiH odobrava Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, dok Federalno ministarstvo finansija treba da isti, nakon odobrenja, uključi u Budžet Federacije BiH. Aktivnosti koje je Ured poduzimao u ranijem periodu imale su pozitivne rezultate u smislu neuplitanja izvršne vlasti u rad i budžet Ureda, što je potrebno održati uz kontinuirano isticanje značaja nezavisnosti u radu Ureda.

Zakon o reviziji institucija u FBiH daje pravo generalnom revizoru da doneše godišnji plan revizije koji se dostavlja Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju kao informacija, a Parlament FBiH ili Komisija odgovorna za reviziju mogu zahtijevati da Ured izvrši specijalnu reviziju (uz obavezu osiguranja finansijskih sredstava za takve revizije).

Aktivnost: VI.1.1 Podizati svijest i isticati važnost uvrštavanja Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH

U ranijem periodu pokrenuta je inicijativa prema nadležnim tijelima u FBiH da se Ured za reviziju institucija u FBiH uvrsti u Ustav FBiH. Ured za reviziju institucija u FBiH će nastaviti praćenje realizacije pokrenute inicijative i procedure uvrštavanja VRI FBiH u Ustav FBiH kroz kontinuiranu komunikaciju sa zakonodavnim organima. Pored navedenog, Ured će kontinuirano poduzimati aktivnosti kako bi se podigla svijest i istaknula važnost ovog pitanja.

⁴⁷ Bosna i Hercegovina, SIGMA - Profesionalna ocjena rada (Peer Review) vrhovnih revizijskih institucija, 2020. godina

Aktivnost: VI.1.2 Nastaviti sa strateškim naporima za uvrštavanje Ureda za reviziju u Ustav FBiH, upućivanjem inicijativa Ustavnim komisijama Parlamenta FBiH i Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju

U ranijem periodu pokrenuta je inicijativa prema nadležnim tijelima u FBiH da se Ured za reviziju institucija u FBiH uvrsti u Ustav FBiH. Ured za reviziju institucija u FBiH će nastaviti praćenje realizacije pokrenute inicijative i procedure uvrštavanja VRI FBiH u Ustav FBiH kroz kontinuiranu komunikaciju sa zakonodavnim organima, te prema procjeni ponovno poduzeti aktivnosti.

Aktivnost: VI.1.3 Poduzimati aktivnosti prema organima i institucijama izvršne vlasti i organima za provođenje zakona, na isticanju važnosti održavanja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti Ureda za reviziju institucija u FBiH u dijelu dosljedne primjene Zakona o reviziji (kao lex specialis zakona)

Iako Ured za reviziju institucija u FBiH nije uvršten u Ustav FBiH, njegova nezavisnost definirana je Zakonom o reviziji institucija u FBiH, kao lex specialis zakonom, kojim je utvrđeno da je Ured nezavisan i da ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije. Ured za reviziju institucija u FBiH će poduzimati aktivnosti s ciljem isticanja važnosti funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti. Ove aktivnosti podrazumijevaju održavanje radnih sastanaka sa interesnim stranama kao što su predstavnici zakonodavne vlasti, predstavnici izvršne vlasti, te druge interesne strane kao što su organizacije civilnog društva i drugi. Pored navedenog, Ured će kontinuirano poduzimati aktivnosti na povećanju svijesti šire javnosti o nadležnostima i ulozi VRI u procesu povećanja odgovornosti, transparentnosti i efikasnosti javne uprave u FBiH.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Organizaciona, upravljačka i finansijska nezavisnost VRI održana (bez uplitanja u nezavisnost Ureda za reviziju) Ured za reviziju institucija u FBiH uvršten je u Ustav FBiH
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Tehnička pomoć nije potrebna Nema dodatnih troškova
Vodeći koordinator:	Ured za reviziju institucija u FBiH

Rizici:

U periodu na koji se odnosi Strategija neće se vršiti izmjene Ustava FBiH
Odsustvo političke volje za uvrštavanje Ureda kao ustavne kategorije
Nedovoljna svijest o značaju osiguranja nezavisnosti VRI ustavom
Utjecaj izvršne vlasti na visinu odobrenog budžeta
Utjecaj koji ima za posljedicu ugrožavanje nezavisnosti rada Ureda
Odbijanje obavljanja revizija od strane subjekata za reviziju

Mjera: **VI.2. Jačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi se osiguralo provođenje revizije u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava i veća pokrivenost subjekata iz nadležnosti**

Cilj mjere

Pojačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH

Referenca na nalaze procjena

EU:	"Potrebno je pojačati institucionalni kapacitet vrhovnih revizorskih institucija na svim nivoima vlasti. Federacija BiH se suočava sa posebnim izazovom kada je u pitanju osiguranje pokrivenosti eksterne revizije u kantonima. Profesionalni razvoj revizora zasniva se na planovima obuke revizora koje je donijela svaka revizorska institucija i na smjernicama Koordinacionog odbora institucija za reviziju. Sve institucije za reviziju, osim one u Brčko Distriktu, provode svoje strateške planove razvoja." ⁴⁸
SIGMA:	<p>Uredi za reviziju trebaju izraditi politiku profesionalnog razvoja sa fokusom na stručno usavršavanje zaposlenih (revizorski i nerezivorski kadar).</p> <p>Uredi za reviziju trebaju izraditi plan obuke i razvoja zaposlenika na osnovu sveobuhvatne procjene potreba onoga što institucija želi postići, kako to želi uraditi, koje kompetencije zaposlenici imaju i trebaju, razvojne potrebe svakog zaposlenika, uključujući razvoj rukovođenja/menadžmenta, IT, etiku, i meke vještine.⁴⁹</p> <p>"VRI FBIH i VRI RS trebaju analizirati načine povećanja obuhvata njihovog mandata, uzimajući u obzir njihove ograničene resurse. Ponovno razmatranje potrebe za godišnjim revizijama postojećih obaveznih predmeta, trebalo bi da čini dio ove analize."⁵⁰</p>
Ostalo:	INTOSAI Okvir profesionalnih objava

Kontekst/ pozadina

INTOSAI principi i standardi zahtijevaju da "VRI treba da se zalažu za stalni profesionalni razvoj koji doprinosi kvalitetu pojedinca, tima i organizacije" i treba da teže ka izvrsnosti i kvalitetu u svojim uslugama. Ured za reviziju nema dovoljne kapacitete za pokrivanje širokog obima eksterne revizije. Navedeno se potvrđuje činjenicom da prema uspostavljenom Registru subjekata za reviziju, zakonska nadležnost obuhvata više od 2.100 subjekata za reviziju (uključujući budžetske i vanbudžetske korisnike FBiH, kantona i lokalne samouprave i javna preduzeća), dok

⁴⁸ Analitički izvještaj u prilog dokumentu Saopćenje Komisije Evropskom Parlamentu i Vijeću - Mišljenje Komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, 29.5.2019. godine; http://dei.gov.ba/dei/direkcija/sektor_strategija/Uputnik/misljenje/default.aspx?id=21811&langTag=bs-BA

⁴⁹ Bosna i Hercegovina, SIGMA - Profesionalna ocjena rada (Peer Review) vrhovnih revizijskih institucija, 2020. godina

⁵⁰ Izvještaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA – 2017)

je u Uredu za reviziju zaposleno 59 revizora. Sa rastućim brojem zaposlenih, potrebno je i osigurati adekvatan smještaj, kao i ostale tehničke uslove za rad. Ured za reviziju institucija u FBiH nema u upotrebi specijalizirani softver za potrebe obavljanja revizije. Adekvatna softverska podrška u cijelokupnom revizorskom procesu ubrzava postupak obavljanja revizije, a naročito u slučaju kad je obim revizije velik, odnosno kada je potrebno prikupiti i analizirati velik broj relevantnih podataka i dokumenata. Uvođenje softverske podrške u proces revizije osiguralo bi efikasnije provođenje revizija i primjenu metodologije u skladu sa standardima.

Aktivnost: VI.2.1 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti ljudskih resursa

Za povećanje obima revizija iz nadležnosti VRI, između ostalog, neophodno je povećati i broj stručnog revizorskog kadra. Kako bi se povećala informisanost o objavljenim konkursima kao i učinkovitost procesa zapošljavanja, Ured će koristiti društvene mreže, prilagoditi svoju web stranicu posebno za oblast zapošljavanja, te nastojati razviti saradnju sa akademском zajednicom i potencijalnim budućim revizorskim kadrom. Stručno usavršavanje i edukacija novog kadra, te postojećeg kadra, bit će fokusirana na primjenu INTOSAI Okvira, međunarodnih računovodstvenih standarda i domaće regulative, te učešće revizora na seminarima i gostujućim predavanjima. Za adekvatan razvoj ljudskih resursa, bit će neophodan i odgovarajući prostor za rad, što će Ured u narednom periodu nastojati osigurati.

Aktivnost: VI.2.2 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti informacionih tehnologija

Ured će u narednom periodu poduzeti aktivnosti kako bi se identifikovale najbolje prakse u primjeni specijaliziranih softvera za upravljanje procesom revizije u vrhovnim revisionim institucijama zemalja iz regije/okruženja, poduzeti aktivnosti na osiguranju donatorskih sredstava za ovu namјenu, inicirati i realizirati postupak njegovog razvoja/nabavke, educirati zaposlene za njegovu primjenu i staviti ga u upotrebu.

Implementacija

Godina završetka:	2025.
Rezultati mjere:	Povećan broj zaposlenih sa novim kompetencijama i vještinama Ostvarivanje mandata eksterne revizije - povećanje obima finansijskih revizija i revizije učinka iz nadležnosti VRI
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna je tehnička pomoć Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Ured za reviziju institucija u FBiH

Rizici:	<p>Nisu odobrena dovoljna budžetska sredstva za nova zapošljavanja</p> <p>Na javni konkurs za popunu upražnjenih radnih mesta se ne prijavljuje dovoljan broj stručnog kadra</p> <p>Nedovoljan prostor za povećan broj zaposlenih</p> <p>Smanjena mogućnost prisustva međunarodnim i drugim edukacijama zbog različitih ograničenja (potrebno vrijeme, ograničenja uzrokovana virusom COVID-19 i sl.)</p> <p>Nisu osigurana dovoljna sredstva (budžet/donatorska) za nabavku opreme i softvera</p> <p>Neizvjesnost dužine perioda potrebnog za izradu i testiranje softvera</p> <p>Nedovoljna edukacija za novi softver</p>
----------------	---

Mjera: VI.3. Primjena INTOSAI Okvira profesionalnih objava, s ciljem osiguranja visokokvalitetnih revizija koje doprinose poboljšanju upravljanja javnim finansijama

Cilj mjere

Povećati učinak sistema eksterne revizije u procesu poboljšanja upravljanja javnim finansijama uz primjenu standarda koji osiguravaju revizije visokog kvaliteta

Referenca na nalaze procjena

EU:	<p>Preporuka: osigurati pravovremeno i sistemsko provođenje preporuka eksterne revizije na državnom i entitetskom nivou, kao i u Brčko Distriktu.⁵¹</p> <p>Komisija je ohrabrla parlament i izvršnu vlast da ispoštuju preporuke VRI.⁵²</p> <p>Komisija potiče blagovremenu i sistematsku provedbu preporuka u pogledu eksterne revizije na državnom i entitetskom nivou, te u Brčko Distriktu.</p>
SIGMA:	<p>Uvažavamo da su resursi Ureda za reviziju ograničeni i da su intervencije osiguranja i kontrole kvaliteta skupe, međutim Uredi bi trebali razmotriti izradu srednjoročne strategije osiguranja i kontrole kvalitete, prepoznavajući važnost kontrola traženih ISSAI standardima i u isto vrijeme predviđajući postepenu provedbu (korak po korak). Ovdje se treba početi sa minimalnim mjerama osiguranja i kontrole kvaliteta potrebnim za oslovljavanje najrizičnijih područja, a koje se pravilno provode kako bi se poboljšao kvalitet i izbjeglo izlaganje zaposlenih stresu.</p> <p>Uredi za reviziju trebaju dokumentovati i arhivirati intervencije kontrole kvaliteta kako bi osigurali revizijski trag i olakšali „učenje iz greški“; educiranje i obučavanje zaposlenih o koristima adekvatne kontrole kvaliteta treba se posmatrati kao preduslov aktivnosti.</p> <p>Uredi za reviziju trebaju razmotriti prilike za saradnički rad na osiguranju kvaliteta i čak je utvrditi kao zajedničku funkciju. Uredi za reviziju su u jedinstvenoj poziciji da provedu takav pristup.</p> <p>U međuvremenu, uredi za reviziju bi trebali razmisliti o tome da s relevantnom parlamentarnom komisijom/odborom pregovaraju o mogućnosti da ta komisija utvrdi rokove za subjekte revizije da planove aktivnosti i izvještaje o aktivnosti dostave neposredno</p>

⁵¹ Analitički izvještaj u prilog dokumentu Saopćenje Komisije Evropskom Parlamentu i Vijeću - Mišljenje Komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, 29.5.2019. godine; http://dei.gov.ba/dei/direkcija/sektor_strategija/Uputnik/mislijenje/default.aspx?id=21811&langTag=bs-BA

⁵² PREPORUKE I OPERATIVNI ZAKLJUČCI EU; Treći sastanak pododbora u okviru SSP-a između EU i Bosne i Hercegovine (BiH) o ekonomskim i finansijskim pitanjima i statistici Mostar, 15. i 16. novembar 2018. godine

	<p>nakon objave izvještaja o reviziji, kao i rokove za davanje povratnih informacija na planove aktivnosti i izvještaje o aktivnosti.</p> <p>Uredi za reviziju trebaju osigurati praćenje realizacije 100% preporuka finansijske revizije/revizije usklađenosti i materijalne revizije – čak i po cijenu smanjenja broja revizija; mišljenja smo da nema svrhe ulagati u nove revizije ako se ne može osigurati provođenje preporuka iz ranijih revizija.</p> <p>Uredi za reviziju trebaju razmotriti uvođenje zahtjeva za subjekte revizije da dostavljaju redovne izvještaje o provođenju od strane subjekata revizije, i davanja ilustrativnijeg pregleda neprovođenja preporuka po subjektima revizije na internet stranicama VRI-a.⁵³</p>
Ostalo:	INTOSAI Okvir profesionalnih objava

Kontekst/ pozadina

Rad Ureda za reviziju institucija u FBiH zasnovan je na provođenju revizije u skladu sa INTOSAI okvirom revizije. Usmjeren je ka stvaranju nove vrijednosti u javnom sektoru u FBiH, kroz poticanje efikasne i efektivne upotrebe javnih resursa, te stalnom unapređenju sistema transparentnog finansijskog upravljanja i povećanju javne odgovornosti za upravljanje javnim sredstvima. Jačanje odgovornosti, transparentnosti i učinkovitosti javne uprave kroz provođenje revizorskih preporuka glavna je dodatna vrijednost i utjecaj iz revizije. INTOSAI P-10 i ISSAI 100 navode važnost naknadne kontrole u radu VRI. Ured za reviziju institucija u FBiH je u prethodnom periodu uspostavio registar preporuka kojeg je potrebno kontinuirano ažurirati. Zbog ograničenih kapaciteta i široke nadležnosti Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH, naknadna kontrola u finansijskoj reviziji vrši se samo za one subjekte revizije koji su uvršteni u Godišnji plan revizija (kroz praćenje postupanja po preporukama koje su date u ranijem periodu). Za razliku od finansijske revizije, date preporuke kroz obavljene revizije učinka se prate kroz revizije u svrhu praćenja postupanja po preporukama iz prijašnjih izvještaja (follow-up revizije). Značajnu ulogu u osiguranju postupanja po preporukama revizora ima zakonodavna vlast, odnosno parlament, skupštine kantona i općinska/gradska vijeća. Važnu ulogu imaju i druga tijela, kao što su tužilaštva, Centralna harmonizacijska jedinica, organizacije civilnog društva, mediji i druge interesne strane. INTOSAI načela zahtijevaju od VRI da komuniciraju o svojim ulogama, odgovornostima i rezultatima svog rada. VRI trebaju blagovremeno i široko komunicirati svoje aktivnosti i rezultate revizije putem medija, internet stranica i drugih sredstava kako bi olakšale komunikaciju sa građanima.

⁵³ Bosna i Hercegovina, SIGMA - Profesionalna ocjena rada (Peer Review) vrhovnih revizijskih institucija, 2020. godina

Aktivnost: VI.3.1 Usklađivanje metodologije sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava

Rad Ureda za reviziju institucija u FBiH zasnovan na provođenju revizije u skladu sa INTOSAI standardima i smjernicama, čije izmjene i dopune je potrebno kontinuirano pratiti i blagovremeno primjenjivati u procesu revizije. U prethodnom periodu angažovane su osobe za prijevod standarda, a određeni standardi su preuzeti iz susjednih zemalja. Istiće se da je u prethodnom periodu bilo značajnih izmjena ISSAI standarda, u skladu s kojima je Ured usklađivao metodologiju i način izvještavanja

Aktivnost: VI.3.2 Provodenje aktivnosti kontrole kvaliteta, kako bi se osiguralo da se revizije provode u skladu sa INTOSAI standardima

U skladu sa ISSAI 40, VRI je dužna uspostaviti politike i procedure namijenjene osiguranju razumnog uvjerenja da se njene revizije i ostale aktivnosti obavljaju u skladu sa relevantnim standardima i važećim zakonskim i regulatornim zahtjevima kao i adekvatne mjere nadzora u ovom procesu. Ured za reviziju institucija u FBiH je u prethodnom periodu donio određene procedure koje se odnose na kontrolu kvaliteta. U narednom periodu vršit će se usklađivanje i ažuriranje postojeće metodologije i procedura u skladu sa ISSAI standardima, te provoditi mjere i aktivnosti koje su relevantne za postizanje visokog nivoa kvaliteta revizija. Dokumentovanjem i arhiviranjem kontrole kvaliteta Ured za reviziju institucija u FBiH će osigurati kontinuirano učenje iz iskustva što će rezultirati smanjenim brojem uočenih nepravilnosti.

Aktivnost: VI.3.3 Provodenje sistemskog praćenja postupanja po datim preporukama u revizorskim izvještajima, s ciljem povećanja odgovornosti, transparentnosti i učinkovitosti u javnom sektorу

Ured za reviziju institucija u FBiH će nastaviti sa praćenjem postupanja po datim preporukama u revizorskim izvještajima kroz obavljanje revizija koje su uključene u godišnje planove. S obzirom na širok obim nadležnosti, Ured će razmotriti uvođenje drugih metoda, u skladu sa međunarodnim standardima i raspoloživim kapacitetima, koje bi rezultirale povećanjem broja ocijenjenih preporuka. Jedna od mogućnosti je provođenje revizija praćenja postupanja po preporukama kako za revizije učinka, tako i za finansijske revizije koje se ne obavljaju svake godine.

Aktivnost: VI.3.4 Jačanje komunikacije sa ključnim akterima kao što su subjekti revizije, zakonodavna tijela svih nivoa vlasti, organi za provođenje zakona, mediji i građani, kako bi se povećao utjecaj revizije

Ured za reviziju će putem kontinuirane saradnje i komunikacije sa zakonodavnim organima i drugim interesnim stranama isticati njihovu ulogu u osiguranju postupanja po preporukama revizora. Kontinuirano će se raditi na unapređenju izvještaja o reviziji kako bi oni bili razumljiviji široj javnosti. U skladu sa raspoloživim kapacitetima, Ured za reviziju će uvesti praksu

izdavanja tematskih izvještaja koji će biti javno objavljeni i dostupni kao vodič subjektima revizije za dalja poboljšanja.

Implementacija

Godina završetka:	2024.
Rezultati mjere:	Revizije obavljene u skladu sa ISSAI standarda, čime je osiguran kvalitet revizija Povećana Implementacija preporuka VRI
Tehnička pomoć i procjena troškova:	Potrebna je tehnička pomoć Novo zapošljavanje
Vodeći koordinator:	Ured za reviziju institucija u FBiH
Rizici:	Standardi i njihove izmjene se blagovremeno ne prevode na BHS ili se prevode sa određenim kašnjenjem Nedovoljna kadrovska popunjenošt sektora za razvoj metodologije i upravljanje kvalitetom Nedostatak edukacije iz oblasti kontrole kvalitete Veliki broj subjekata u nadležnosti Ureda za reviziju Nedovoljne aktivnosti od strane Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju Odsustvo volje zakonodavne vlasti za uvođenjem novih procedura u postupku praćenja postupanja po preporukama Nedovoljna svijest interesnih strana o značaju jačanja odgovornosti i transparentnosti javne uprave kroz postupanje po preporukama Nedovoljni kapaciteti Ureda za uvođenje novih praksi - izvještaja

Poglavlje III: Upravljanje i koordinacija

Svaki učesnik u implementaciji ove Strategije će biti odgovoran za provođenje svog dijela aktivnosti. Koordinaciju aktivnosti u koje je uključeno više sektora FMF-a će voditi sekretar FMF-a.

Akcioni planovi i izvještaji o implementaciji

Akcioni plan za implementaciju ove Strategije je sastavni dio ovog dokumenta (Prilog 1) i kao takav služit će kao osnov za implementaciju strategije. 2022. godine će se uraditi evaluacija napretka i prema njoj će se izraditi ažurirani Akcioni plan.

Izvještaji o implementaciji strategije će se izrađivati svake godine do kraja mjeseca jula. Svaki učesnik u implementaciji ima obavezu da sekretaru FMF-a proslijedi svoj dio izvještaja do kraja mjeseca juna. Sekretar FMF-a će sastavljati izvještaj koji će se predati na odobrenje ministru/ministrici finansija FBiH i zatim poslati na Vladu FBiH na usvajanje.

Izvještaji će se slati Parlamentu FBiH nakon usvajanja na Vladi FBiH.

Poglavlje IV.: Procijenjeni troškovi i financiranje strategije reforme UJF

Strategija razmatra troškove implementacije po sljedećim kategorijama troškova:

- Troškovi nabavke roba i radova,
- Troškovi nabavke konsultantskih usluga i
- Troškovi novog zapošljavanja za realizaciju predviđenih mjera.

Jedan dio mjera i aktivnosti će se finansirati iz budžeta FBiH i kantona, a drugi dio iz sredstava tehničke pomoći međunarodnih razvojnih partnera.

U svakoj mjeri je navedeno da li su potrebni dodatni troškovi za njenu implementaciju.

Mjere i aktivnosti strateškog karaktera koje se realiziraju u okviru redovnih aktivnosti nadležnih institucija (kao što je izrada propisa, zakonom propisano redovno izvještavanje i slično) nisu razmatrane kao dodatni troškovi provođenja Strategije

Poglavlje V.: Rizici i plan ublažavanja

Pojedinačni rizici identifikovani tokom analize problema i planiranja mjera/aktivnosti za njihovo prevladavanje, grupirani su u sljedeće kategorije:

- Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)
- Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (zakonodavna vlast)
- Nedovoljna finansijska sredstva
- Adekvatnost broja i obučenosti kadrova
- Dostupnost / održivost obuke
- Nabavka/razvoj i vještine u segmentu informacionih tehnologija
- Pravovremena dostupnost tehničke pomoći
- Neadekvatna koordinacija/saradnja uključenih aktera
- Ostali faktori rizika

Faktori rizika / Mjere	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (zakonodavna vlast)	Nedovoljna finansijska sredstva	Adekvatnost broja i obučenosti kadrova	Dostupnost / održivost obuke	Nabavka/razvoj i vještine u segmentu informacionih tehnologija	Pravovremena dostupnost / adekvatnost tehničke pomoći	Neadekvatna koordinacija / saradnja uključenih aktera	Ostali faktori rizika
Mjera I.1 Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila	↑	↑	↑	↑	↑		↑		
Mjera I.2 Unapređenje projekcije prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH		↑	↑	↑			↑	↑	
Mjera I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izvještavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)	↑	↑	↑	↑	↑		↑	↑	
Mjera I.4. Nadzor nad javnim preduzećima				↑			↑		

Mjera II.1. Unaprjeđenje pravnog okvira javnih prihoda			↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Mjera II.2. Unaprjeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći administrativnom saradnjom		Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)		↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Faktori rizika / Mjere		Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (zakonodavna vlast)	Nedovoljna finansijska sredstva	Adekvatnost broja i obučenosti kadrova	Dostupnost / održivost obuke	Nabavka/razvoj i vještine u segmentu informacionih tehnologija	Pravovremena dostupnost / adekvatnost tehničke pomoći	Neadekvatna koordinacija / saradnja uključenih aktera	Ostali faktori rizika	
Mjera II.3. Suzbijanje sive ekonomije			↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	
Mjera II.4. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera			↑	↑							
Mjera III.1. Pravni okvir		↑									
Mjera III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a				↑				↑	↑	↑	
Mjera III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete		↑		↑					↑	↑	
Mjera III.4. Unapređenje budžetiranja u programskom formatu				↑	↑			↑	↑	↑	
Mjera III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema na nivou FBIH i kantona			↑	↑				↑			

Mjera III.6. Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija		↑				↑			↑	
Mjera III.7. Uspostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije				↑				↑	↑	
Mjera IV.1. Jačanje kontrole preuzimanja obaveza			↑					↑		
Mjera IV.2. Rješavanje zaostalih neizmirenih obaveza				↑				↑		
Mjera IV.3. Upravljanje gotovinom		↑			↑			↑		
Faktori rizika / Mjere	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (izvršna vlast)	Kašnjenje sa zakonskim izmjenama (zakonodavna vlast)	Nedovoljna finansijska sredstva	Adekvatnost broja i obučenosti kadrova	Dostupnost / održivost obuke	Nabavka/razvoj i vještine u segmentu informacionih tehnologija	Pravovremena dostupnost / adekvatnost tehničke pomoći	Neadekvatna koordinacija / saradnja uključenih aktera	Ostali faktori rizika	
Mjera IV.4. Jačanje upravljanja dugom	↑	↑	↑	→	↑		↑			
Mjera IV.5. Računovodstvo i izvještavanje	↑	↑	↑	↑			↑		↑	
Mjera IV.6. Unapređenje IT sistema trezora			↑		↑		↑		↑	
Mjera V.1. Unaprjeđenje upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole	↑	↑		↑				↑		
Mjera V.2. Unaprijeđena operativna funkcija	↑				↑				↑	

Analiza rizika ukazuje da je dio rizika moguće prevenirati adekvatnim planiranjem i pravovremenim djelovanjem nadležnih institucija na otklanjanju problema tokom implementacije. Kontrole za ublažavanje rizika razmatrane su naspram poznatih rizika u vrijeme pisanja Strategije i direktno ugrađene u pojedinačne mjere i aktivnosti. Istovremeno, potrebno je kroz sistem praćenja i izvještavanja procjenjivati da li su se javili novi rizici, da li su postojeće kontrolne mjere za njihovo ublažavanje i dalje djelotvorne i da li je potrebno koordinirati dodatne aktivnosti između uključenih aktera (institucija, pojedinačnih organizacionih jedinica, donatora i pružalaca tehničke pomoći) da bi se aktivnosti provele i ostvarili zacrtani ciljevi i rezultati.

Dodatak 1: Akcioni plan

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup Mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
Dug, Budžet	I. FISKALNI OKVIR		4	8	4	5	6	6	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Dug	I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dug	I.1.1. Primjena novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dug	I.1.1.1. Usvajanje novog Zakona o dugu zaduživanju i garancijama FBiH		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dug	I.1.1.2. Predstavljanje pravila korisnicima																									
Dug	I.1.1.3. Podrška korisnicima u primjeni novih pravila																									
Budžet i Prihodi	I.2. Unapređenje izrade projekcija prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH		1	4	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0	
Budžet	I.2.1 Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu unaprjeđenja prikaza i pojašnjenja makroekonomskih parametara		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Budžet	I.2.1.1. Provodenje procedure prijema novog zaposlenika u radni odnos i obuka za rad		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Budžet	I.2.1.2. Provodenje obukae za rad u aplikaciji																									
Budžet	I.2.1.3. Jačanje saradnje sa institucijama BiH/FBiH koje su nadležne za izradu makroekonomskih projekcija (FZZPR, DEP)																									
Budžet	I.2.1.4. Jačanje saradnje sa institucijama koje su nadležne za objavu statističkih podataka potrebnih za izradu makroekonomskih projekcija (FZS, BHAS i drugi)																									
Budžet	I.2.1.5. Izrada i objava polugodišnjih makroekonomskih projekcija																									
Prihodi	I.2.2 Unapređenje koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda																									
Prihodi	I.2.2.1. Osmisliti i izraditi Mapu puta u procesu izrade projekcija sa rokovima, ulogama i odgovornošćima																									
Prihodi	I.2.2.2. Izrada izmjena Zakona o budžetima u skladu sa Mapom puta																									
Prihodi	I.2.2.3. Izrada upustva/podzakonskog akta nakon usvajanja Zakona o budžetima																									
Prihodi	I.2.3 Unapređenje inputa za izradu projekcije javnih prihoda																									
Prihodi	I.2.3.1. Identificirati ekonomske pokazateli neophodni za projiciranje javnih prihoda																									
Prihodi	I.2.3.2. Osigurati dostupnost ekonomskih pokazatelia za projekcije prihoda																									
Prihodi	I.2.3.3. Izraditi ekonometrijske modelae za projekcije prihoda																									
Prihodi	I.2.3.4. Educirati učesnika o upotrebi modela za projekcije prihoda																									
Prihodi	I.2.4 Uvodjenje elektronskog praćenja izvršenja projekcija javnih prihoda																									
Prihodi	I.2.4.1. Izrada idejnog projekata za bazu podataka o projekcijama prihoda koji će uvezati sve učesnike																									
Prihodi	I.2.4.2. Izrada softvera																									
Prihodi	I.2.4.3. Implementirati softver rješenje																									
Prihodi	I.2.4.4. Educirati učesnike o primjeni softvera																									
Budžet	I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izveštavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)		1	2	0	0	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Budžet	I.3.1 Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade																									
Budžet	I.3.1.1. Novo zapošljavanje																									
Budžet	I.3.1.2. Obuka kadra uz pomoć tehničke podrške																									
Budžet	I.3.1.3. Tehnička podrška kantonima i Savezu općina i gradova za unapređenje njihovog rada																									
Budžet	I.3.1.4. Tehnička podrška održavanju sjednica tijela																									
Budžet	I.3.2 Izmjena fiskalnih pravila u procesu usvajanja i izvršavanja budžeta i njihova implementacija na svim nivoima vlasti																									
Budžet	I.3.2.1. Pregled dobrih praksi i situaciona analiza koji će dati preporuke koja fiskalna pravila treba uvesti																									
Budžet	I.3.2.2. Izrada izmjena zakona																									
Budžet	I.3.2.3. Izrada podzakonskih akata																									
Budžet	I.3.2.4. Provodenje obuke																									
Budžet	I.3.2.5. Podrška nižim nivoima vlasti u implementaciji																									
Ured Premijera	I.4. Nadzor nad javnim preduzećima		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ured Premijera	I.4.1 Uspostavljanje Jedinice za praćenje javnih preduzeća																									
Ured Premijera	I.4.1.1 Uspostavljanje Jedinice za praćenje javnih preduzeća																									
Prihodi	II. JAVNI PRIHODI		1	1	13	15	17	22	22	23	24	23	23	24	24	22	19	19	18	9	9	7	5			
Prihodi	II.1. Unapređenje pravnog okvira javnih prihoda																									
Prihodi	II.1.1 Smanjenje fiskalnog opterećenja rada																									
Prihodi	II.1.1.1. Usvojiti nova zakonska rešenja: Zakon o porezu na dohodak u FBiH i Zakon o doprinosima FBiH																									
Prihodi	II.1.1.2. Izraditi i objaviti nove pravilnike: Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak FBiH i Pravilnik o primjeni Zakona o doprinosima FBiH																									
Prihodi	II.1.1.3. Izgraditi i prilagoditi IT sistem u Poreznoj upravi FBiH za implementaciju poreznih prijava iz Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak FBiH i Pravilnika o primjeni Zakona o doprinosima FBiH																									
Prihodi	II.1.1.4. Educirati porezne obveznike o primjeni novih propisa o porezu na dohodak i doprinosa																									
Prihodi	II.1.1.5. Analizirati fiskalno opterećenje rada i pratiti primjenu propisa																									

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup mjera	Aktivnost / Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
Prihodi		II.1.2 Harmonizirati propise o oporezivanju posjedovanja i prometa imovine u FBiH																								
Prihodi		II.1.2.1 Izraditi novi Zakon o oporezivanju imovine FBiH																								
Prihodi		II.1.2.2 Provesti javnu raspravu o tekstu Zakona o oporezivanju imovine FBiH																								
Prihodi		II.1.2.3 Izrada konačnog teksta i usvajanje Zakona o oporezivanju imovine FBiH																								
Prihodi		II.1.2.4 Izraditi novi pravilnik o primjeni Zakona o oporezivanju imovine FBiH																								
Prihodi		II.1.2.5 Izgraditi i prilagoditi IT sistem u Poreznoj upravi FBiH za implementaciju poreznih prijava iz Pravilnika o primjeni Zakona o oporezivanju imovine FBiH i posjedovanja imovine																								
Prihodi		II.1.2.6 Educirati porezne obveznike o primjeni novih propisa o oporezivanju imovine																								
Prihodi		II.1.2.7 Analizirati fiskalno opterećenje i pratiti primjenu propisa																								
Prihodi		II.1.3 Harmonizirati Zakon o igrama na sreću u skladu sa međunarodnim propisima																								
Prihodi		II.1.3.1 Analizirati postojeći Zakon o igrama na sreću u odnosu na regulativu EU i međunarodnu praksu																								
Prihodi		II.1.3.2 Izraditi izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću u skladu sa rezultatima analize																								
Prihodi		II.1.3.3 Provesti javnu raspravu o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću																								
Prihodi		II.1.3.4 Izrada konačnog teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću																								
Prihodi		II.1.3.5 Usvajanje teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću																								
Prihodi		II.1.3.5 Izradeni i objavljeni podzakonski akti s osnova Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću																								
Prihodi		II.1.3.5.5 Izgraditi i prilagoditi IT sistem u Poreznoj upravi FBiH za implementaciju novih zakonskih rješenja																								
Prihodi		II.1.3.5.6 Educirati porezne obveznike o primjeni novih propisa																								
Prihodi		II.1.4 Unaprijediti propise o poreznoj administraciji																								
Prihodi		II.1.4.1 Analizirati PU FBiH s TADAT metodologijom																								
Prihodi		II.1.4.2 Izraditi prijedlog teksta Zakona o Poreznoj upravi FBiH i Općeg poreznog zakona																								
Prihodi		II.1.4.3 Javne konsultacije o tekstu Zakona o Poreznoj upravi FBiH i Općeg poreznog zakona																								
Prihodi		II.1.4.4 Izrada konačnog teksta Zakona o Poreznoj upravi FBiH i Općeg poreznog zakona																								
Prihodi		II.1.4.5 Usvajanje teksta Zakona o Poreznoj upravi FBiH i Općeg poreznog zakona																								
Prihodi		II.1.4.6 Izrada i objava pozakonskih propisa za Zakon o Poreznoj upravi FBiH i Općeg poreznog zakona																								
Prihodi		II.1.4.7 Implementacija pravnog okvira																								
Prihodi		II.1.5 Unaprijeđenje sistema raspodjele prihoda u Federaciji BiH																								
Prihodi		II.1.5.1 Klasifikacijska analiza prikupljenih i raspoređenih javnih prihoda važećeg sistema u FBiH																								
Prihodi		II.1.5.2 Funkcionalna analiza budžetskih rashoda u periodu primjene propisa od svih nivoa vlasti																								
Prihodi		II.1.5.3 Analiza ustavnih nadležnosti svih nivoa vlasti i prijenosa nadležnosti																								
Prihodi		II.1.5.4 Izrada prijedloga modela raspodjele u skladu sa ustavnim i zakonskim nadležnostima po nivou vlasti																								
Prihodi		II.1.5.5 Analiza dostavljenih inicijativa za izmjene modela raspodjele javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.6 Izrada prijedloga za rješavanje veze između otplate duga i raspodjele prihoda																								
Prihodi		II.1.5.7 Izrada prijedloga modela raspodjele																								
Prihodi		II.1.5.8 Javne konsultacije svih učesnika o prijedlozima modela raspodjele																								
Prihodi		II.1.5.9 Utvrđivanje konačnog prijedloga modela raspodjele																								
Prihodi		II.1.5.10 Izrada i priprema teksta Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.11 Javne konsultacije o tekstu Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.12 Utvrđivanje i izrada usaglašenog teksta Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.13 Usvajanje teksta Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.14 Izrada i objava podzakonskih akata po osnovu Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli javnih prihoda																								
Prihodi		II.1.5.15 Analizirati efekte primjene zakona																								
Prihodi		II.2. Unaprijeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći i administrativnom saradnjom	0	0	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2
Prihodi		II.2.1 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa mjerama Globalnog foruma OECD																								
Prihodi		II.2.1.1 Prikupljanje podataka i informacija o mjerama Globalnog foruma OECD																								
Prihodi		II.2.1.2 Izrada Akcionog plana za implementaciju mjeru GF OECD																								
Prihodi		II.2.1.3 Uvojenje Akcionog plana za implementaciju mjeru GF OECD																								
Prihodi		II.2.1.4 Implementacija Akcionog plana za implementaciju mjeru GF OECD																								
Prihodi		II.2.2 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa akcijama BEPS-a																								
Prihodi		II.2.2.1 Prikupljanje podataka i informacija o akcijama BEPS-a																								
Prihodi		II.2.2.2 Izrada Akcionog plana za implementaciju akcija BEPS-a																								
Prihodi		II.2.2.3 Uvojenje Akcionog plana za implementaciju akcija BEPS-a																								
Prihodi		II.2.2.4 Implementacija Akcionog plana za implementaciju akcija BEPS-a																								

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025				
			I	II	III	IV																					
Prihodi		II.2.3 Harmonizacija pravnog okvira za razvoj digitalizacije ekonomije																									
Prihodi		II.2.3.1 Prikupljanje podataka i informacija o digitalizaciji poslovnih procesa																									
Prihodi		II.2.3.2 Analiziranje pravnog okvira i predlaganje mjera																									
Prihodi		II.2.3.3 Izrada i usvajanje pravnog okvira za podršku rasta digitalizacije ekonomije																									
Prihodi		II.2.4 Razmjena informacija sa drugim poreznim jurisdikcijama																									
Prihodi		II.2.4.1 Izraditi i objaviti nove pravilnike o razmjeni informacija u skladu sa ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja																									
Prihodi		II.2.4.2 Definirati set podataka koji su potrebni kroz izmjene pravnog okvira																									
Prihodi		II.2.4.3 Analizirati informacionu strukturu potrebnu za razmjenu podataka																									
Prihodi		II.2.4.4 Razviti softversko rješenje koje omogućava automatsku razmjenu podataka i izještavanje po istom																									
Prihodi		II.3. Suzbijanje sive ekonomije	0	2	2	3	5	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	1	1				
Prihodi		II.3.1 Identificirati uzroke i posljedice sive ekonomije																									
Prihodi		II.3.1.1 Analizirati uzroke i posljedice sive ekonomije sa aspekta pravne regulative																									
Prihodi		II.3.1.2 Izraditi Akcioni plan za borbu protiv sive ekonomije																									
Prihodi		II.3.1.3 Pratiti implementaciju Akcionog plana																									
Prihodi		II.3.2 Izraditi model izračuna sive ekonomije																									
Prihodi		II.3.2.1 Identificirati potrebne inpute i analizirati postojeće i potrebe inpute																									
Prihodi		II.3.2.2 Izraditi matematički model procijene sive ekonomije																									
Prihodi		II.3.2.3 Edukacija zaposlenika za korištenje formule																									
Prihodi		II.3.2.4 Analizirati učešće sive ekonomije u ukupnoj ekonomiji																									
Prihodi		II.3.3 Efikasniji nadzor nad tokovima sive ekonomije																									
Prihodi		II.3.3.1 Formirati Koordinacioni odbor od svih inspekcijskih organa u FBiH																									
Prihodi		II.3.3.2 Izraditi smjernice za inspekcijski nadzor i set podataka koji će se razmjenjivati s fokusom na rizike																									
Prihodi		II.3.3.3 Izraditi IT sistem za razmjenu podataka o nadzoru																									
Prihodi		II.3.3.4 Izraditi srednjoročni Plan djelovanja																									
Prihodi		II.3.3.5 Implementirati Plan djelovanja																									
Prihodi		II.3.4 Edukacija građana o značaju fiskalnog računa																									
Prihodi		II.3.4.1 Identifikovanje svrhe i ciljeva edukacije																									
Prihodi		II.3.4.2 Izrada idejnih rješenja o organizacionom djelovanju																									
Prihodi		II.3.4.3 Razvijanje marketing strategije kojom se postiže cilj																									
Prihodi		II.3.4.4 Implementacija marketing strategije																									
Prihodi		II.3.4.5 Analiza efekata edukacije																									
Prihodi		II.3.5 Unaprijediti sistem za izještavanje prema MONEYVAL																									
Prihodi		II.3.5.1 Definirati set podataka koji su potrebni i izvore																									
Prihodi		II.3.5.2 Razviti softversko rješenje koje omogućava unos i izještavanje po istom																									
Prihodi		II.3.6 Jačanje kadrovske kapacitete Sektora za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću Federalnog ministarstva finansija																									
Prihodi		II.3.6.1 Jačanje kadrovske kapacitete Sektora za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću Federalnog ministarstva finansija																									
Prihodi		II.4. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barjera	0	6	6	6	6	6	9	9	9	9	9	9	9	9	7	7	7	2	2	2	2	1			
Prihodi		II.3.1 Unaprijediti proces dostavljanja poreznih prijava u elektronskom obliku																									
Prihodi		II.3.1.1 Izraditi i objaviti nove podzakonske propise o poreznim prijavama																									
Prihodi		II.3.1.2 Izgraditi i prilagoditi IT sistem u Poreznoj upravi FBiH za dostavljanje elektronskih poreznih prijava																									
Prihodi		II.3.1.3 Educirati porezne obveznike o primjeni novih propisa o poreznim prijavama																									
Prihodi		II.3.2 Unaprijediti usluge poreznim obveznicima od strane Porezne uprave FBiH																									
Prihodi		II.3.2.1 Analizirati trenutnu organizaciju PU FBiH s aspekta prednosti i slabosti u procesima																									
Prihodi		II.3.2.2 Izraditi i predložiti reorganizaciju PU FBiH																									
Prihodi		II.3.2.3 Izraditi i usvojiti pravilnik o unutrašnjoj organizaciji PU FBiH																									
Prihodi		II.3.2.4 Implementirati pravilnik o unutrašnjoj organizaciji PU FBiH																									

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nositelj aktivnosti	Stup mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
Prihodi		II.3.3 Pojednostaviti plaćanje javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.1 Analizirati postojeće načine plaćanja javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.2 Osmisliti i predložiti jednostavniji način plaćanja javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.3 Provesti konsultacije o jednostavnijem načinu plaćanja javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.4 Izraditi akcioni plan o implementaciji jednostavnijeg načina plaćanja javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.5 Izraditi smjernice i uputstva o jednostavnijem načinu plaćanja javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.6 Pripremiti i izraditi softversko rješenje implementacije																								
Prihodi		II.3.3.7 Izraditi i objaviti propise o uplati javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.3.8 Implementirati softversko rješenje kod svih učesnika																								
Prihodi		II.3.3.9 Educirati učesnike o pojednostavljenju plaćanja																								
Prihodi		II.3.4 Uvođenje elektronskog vođenja interaktivnog registra taksii i naknada																								
Prihodi		II.3.4.1 Pripremiti idejni projekat za softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.4.2 Izraditi softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.4.3 Implementirati softversko rješenje kod svih učesnika																								
Prihodi		II.3.4.4 Educirati učesnike o upotrebi softvera																								
Prihodi		II.3.5 Uvođenje elektronskog upravljanja porezno-upravnim predmetima u FMF																								
Prihodi		II.3.5.1 Pripremiti idejni projekat za softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.5.2 Izraditi softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.5.3 Implementirati softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.5.4 Educirati učesnike o primjeni softvera																								
Prihodi		II.3.6 Uvođenje elektronskog upravljanja predmetima u djelatnosti igara na sreću																								
Prihodi		II.3.6.1 Pripremiti idejni projekat za softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.6.2 Izraditi softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.6.3 Implementirati softversko rješenje																								
Prihodi		II.3.6.4 Educirati učesnike o primjeni softvera																								
Prihodi		II.3.7 Unaprijediti proces naplate javnih prihoda																								
Prihodi		II.3.7.1 Analizirati cijelokupan proces naplate javnih prihoda u PU FBiH i identifikovati slabosti i prepreke te predložiti rješenja.																								
Prihodi		II.3.7.2 Definirati aktivnosti koje su potrebne da se proces naplate javnih prihoda prati od same prijave koju dostavlja porezni obveznik, do kraja procesa prinudne naplate																								
Prihodi		II.3.7.3 Unaprijediti /uvezati softverska rješenja radi bolje naplate poreznih obaveza. Npr. uvezati podnošenje prijava, izdavanje naloga za plaćanje i proces prinudne naplate																								
Prihodi		II.3.8 Smanjiti postojeći porezni dug																								
Prihodi		II.3.8.1 Identifikovanje strukture poreznog duga u Poreznoj upravi FBiH																								
Prihodi		II.3.8.2 Analiza stanja i strukture poreznog duga u FBiH																								
Prihodi		II.3.8.3 Izrada prijedloga smanjenja poreznog duga u FBiH																								
Prihodi		II.3.8.4 Javne konsultacije o prijedlozima rješenja smanjenja poreznog duga u FBiH																								
Prihodi		II.3.8.5 Izrada pravnog okvira za rješenja smanjenja poreznog duga u FBiH																								
Prihodi		II.3.8.6 Implementacija pravnog okvira za rješenja smanjenja poreznog duga u FBiH																								
Prihodi		II.3.9 Unaprijediti proces registracije poreznih obveznika u PU FBiH																								
Prihodi		II.3.9.1 Analizirati cijelokupan proces registracije u PU FBiH i identifikovati slabosti i prepreke te predložiti rješenja.																								
Prihodi		II.3.9.2 Definirati aktivnosti koje su potrebne da se proces registracije radi pojednostavljenja																								
Prihodi		II.3.9.3 Izrada pravnog okvira																								
Prihodi		II.3.9.4 Unaprijediti /uvezati softverska rješenja radi bolje naplate poreznih obaveza. Npr. uvezati podnošenje prijava, izdavanje naloga za plaćanje i proces prinudne naplate																								

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup Mjera	Aktivnost	Strategijski rezultati																	
			2020			2021			2022			2023			2024			2025		
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV		
Budžet	III. PLANIRANJE I BUDZETIRANJE				7	10	11	17	14	8	9	6	4	5	3	5	3	2	2	
Budžet	III.1. Pravni okvir				1	1	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Budžet	III.1.1 Izmjereni zakon o budžetima																			
Budžet	III.1.1.1 Izraditi izmjene zakona o budžetima (programska struktura, fiskalna pravila, budžetski kalendar, objava kvartalnih izvješća)																			
Budžet	III.1.1.2 Usvajanje izmjena Zakona o budžetima																			
Budžet	III.1.1.3 Izrada i usvajanje podzakonskih akata																			
Budžet	III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a				1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	0	0	
Budžet	III.2.1 Unapređenje obuhvata konsolidiranih rashoda svih nivoa vlasti u DOB																			
Budžet	III.2.1.1 Utvrđivanje zakonske obaveze za dostavljanje DOB-a od strane nižih/viših nivoa vlasti																			
Budžet	III.2.1.2 Analiza izvršenja budžeta i utvrđivanje eventualnih odstupanja u odnosu na prethodne projekcije																			
Budžet	III.2.1.3 Uključivanje novih informacija u DOB FBiH																			
Budžet	III.2.2 Proširivanje DOB-a na nivo kantona uključivanjem nižih nivoa vlasti (i fondova)																			
Budžet	III.2.2.1 Izrada smjernica za pripremu i usvajanje DOB-a																			
Budžet	III.2.2.2 Provodenje obuka																			
Budžet	III.2.2.3 Uključivanje finansijskih planova vanbudžetskih fondova u DOB i podataka o općinama																			
Budžet	III.2.3 Priprema prijedloga budžeta u n+2 formatu																			
Budžet	III.2.3.1 Izrada smjernica za korisnike u smislu adekvatne pripreme prijedloga budžeta u n+2 formatu																			
Budžet	III.2.3.2 Provodenje obuka																			
Budžet	III.2.3.3 Niži nivoi vlasti doraduju svoja softvera ka rješenja																			
Budžet	III.2.3.4 Izrada budžeta u n+2 formatu																			
Budžet	III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete														0	0	0	0	0	
Budžet	III.3.1 Uključivanje vanbudžetskih fondova na nivo Federacije BiH u Budžet Federacije BiH														0	0	0	0	0	
Budžet	III.3.1.1 Izmjena relevantne zakonske regulative																			
Budžet	III.3.1.2 Izmjena podzakonskih i internih akata vanbudžetskih fondova																			
Budžet	III.3.1.3 Provodenje obuka																			
Budžet	III.3.1.4 Usladljivanje IT rješenja u cilju omogućavanja poslovanja putem budžeta														1	1	1	3	2	
Budžet	III.3.2 Na nivo kantona uključiti vanbudžetske fondove, direkcije za puteve i visokoškolske ustanove u budžete																			
Budžet	III.3.2.1 Izmjena relevantne zakonske regulative																			
Budžet	III.3.2.2 Izmjena podzakonskih i internih akata vanbudžetskih fondova i drugih korisnika																			
Budžet	III.3.2.3 Provodenje obuka																			
Budžet	III.3.2.4 Usladljivanje IT rješenja u cilju omogućavanja poslovanja putem budžeta																			
Budžet	III.4. Unapređenje budžetiranja u programskom formatu														2	5	6	8	6	
Budžet	III.4.1 Jačanje kadrovske kapaciteta Sekتورa za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija																			
Budžet	III.4.1.1 Zapošljavanje novih zaposlenika																			
Budžet	III.4.2 Izmjene podzakonskih akata za primjenu programskog budžetiranja																			
Budžet	III.4.2.1 Analiza zakonskog okvira																			
Budžet	III.4.2.2 Izrada preporuka za izmjene podzakonskih akata																			
Budžet	III.4.2.3 Izrada podzakonskih akata																			
Budžet	III.4.2.4 Usvajanje podzakonskih akata																			
Budžet	III.4.3 Priprema metodologije integrisanog sistema budžetskog planiranja vezano za javne politike																			
Budžet	III.4.3.1 Izrada metodologije integrisanog sistema budžetskog planiranja vezano za javne politike																			
Budžet	III.4.3.2 Mapiranje programa u Srednjoročnom planu rada sa budžetskim programima za budžetske korisnike																			
Budžet	III.4.4 Priprema i implementacija akcionih planova za definiranje budžetskog programa na osnovu politika i oblasti pružanja usluga																			
Budžet	III.4.4.1 Pomaganje budžetskim korisnicima u redefiniranju njihovih budžetskih programa																			
Budžet	III.4.4.2 Izrada akcionih planova za srednjoročni plan rada																			
Budžet	III.4.4.3 Implementacija akcionih planova																			
Budžet	III.4.5 Pomoć budžetskim korisnicima u prepoznavanju programa i njihovih elemenata, u analizi programa i programskih elemenata																			
Budžet	III.4.5.1 Izbor pilot budžetskih korisnika																			
Budžet	III.4.5.2 Obuka budžetskih korisnika kroz radionice																			
Budžet	III.4.5.3 Obuka zaposlenika FMF-a (train the trainer)																			
Budžet	III.4.6 Izrada metodologije za mjerjenje učinka i njeno provođenje																			
Budžet	III.4.6.1 Izrada metodologije za definiranje i periodičnu procjenu indikatora učinka																			
Budžet	III.4.6.2 Analiza trenutne situacije																			
Budžet	III.4.6.3 Razvoj mape puta koja daje sljedeće korake u pogledu definiranja i monitoringa indikatora učinka																			
Budžet	III.4.6.4 Implementacija, uključujući analizu indikatora i izrada pasaša indikatora																			

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nositelj aktivnosti	Stup mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
Budžet		III.4.7 Obuka o konceptima i metodologiji programskog budžetiranja																								
Budžet		III.4.7.1 Analiza potreba za obukom o strateškom/srednjoročnom planiranju i njegovoj vezi s PB		1	1																					
Budžet		III.4.7.2 Obuke o programskom budžetiranju na nivou FBiH																								
Budžet		III.4.7.3 Obuke o programskom budžetiranju na nivou kantona																								
Budžet		III.4.8 Jačanje kapaciteta na nivou JLS za programsko budžetiranje																								
Budžet		III.4.8.1 Izrada plana za uvođenje programskog budžeta na nivou JLS																								
Budžet		III.4.8.2 Organizacija i provođenje radionica o konceptima programskog budžeta za JLS																								
Budžet i trezor		III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema na nivou FBiH i kantona		2	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Budžet i trezor		III.5.1 Analiza potreba za nadogradnjom softvera za budžet i trezorskog sistema																								
Budžet i trezor		III.5.1.1 Analiza potreba za nadogradnjom u kontekstu planiranih reformi i izmjena Zakona o budžetima		1	1																					
Budžet i trezor		III.5.1.2 Izrada preporuka za nadogradnju IT sistema za pripremu budžeta i trezora																								
Budžet		III.5.2 Nadogradnja softvera za pripremu budžeta i trezorskog sistema (DOB, n+2 budžet, programski budžet) na nivou FBiH i kantona																								
Budžet		III.5.2.1 Nadogradnja e-budžet sistema dodavanjem modula za plaće																								
Budžet		III.5.2.2 Nadogradnja sistema prateći preporuke iz analize																								
Budžet		III.5.2.3 Implementacija na nivou FBiH																								
Budžet		III.5.2.4 Implementacija na nivou kantona																								
Budžet		III.5.2.5 Edukacija korisnika na nivou FBiH i u svim kantonima																								
Dug		III.6. Unapređenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija		1	2	2	4	3	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dug		III.6.1 Poboljšanje pravnog okvira i procesa unutar institucija na svim nivoima vlasti u FBiH																								
Dug		III.6.1.1 Dubinska analiza procesa i pravnog okvira za javne investicije na nivou FBiH, kantona i općina unutar FBiH		1	1																					
Dug		III.6.1.2 Izrada preporuka za izmjene postojećih zakona i podzakonskih akata i izradu novih na svim nivoima vlasti																								
Dug		III.6.1.3 Izrada tipskih primjera podzakonskih akata za kantone i općine																								
Dug		III.6.1.4 Podrška korisnicima u adaptaciji primjera podzakonskih akata i izradi izmjena zakonskog okvira																								
Dug		III.6.1.5 Usvajanje novih i izmjena postojećih propisa																								
Dug		III.6.2 Izgradnja kapaciteta za planiranje, upravljanje i monitoring javnih investicija																								
Dug		III.6.2.1 Izrada plana obuka za razne segmente procesa vezanih za javne investicije za korisnike unutar FBiH																								
Dug		III.6.2.2 Razvijanje materijala za trening, priručnika, vodiča za korisnike, smjernica i kurseva za samoobrazovanje																								
Dug		III.6.2.3 Provodenje programa obuka za korisnike																								
Dug		III.6.2.4 Certificiranje korisnika koji uspješno završe obuku																								
Dug		III.6.2.5 Umrežavanje korisnika / projekt menedžera kroz forum profesionalaca (practitioner's forums)																								
Dug		III.6.3 Unapređenje PIMIS IT sistema																								
Dug		III.6.3.1 Analiza PIMIS IT sistema i izrada preporuka za otklanjanje nedostataka i unapređenje sistema																								
Dug		III.6.3.2 Izrada dokumentacije za nabavku novog ili doradu postojećeg sistema																								
Dug		III.6.3.3 Praćenje implementacije novog / dorade postojećeg softvera i provodenje testiranja njegovog funkcioniranja																								
Dug		III.6.3.4 Praćenje obuke korisnika od strane providera softvera																								
FMF		III.7. Uspostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
FMF		III.7.1. Izrada mape puta za uspostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije																	1	1	1	1	1	1	1	1
FMF		III.7.1.1 Provođenje analize trenutnih kapaciteta i struktura																								
FMF		III.7.1.2 Izrada mape puta za uspostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije																								

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup Mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025				
			I	II	III	IV																					
Budžet, i Dug		IV. IZVRŠENJE BUDŽETA					3	4	5	8	6	5	4	3	8	8	10	10	11	12	12	14	7	4	3	3	
Trezor		IV.1. Kontrola obaveza					0	0	0	0	2	3	2	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Trezor		IV.1.1 Provodenje edukacije korisnika o korištenju modula narudžbenice (rezervacije u sistemu za javne nabavke)																									
Trezor		IV.1.1.1 Provodenje edukacije korisnika o korištenju modula narudžbenice																									
Trezor		IV.1.1.2 Praćenje korištenja modula narudžbenice																									
Trezor		IV.1.2 Širenje korištenja aplikacije kroz dodjelu licenci drugim korisnicima aplikacije																									
Trezor		IV.1.2.1 Kupovina i dodjela licenci za radnu stanicu																									
Trezor		IV.1.2.2 Edukacija budžetskih korisnika kojima je dodijeljena licenca																									
Budžet		IV.2. Rješavanje neizmirenih obaveza					0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3	3	4	6	0	0	0	0	0
Budžet		IV.2.1 Izmjena obrasca 7 - Obrazac neizmirenih obaveza																									
Budžet		IV.2.1.1 Izrada metodologije za prikupljanje informacija radi omogućivanja prikupljanja podataka u informatičkom sistemu																									
Budžet		IV.2.1.2 Izrada analize i preporuka za promjene																									
Budžet		IV.2.1.3 Izrada i objava novog obrasca																									
Budžet		IV.2.1.4 Obuka korisnika																									
Budžet		IV.2.2 Dokumentovati stanje neizmirenih obaveza na svim nivoima vlasti																									
Budžet		IV.2.2.1 Praćenje neizmirenih obaveza u novom formatu																									
Budžet		IV.2.2.2 Izrada prvog izvještaja o neizmirenim obavezama unutar FBiH																									
Budžet		IV.2.2.3 Objava izvještaja																									
Trezor		IV.2.3 Pružiti podršku nižim nivoima vlasti i fondovima u upravljanju postojećim i sprječavanju akumuliranja novih neizmirenih obaveza					0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	2	2	2	2	2	3	1	0	0	
Trezor		IV.2.3.1 Izrada smjernica																									
Trezor		IV.2.3.2 Prezentacija smjernica korisnicima i obuka																									
Trezor		IV.3. Upravljanje gotovinom					0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	2	2	2	2	2	3	1	0	0	
Trezor		IV.3.1 Ažuriranje / izrada /izmjene Zakona o investiranju javnih sredstava																									
Trezor		IV.3.1.1 Istraživanje savremenih trendova u ovoj oblasti																									
Trezor		IV.3.1.2 Rad na izradi zakona																									
Trezor		IV.3.1.3 Usvajanje zakona																									
Trezor		IV.3.1.4 Izrada podzakonskih akata																									
Trezor		IV.3.1.5 Obuka i podrška nižim nivoima vlasti																									
Trezor		IV.3.2 Uvođiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u ORACLE																									
Trezor		IV.3.2.1 Izrada Uputstva za upravljanje gotovinom																									
Trezor		IV.3.2.2 Poboljšanje koordinacije između zaposlenih koji rade na predviđanju budućih novčanih tokova																									
Trezor		IV.3.2.3 Provodenje edukacije za budžetske korisnike																									
Trezor		IV.3.3 Jačanje zaštite javnih sredstava																									
Trezor		IV.3.3.1 Izbor banaka i zaštita računa otvorenih kod komercijalnih banaka putem zaloga																									
Trezor		IV.3.3.2 Nastaviti napore vezane za procedure otvaranja računa kod CB radi zaštite javnih sredstava																									
Dug		IV.4. Jačanje upravljanja dugom					0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1
Dug		IV.4.1 Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama																									
Dug		IV.4.1.1 Zaključiti dogovor sa RS i BiH institucijama oko izbora softvera za upravljanje dugom																									
Dug		IV.4.1.2 Traženje donatorske podrške																									
Dug		IV.4.1.3 Nabavka softvera																									
Dug		IV.4.1.4 Implementacija softvera i održavanje obuke																									
Dug		IV.4.1.5 Razmatranje troškova uvođenja softvera na nivou kantona																									
Dug		IV.4.2 Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010																									
Dug		IV.4.2.1 Provodenje analize trenutnog stanja i koraka potrebnih da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010																									
Dug		IV.4.2.2 Izrada mape puta																									
Dug		IV.4.2.3 Osiguranje donatorske podrške za implementaciju mape puta																									
Dug		IV.4.2.4 Implementacija mape puta																									
Dug		IV.4.3 Druga poboljšanja procesa upravljanja dugom																									
Dug		IV.4.3.1 Obuka za Sektor o procjeni rizika prilikom izdavanja garancija																									
Dug		IV.4.3.2 Primjena novih metoda procjene rizika																									
Dug		IV.4.3.3 Donijeti pravilnike o obavezi izvještavanja o stanju duga javnih preduzeća, vanbudžetskih fondova, agencija i drugih subjekata																									
Dug		IV.4.3.4 Regulirati korištenje mjenjica																									

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

FBIH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nosilac aktivnosti	Stup mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
CHJ	V. SISTEM INTERNIH FINANSIJSKIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU FBIH																									
CHJ	V.1. Unaprijeđenje upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontro	-	27	28	34	25	23	32	21	21	23	23	22	22	24	24	20	20	22	22	22	22	22	22	22	22
CHJ	V.1.1 Interne kontrole su usmjerenе na rizike vezane za pouzdano upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama	-	12	10	11	6	6	16	4	4	6	6	8	8	8	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
CHJ	V.1.1.1 Ažuriranje Smjernica za upravljanje rizicima u javnom sektoru u FBIH i standardizacija procesa upravljanja rizicima																									
CHJ	V.1.1.2 Razvoj i instalacija softvera za registre rizika, uključujući obuku korisnika za korištenje softvera																									
CHJ	V.1.1.3 Procjena rizika i prijedlozi sistemskih kontrola u najznačajnijim procesima u organizaciji																									
CHJ	V.1.1.4 Praćenje ažuriranja internih procedura korisnika sa rezultatima procjene rizika																									
CHJ	V.1.1.5 Pružanje podrške novu kantonu i JLU u jačanju sistema internih kontrola za bolje upravljanje sredstvima transfera i subvencija																									
CHJ	V.1.1.6 Unaprijeđenje regulatornog osnova i aplikativnih kontrola nad informacijama i podacima u ISFU za upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama																									
CHJ	V.1.1.7 Uvodjenje kontrole nad stvaranjem višegodišnjih obaveza kroz izmjene Zakona o budžetima u FBIH																									
CHJ	V.1.2 Interni kontrole su usmjereni na rizike za srednjoročno planiranje i programsko budžetiranje																									
CHJ	V.1.2.1 Ugraditi upravljanje rizicima u regulativu za srednjoročno planiranje i programsko budžetiranje																									
CHJ	V.1.2.2 Procjena rizika u odnosu na ciljeve iz srednjoročnih planova, ciljeve i pokazatelje uspješnosti iz budžetskih programa (pilot institucije)																									
CHJ	V.1.2.3 Internim aktima urediti uloge, ovlasti i odgovornosti aktera u realizaciji budžetskih programa (pilot institucije)																									
CHJ	V.1.2.4 Ugraditi upravljanje rizicima u instrukciju za kapitalna ulaganja																									
CHJ	V.1.3 Interni kontrole su usmjereni na rizike vezane za efikasnost poslovnih procesa organizacija javnog sektora																									
CHJ	V.1.3.1 Procjena rizika u odnosu na efikasnost poslovnih procesa u smislu odnosa cijene, brzine i dostupnosti usluga i kvaliteta izlaznih rezultata																									
CHJ	V.1.3.2 Standardizacija procedura i optimizacija poslovnih procesa za pružanje usluga – analiza troškova, uklanjanje nepotrebnih ili duplih k																									
CHJ	V.1.3.3 Razvijati aplikativne kontrole u softverskim rješenjima budžetskih korisnika kao podršku digitalizacije postovanja i razvoju e-uprave																									
CHJ	V.1.4 Pojačavanje upravljačke odgovornosti za ciljeve i rezultate																									
CHJ	V.1.4.1 Izraditi Smjernice za upravljačku odgovornost u javnom sektoru u Federaciji BiH																									
CHJ	V.1.4.2 Analizirati pravne i organizacione pretpostavke, uključenost, uloge i zadatke rukovodilaca i predložiti mjere za primjenu upravljačke odgovorn																									
CHJ	V.1.4.3 Analizirati organizacioni status, kapacitete, uloge i zadatke jedinica za finansije i predložiti mjere za jačanje koordinacijske uloge u razvoju FU																									
CHJ	V.1.4.4 Izraditi uputstva o saradnji rukovodilaca unutrašnjih organizacionih jedinica i organizacione jedinice za finansije, međusobnim obvezama i																									
CHJ	V.1.5 Unaprijeđenje upravljanja rizicima javnih preduzeća																									
CHJ	V.1.5.1 Priprema posebnih pitanja za javna preduzeća u okviru upitnika za samoprocjenu FUK																									
CHJ	V.1.5.2 Izrada ključnih pokazatelja uspješnosti za praćenje fiskalnih rizika koji proizlaze iz javnih preduzeća																									
CHJ	V.1.5.3 Integracija upitnika za FUK i ključnih pokazatelja uspješnosti javnih preduzeća u softver za izyještavanje o FUK																									
CHJ	V.1.5.4 Obuka na radnom mjestu za pilot javna preduzeća u oblasti upravljanja rizicima																									
CHJ	V.2. Unaprijeđena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost		0	5	7	9	6	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
CHJ	V.2.1 Interna revizija je uspostavljena u skladu sa važećim propisima i ispunjava međunarodne standarde za profesionalnu praksu																									
CHJ	V.2.1.1 Izrada nove Metodologije rada interne revizije u javnom sektoru u FBIH																									
CHJ	V.2.1.2 Izrada novog Priručnika za procjenu rizika i planiranje interne revizije u skladu sa međunarodnim standardima																									
CHJ	V.2.1.3 Izrada Pravilnika o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju internih revizora za javni sektor																									
CHJ	V.2.1.4 Obuka i stručno usavršavanje internih revizora																									
CHJ	V.2.2 Funkcija interne revizije je adekvatno pozicionirana																									
CHJ	V.2.2.1 Sačiniti izmjene i dopune Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBIH																									
CHJ	V.2.2.2 Izmijeniti regulative iz područja radno-pravnih odnosa vezano za radna mesta rukovodjica JIR i internih revizora.																									
CHJ	V.2.3 Kadrovski kapaciteti interne revizije su pojačani																									
CHJ	V.2.3.1 Popunjavanje upravljenih sistematizovanih radnih mesta internih revizora																									
CHJ	V.2.4 Interna revizija je usmjerena na pružanje dodatne vrijednosti u visokorizičnim oblastima																									
CHJ	V.2.4.1 Usmjeriti internu reviziju na područja visokog rizika (registar rizika rukovodstva i nezavisna procjena JIR) i davanje preporuka za rješenje rizika																									
CHJ	V.2.4.2 Izraditi metodologiju za praćenje utjecaja i kvantifikaciju efekata implementiranih preporuka interne revizije																									
CHJ	V.2.5 Harmonizovani su regulativa i praksa interne revizije u javnim preduzećima																									
CHJ	V.2.5.1 Unaprijeđenje praktične primjene metodologije rada u javnim preduzećima																									
CHJ	V.3. Unaprijeđiti praćenje efektivnosti sistema PIFC		9	10	11	14	13	13	12	13	13	13	13	13	11	11	13	13	11	11	13	13	13	13	13	
CHJ	V.3.1 Automatizacija izyještavanja o PIFC uz proširene izvore i alate za prikupljanje podataka																									
CHJ	V.3.1.1 Revidirati pitanja iz upitnika o samoprocjeni i obrazac za godišnje izyještavanje o FUK i internoj reviziji																									
CHJ	V.3.1.2 Razvoj i instalacija softvera za izyještavanje o FUK i IR, uključujući obuku korisnika za korištenje softvera																									
CHJ	V.3.1.3 Primjena softvera za izyještavanje o FUK i IR																									
CHJ	V.3.1.4 Osigurati prošireno izyještavanje za FUK i internu reviziju koristeći rezultate samoprocjene, nalaze interne i eksterne revizije, rezultate obavljenih pregleda kvalitete																									
CHJ	V.3.1.5 Analizirati mogućnosti kombinovanja FUK upitnika i upitnika za Izjavu o fiskalnoj odgovornosti																									
CHJ	V.3.2 Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ																									
CHJ	V.3.2.1 Razviti metodologiju za provjeru kvaliteta FUK na temelju dobre prakse EU																									
CHJ	V.3.2.2 Razviti metodologiju za provjeru kvaliteta rada interne revizije u javnom sektoru u FBIH																									
CHJ	V.3.2.3 Provodenje pregleda kvalitete FUK (uzorak organizacija)																									
CHJ	V.3.2.4 Provodenje pregleda kvalitete JIR (uzorak organizacija)																									
CHJ	V.3.2.5 Razviti preduslove za eksternu procjenu kvaliteta od strane nezavisnih trećih strana																									

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nositelj aktivnosti	Stup Mjera	Aktivnost Podaktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
CHJ	V.3.3 Pojačan analitički i koordinacijski kapacitet CHJ																									
CHJ	V.3.3.1 Razvoj stručnih kapaciteta zaposlenika CHJ iz oblasti PIFC (specijalistička znanja)																									
CHJ	V.3.3.2 Redovna razmjerna informacija sa Uredom za reviziju institucija u FBiH																									
CHJ	V.3.3.3 Redovna razmjerna informacija sa kantonalnim MF																									
CHJ	V.3.3.4 Redovna razmjerna informacija sa Agencijom za javne nabavke BiH i razvoj obuka za osobe zadužene za FUK i internu reviziju																									
CHJ	V.3.3.5 Redovni sastanci KO CHJ BiH																									
CHJ	V.3.3.6 Jačanje kapaciteta koordinatora za FUK i redovna razmjerna informacija i saradnja sa koordinatorima za FUK																									
CHJ	V.3.3.7 Redovna razmjerna informacija i saradnja sa rukovodiocima za JIR																									
Budžetska I.	V.4. Unaprijediti rad budžetske inspekije		0	0	0	2	2	2	4	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	4	4	4
Budžetska I.	V.4.1 Jačanje kapaciteta budžetske inspekcie FBiH																									
Budžetska I.	V.4.1.1 Kadrovsko popunjavanje budžetske inspekcie FBiH																									
Budžetska I.	V.4.1.2 Obuka novih zaposlenika																									
Budžetska I.	V.4.2 Uspostava budžetskih inspekcija u kantonima																									
Budžetska I.	V.4.2.1 Analiza stanja u kantonima																									
Budžetska I.	V.4.2.2 Uspostava budžetskih inspekcija u kantonima																									
Budžetska I.	V.4.2.3 Obuka novih zaposlenika																									
Revizija	V.4.3. Uskladjivanje Zakona o kričivim postupcima i ovlaštavanje budžetske inspekcie																									
Revizija	V.4.3.1 Izlaza izmjena Zakona o kričivim postupcima																									
Revizija	V.4.3.2 Usvajanje izmjena Zakona																									
Revizija	VI. EKSTERNA REVIZIJA		17	17	17	17	21	21	21	21	20	22	22	22	22	22	21	22	31	21	21	21	21	21	21	
Revizija	VI.1. Nezavisnost, mandat i organizaciju Ureda za reviziju institucija u FBiH osigurati ustavnim i zakonskim okvirima i poštovati u praksi		0	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
Revizija	VI.1.1 Podizati svijest i isticati važnosti uvrštanja Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH																									
Revizija	VI.1.1.1 Putem KOO, Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju i ostalih organa, poduzimati aktivnosti na podizanju svijesti o važnosti ustavne nezavisnosti																									
Revizija	VI.1.1.2 Putem medijskih kanala podizati svijest i isticati važnost uvrštanja Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH																									
Revizija	VI.1.2 Nastaviti sa strateškim naporima za uvrštanje Ureda za reviziju u Ustav FBiH, upućivanjem inicijativa Ustavnim komisijama Parlamenta FBiH i Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju																									
Revizija	VI.1.2.1 Kontinuirano praćenje napretka pokrenute inicijative za uvrštanje Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH																									
Revizija	VI.1.2.2 Ponovno upućivanje inicijativa Ustavnim komisijama																									
Revizija	VI.1.3 Poduzimati aktivnosti prema organima i institucijama izvršne vlasti i organima za provođenje zakona, na isticanju važnosti održavanja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti Ureda za reviziju institucija u FBiH u dijelu dosljedne primjene Zakona o reviziji (kao lex specialis zakona)		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Revizija	VI.1.3.1 Održavanje radnih sastanaka sa interesnim stranama																									
Revizija	VI.1.3.2 Objavljivanje edukativnih i informativnih sadržaja s ciljem informisanja šire javnosti o nadležnostima i ulozi VRI i značaja održavanja njegove nezavisnosti																									
Revizija	VI.1.3.3 Putem Koordinacionog odbora nastaviti sa strateškim naporima da se utječe na zakonodavnu i izvršnu vlast i druge interesne grupe s ciljem jačanja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti i razvoja VRI u BiH																									
Revizija	VI.2. Jačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi se osiguralo provođenje revizije u skladu sa INTOSAI Okvirov profesionalnih objava i veća pokrivenost subjekta iz nadležnosti		0	2	2	2	2	3	3	3	3	2	4	4	4	4	3	4	13	3	3	3	3	3		
Revizija	VI.2.1 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti ljudskih resursa																									
Revizija	VI.2.1.1 Donjeti strateški plan povećanja stručnog revizorskog kadra u Uredu za reviziju																									
Revizija	VI.2.1.2 Raspisivanje javnog konkursa i popunjavanje upražnjenih radnih mјesta																									
Revizija	VI.2.1.3 Donjeti sveobuhvatni strateški plan stručnog usavršavanja i edukacije stručnog revizorskog i nerevizorskog kadra kako bi se osigurala primjena ISSAI standarda u cijelokupnom procesu revizije te proširele kompetencije iz drugih oblasti (IT, javne nabavke, zaštita okoliša i dr.)																									
Revizija	VI.2.1.4 Organizovati interne edukacije																									
Revizija	VI.2.1.5 Osigurati učešće zaposlenika na domaćim, regionalnim i međunarodnim profesionalnim edukacijama																									
Revizija	VI.2.2 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti informacionih tehnologija																									
Revizija	VI.2.2.1 Identificirati najbolje prakse u primjeni specijaliziranih softvera za obavljanje revizije u VRI u zemljama iz regije																									
Revizija	VI.2.2.2 Sačiniti projektni prijedlog prema međunarodnim organizacijama s ciljem osiguranja sredstava za nabavku softverskog sustava za upravljanje procesom revizije																									
Revizija	VI.2.2.3 Inicirati postupak razvoja/nabavke softverskog sistema za upravljanje procesom revizije																									
Revizija	VI.2.2.4 Provesti proceduru nabavke softverskog sistema za upravljanje procesom revizije																									
Revizija	VI.2.2.5 Educirati kadar o primjeni softvera																									
Revizija	VI.2.2.6 Staviti softver u upotrebu																									

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

Nositelj aktivnosti	Stup mjeru	Aktivnost	2020				2021				2022				2023				2024				2025			
			I	II	III	IV																				
Revizija	VI.3. Nastaviti jačati učinak revizije obavljanjem visoko kvalitetnih revizija, primjenom INTOSAI Okvira profesionalnih objava		3	8	8	8	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Revizija	VI.3.1 Usklađivanje metodologije sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava																									
Revizija	VI.3.1.1 Aktivnosti u saradnji sa KO kako bi se osigurali pravovremeni prevod i dostupnost ISSAI standarda i smjernica																									
Revizija	VI.3.1.2 Usklađivanje metodologije i vodiča za obavljanje finansijske revizije i revizije uskladenosti sa ISSAI standardima																									
Revizija	VI.3.1.3 Usklađivanje metodologije i vodiča za obavljanje revizije učinka sa ISSAI standardima																									
Revizija	VI.3.1.4 Educiranje i informisanje revizorskog kadra o zahtjevima izmijenjenih ISSAI standarda																									
Revizija	VI.3.2 Provodenje aktivnosti kontrole kvaliteta kako bi se osiguralo da se revizije provode u skladu sa INTOSAI standardima																									
Revizija	VI.3.2.1 Usklađivanje metodologije za obavljanje kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta sa izmjenama ISSAI standarda																									
Revizija	VI.3.2.2 Izrada planskih dokumenata za provođenje kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta (strateški, godišnji planovi)																									
Revizija	VI.3.2.3 Provodenje kontrole kvaliteta revizija kroz vršenje pregleda uz izještavanje o rezultatima ovih pregleda																									
Revizija	VI.3.2.4 Vršenje nadzora (monitoringa) s ciljem osiguranja kvalitete na nivou VRI i na nivou pojedinačne revizije																									
Revizija	VI.3.3 Provodenje sistemskog praćenja postupanja po datim preporukama u revizorskim izještajima, s ciljem povećanja odgovornosti, transparentnosti i učinkovitosti u javnom sektoru																									
Revizija	VI.3.3.1 Preispitivanje mogućnosti uvođenja novih načina provjere postupanja po preporukama (naročito za finansijsku reviziju)																									
Revizija	VI.3.3.2 Povećati broj follow up revizija i izraditi metodologiju za obavljanje follow up revizije za finansijske revizije koje se ne obavljaju svake godine																									
Revizija	VI.3.3.3 Donošenje procedura za praćenje postupanja po preporukama (finansijska revizija i revizija učinka)																									
Revizija	VI.3.3.4 Donošenje registra dath preporuka za finansijske revizije koje se ne obavljaju u kontinuitetu																									
Revizija	VI.3.4. Jačanje komunikacije sa ključnim akterima kao što su subjekti revizije, zakonodavna tijela svih nivoa vlasti, organi za provođenje zakona, mediji i građani, kako bi se povećao utjecaj revizije																									
Revizija	VI.2.3.1 Išticići ulogu zakonodavnih organa u osiguranju postupanja po preporukama (kroz održavanje tematskih sastanaka, povećanog prisustva predstavnika Ureda za reviziju FBiH na raspravama o finansijskim revizijama na svim nivoima vlasti, objava saopćenja za javnost i drugog informativnog sadržaja i slično)																									
Revizija	VI.2.3.2 Unapređenje izještaja o reviziji s ciljem ostvarenja bolje komunikacije s medijima i širim javnosti																									
Revizija	VI.2.3.3 Izdavanje izještaja sa fokusom na posebne oblasti npr. zdravstvo ili grupe subjekata npr. općine, s ciljem boljeg informisanja i objedinjavanja nalaza, infografike i drugi alati																									

Dodatak 2: Logički okvir

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

STUB: I. FISKALNI OKVIR

Rezultat stuba	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	
I.A Poboljšano planiranje prihoda	I.A.a Smanjena razlika između projekcije i izvršenja prihoda	Federalno Ministarstvo finansija	2020 2,7	2.5	2	1.5	1	0.5	
I.B Usvajaju se ili poboljšavaju fiskalna pravila	I.B.a Nivo duga ne prelazi utvrđene granice	Izveštaji o dugu, godišnji i kvartalni	0	Javni dug ne prelazi 60% GDP					
MJERA: I.1. Formuliranje, usvajanje i primjena fiskalnih pravila									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	I.1.1. Primjena novih fiskalnih pravila o zaduzivanju i garancijama za sve subjekte javnog sektora	I.1.A.a Javni dug je ispod 60% GDP-a	2020 - 27,64%	29,68%	29,81%	28,71%	28,71%	28,71%	Dug
MJERA: I.2. Unapređenje izrade projekcija prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	I.2.1 Pojačati kapacitete za makroekonomsku analizu unaprjeđenja prikaza i pojšnjenja makroekonomskih parametara	I.2.A.a Objava makroekonomskih projekcija	2020 - 1	1	2	2	2	2	Budžet
	I.2.2 Unaprijeđenje koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda	I.2.B.a Procentualno smanjenje razlike između projekcija i izvršenja prihoda	2020 2,7	2.5	2	1.5	1	0.5	Prihodi
	I.2.3 Unaprijeđenje inputa za izradu projekcije javnih prihoda	I.2.C.a Podaci/inputi se dva puta objavljuju na web stranici Federalnog zavoda za statistiku i/ili Federalnog ministarstva finansija	0	0	2	2	2	2	Prihodi
	I.2.4 Uvođenje elektronskog praćenja izvršenja projekcija javnih prihoda	I.2.D.a Broj dostupnih izveštaja	0	0	0	0	0	12	Prihodi
MJERA: I.3. Fiskalna koordinacija, konsolidacija i izvještavanje (Jačanje finansija nižih nivoa vlasti)									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	I.3.1 Pojačati sekretarsku i tehničku podršku za funkcioniranje tijela za fiskalnu koordinaciju i njegove uloge u rješavanju regulatornih i pitanja politika koje imaju implikacije za različite vlade	I.3.A.a Tijelo se sastaje 4 puta godišnje	0	0	1	2	4	4	Budžet
	I.3.2 Izmjena fiskalnih pravila u procesu usvajanja i izvršavanja budžeta i njihova implementacija na svim nivoima vlasti	I.3.B.a Usvojen novi Zakon o budžetima i objavljen u SN FBiH	v						Budžet

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

STUP: II. JAVNI PRIHODI

Rezultat stupa	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
II.A Povećanje javnih prihoda	II.a Kretanje javnih prihoda	Izračun FMF na osnovu izvještaja korisnika	7.199,8 mil. KM	7.276,8 mil. KM	7.621,0 mil. KM	7.932,0 mil. KM	8.273,0 mil. KM	8.628,8 mil. KM
MJERA: II.1. Unaprijeđenje pravnog okvira javnih prihoda								
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
	II.1.1 Smanjenje fiskalnog opterećenja rada	II.1.A.a Smanjen porezni klin	36,42	35,22	35,22	35,22	35,22	35,22
	II.1.2 Harmonizirati propise o oporezivanju posjedovanja i prometa imovine u FBiH	II.1.B. Novi Zakon o oporezivanju imovine je objavljen u Službenim novinama Federacije BiH			v			Prihodi
	II.1.3 Harmonizirati Zakon o igrama na sreću u skladu sa međunarodnim propisima	II.1.C.a Objava Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću II.1.C.b Donošenje podzakonskih akata				v		Prihodi
	II.1.4 Unaprijediti propise o poreznoj administraciji	II.1.D.a Objava Zakona o poreznoj upravi FBiH II.1.D.b Objava Općeg poreznog zakona					v	Prihodi
	II.1.5 Unaprijeđenje sistema raspodjele prihoda u Federaciji BiH	II.1.E.a Usvajanje Zakona o javnim prihodima, pripadnosti i raspodjeli II.1.E.b Izrada i objava podzakonskih akata					v	Prihodi
MJERA: II.2. Unaprijeđenje i harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći i administrativnom saradnjom								
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
	II.2.1 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa mjerama Globalnog foruma OECD	II.2.A.a Procenat implementacije aktionog plana za harmonizaciju OECD	0	0	0,1	0,3	0,4	0,5
	II.2.2 Harmonizacija pravnih akata u skladu sa akcijama BEPS-a	II.2.B.a Procenat implementacije aktionog plana za harmonizaciju	0	0	0,1	0,3	0,4	0,5
	II.2.3 Harmonizacija pravnog okvira za razvoj digitalizacije ekonomije	II.2.C.a Procenat implementacije za uspostavu digitalizacije ekonomije	0	0	0,1	0,2	0,3	0,4
	II.2.4 Razmjena informacija sa drugim poreznim jurisdikcijama	II.2.D.a Prvi izvještaj o razmjeni podataka sa drugim poreznim jurisdikcijama					v	Prihodi

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: II.3. Suzbijanje sive ekonomije									
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti	
II.3.1 Identificirati uzroke i posljedice sive ekonomije		II.3.A.a Implementacija akcionog plana za borbu protiv sive ekonomije					v	Prihodi	
		II.3.B.a Kretanje koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	2020 62,59%	0.631	0.636	0.641	0.644		Prihodi
II.3.2 Izraditi model izračuna sive ekonomije								Prihodi	
II.3.3 Efikasniji nadzor nad tokovima sive ekonomije								Prihodi	
II.3.4 Edukacija građana o značaju fiskalnog računa		II.3.C.a Kretanje stepena povećanja koeficijenta raspodjele prihoda sa Jedinstvenog računa	0	0	0	0.003	0.004	0.005	Prihodi
II.3.5 Unaprijediti sistem za izvještavanje prema MONEYVAL								Prihodi	
II.3.6. Jačanje kadrovskih kapaciteta Sektora za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću Federalnog ministarstva finansija		II.3.D.a Kretanje broja novozaposlenih državnih službenika	10	2	1	1	1	1	Prihodi
MJERA: II.4. Unaprijediti poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih barijera									
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti	
II.3.1 Unaprijediti proces dostavljanja poreznih prijava u elektronском obliku		II.4.A.a Softversko rješenje u primjeni					v	Prihodi	
		II.4.B.1 Procentualno smanjen broj prijava od strane građana	0	0.2	0.3	0.4	0.1		Prihodi
II.3.2 Unaprijediti usluge poreznim obveznicima od strane Porezne uprave FBiH		II.4.C.a Broj uplatnika za upлатu javnih prihoda	8	0	0	0	1	Prihodi	
II.3.3 Pojednostaviti plaćanje javnih prihoda		II.4.D.a Uspostavljen elektronski način vođenja jedinstvenog registra taksi i naknada u Federaciji BiH					v	Prihodi	
		II.4.E.a Uspostavljen sistem elektronskog upravljanja porezno-upravnim predmetima					v		Prihodi
II.3.4 Uvođenje elektronskog vođenja interaktivnog registra taksi i naknada		II.4.F.a Uspostavljen sistem elektronskog upravljanja predmetima					v	Prihodi	
		II.4.G.a Procentualno povećanje javnih prihoda	2020-1 2,28%	0.025	0.031	0.034	0.04		Prihodi
II.3.7 Unaprijediti proces naplate javnih prihoda		II.4.H.a Izrada pravnog okvira za smanjenje poreznog duga					v	Prihodi	
		II.4.I.a Izrada pravnog okvira za proces registracije					v		Prihodi
II.3.8 Smanjiti postojeći porezni dug								Prihodi	
II.3.9 Unaprijediti proces registracije poreznih obveznika u PU FBiH									Prihodi

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

STUP: III. PLANIRANJE I BUDŽETIRANJE

Rezultat stupa	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	
III.A Vez politika i budžeta je pojačana	III.A.a Budžet FBiH se priprema, usvaja i objavljuje u programskom formatu	Službene novine FBiH	0	0	0	1	1	1	
MJERA: III.1. Pravni okvir									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	III.1.1 Izmijeniti zakon o budžetima	III.1.A.a Zakon o budžetima je objavljen u Službenim novinama FBiH		v					Budžet
MJERA: III.2. Proširivanje obuhvata budžeta i DOB-a									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	III.2.1 Unapređenje obuhvata konsolidiranih rashoda svih nivoa vlasti u DOB	III.2.A.a DOB objavljen na internet stranicu FMF-a sadrži informaciju povućenu iz DOB-ova kantona	0	0	1	1	1	1	Budžet
	III.2.2 Proširivanje DOB-a na nivou kantona uključivanjem nižih nivoa vlasti (i fondova)	III.2.B.a DOB-ovi svih 10 kantona uključuju informaciju o općinama i fondovima	0	0	0	0	5	10	Budžet
	III.2.3 Priprema prijedloga budžeta u n+2 formatu								Budžet
MJERA: III.3. Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	III.3.1 Uključivanje vanbudžetskih fondova na nivou Federacije BiH u Budžet Federacije BiH	III.3.A.a Usvojeni budžet FBiH uključuje fond kao budžetskog korisnika III.3.B.a Usvojeni budžet FBiH uključuje fond kao budžetskog korisnika	0	0	0	0	1	0	Budžet
	III.3.2 Na nivou kantona uključiti vanbudžetske fondove, direkcije za puteve i visokoškolske ustanove u budžete	III.3.C.a Usvojeni budžeti kantona uključuju fondove i direkcije za ceste kao budžetske korisnike	0	0	0	0	0	5 kantona	Budžet

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: III.4. Unapređenje budžetiranja u programskom formatu								Nosilac aktivnosti
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	
III.4.1 Jačanje kadrovske kapacitete Sektora za budžet i javne rashode Federalnog ministarstva finansija	III.5.A.a Budžet FBiH u programskom formatu je objavljen u Službenim novinama FBiH	0	0	0	1	1	1	Budžet
III.4.2 Izmjene podzakonskih akata za primjenu programskog budžetiranja								Budžet
III.4.3 Priprema metodologije integrisanog sistema budžetskog planiranja vezano za javne politike								Budžet
III.4.4 Priprema i implementacija aktionskih planova za definiranje budžetskog programa na osnovu politika i oblasti pružanja usluga								Budžet
III.4.5 Pomoć budžetskim korisnicima u prepoznavanju programa i njihovih elemenata, u analizi programa i programskih elemenata i njihove konačne obrade								Budžet
III.4.6 Izrada metodologije za mjerjenje učinka i njeno provođenje								Budžet
III.4.7 Obuka o konceptima i metodologiji programskog budžetiranja								Budžet
III.4.8 Jačanje kapaciteta na nivou JLS za programsko budžetiranje								Budžet
MJERA: III.5. Poboljšanje softvera za pripremu budžeta i rezorskog sistema na nivou FBiH i kantona								Nosilac aktivnosti
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	
III.5.1 Analiza potreba za nadogradnjom softvera za budžet i rezorskog sistema	III.4.A.a Sektor za budžet povlači zahtjeve korisnika iz novog sistema	0	0	✓				Budžet i rezor
	III.4.A.b Sva kantonalna MF koriste novi sistem prilikom izrade budžeta	0	0	✓				
III.5.2 Nadogradnja softvera za pripremu budžeta i rezorskog sistema (DOB, n+2 budžet, programski budžet) na nivou FBiH i kantona								Budžet

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: III.6. Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija									
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti	
III.6.1 Poboljšanje pravnog okvira i procesa unutar institucija na svim nivoima vlasti u FBiH	III.6.a Broj projekata kandidovanih kroz PIMIS sistem	57	53	56	59	61	64	Dug	
	III.6.b Vrijednost kandidovanih projekata	8.534.710.000	7.383.120.000	7.583.120.000	7.783.120.000	8.083.120.000	8.383.120.000		
III.6.2 Izgradnja kapaciteta za planiranje, upravljanje i monitoring javnih investicija	III.6.d Softver pušten u funkciju	0	0	v	0	0	0	Dug	
	III.6.e Softver pušten u funkciju	0	0	v	0	0	0		
III.6.3 Unaprjeđenje PIMIS IT sistema								Dug	
MJERA: III.7. Ustpostava struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije									
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti	
III.7.1. Izrada mape puta za ustpostavu struktura i kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije	III.7.a FMF usvaja Mapu puta	0	0	0	0	0	1	FMF	

STUP: IV. IZVRŠENJE BUDŽETA

Rezultat stupa	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
IV.A Dospjele neizmirene obaveze su smanjene u FBiH	IV.A.a Smanjenje akumuliranog deficitta	Izvještaj o neizmirenim obavezama	0	0	0	0	0	Smanjenje za 5%
IV.B Poboljšana efikasnost izvršenja budžeta	IV.B.a Uvođenje novih modula	Trezorski sistem	1	2	0	0	0	0
	IV.B.b Broj budžetskih korisnika koji su elektronski povezani sa trezorom	Trezorski sistem	33	33	42	45	50	52

MJERA: IV.1. Kontrola obaveza

Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
IV.1.1 Provodenje edukacije korisnika o korištenju modula narudžbenice (rezervacije u sistemu za javne nabavke)	IV.1.a Korisnici prošli obuku			v				Trezor
IV.1.2 Širenje korištenja aplikacije kroz dodjelu licenci drugim korisnicima aplikacije	IV.1.b.a Povećan broj budžetskih korisnika koji imaju direktni pristup trezorskoj aplikaciji	33	33	42	45	50	52	Trezor

MJERA: IV.2. Rješavanje neizmirenih obaveza

Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
IV.2.1 Izmjena obrasca 7 - Obrazac neizmirenih obaveza								Budžet
IV.2.2 Dokumentovati stanje neizmirenih obaveza na svim nivoima vlasti	IV.2.a Izvještaj o neizmirenim obavezama	0	0	0	0	1	1	Budžet
IV.2.3 Pružiti podršku nižim nivoima vlasti i fondovima u upravljanju postojećim i sprječavanju akumuliranja novih neizmirenih obaveza	IV.2.b.a Smanjenje akumuliranog deficitta (iznos po izvještaju 2024)	0	0	0	0	0	Smanjenje za 5%	Budžet

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: IV.3. Upravljanje gotovinom								
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
IV.3.1 Ažuriranje / izrada /izmjene Zakona o investiranju javnih sredstava	IV.3.a iznos prihoda od kamate od investiranja	2019 / 2020 (10 mjeseci 2020 - 145.973,11 KM)	0.01	0.01	0.02	0.05	0.1	Trezor
IV.3.2 Usvojiti i implementirati procedure za pripremanje projekcija gotovinskog toka u ORACLE	IV.3.B.a Usvojeno upustvo za upravljanje gotovinom				v			Trezor
IV.3.3 Jačanje zaštite javnih sredstava								Trezor
MJERA: IV.4. Jačanje upravljanja dugom								
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
IV.4.1 Implementirati novi IT sistem za upravljanje dugom u FBiH i razmotriti njegovo uvođenje u kantonalnim vladama	IV.4.1.A.a Početak rada u novom software-u					v		Dug
IV.4.2 Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010	IV.4.A.a Izveštaji o dugu se sastavljaju prateći ESA 2010	0	0	0	0	0	1	Dug
IV.4.3 Druga poboljšanja procesa upravljanja dugom	IV.4.C.a Usvojena nova pravila za izdavanje garancija				v			Dug
MJERA: IV.5. Računovodstvo i finansijsko izvještavanje								
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
IV.5.1 Uvođenje MRS JS u FBiH	IV.5.A.a Stepen implementacije Mape puta	0	0	0.1	0.15	0.2	0.25	Trezor
IV.5.2 Donijeti uputstvo o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRT-a FBiH	IV.5.B.a Uputstvo je usvojeno				v			Trezor
IV.5.3 Povećanje transparentnosti korištenja javnih sredstava (dubitnici grantova i transfera)	IV.5.C.a Web stranica izrađena i puštena u rad					v		Trezor
IV.5.4 Informatizacija kvartalnog izvještavanja	IV.5.D.a Datum objave kvartalnih izvještaja	60 dana nakon kraja perioda	60 dana	60 dana	60 dana	60 dana	45 dana	Budžet

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: IV.6. Unapređenje IT sistema trezora								Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025		
IV.6.1 Dorada sistema trezora	IV.6.A.a Uspostava novih modula	2020 - 50%	1	0	0	0	0	Trezor	
IV.6.2 Uspostaviti mehanizam za kontinuirano ažuriranje trezorske aplikacije / programa / sistema	IV.6.B.a Prihvatanje i odabir zakrpa za primjenu, verifikacija na testu i primjena na produkciji	0	0	0.5	1	1	1	Trezor	

STUP: V. SISTEM INTERNIH FINANSIJSKIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU FBiH

Rezultat stupa	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
V.A Unaprijeđeno upravljanje rizicima u ključnim	V.A.a Ažurirane Smjernice za upravljanje rizicima	Centralna harmonizacijska jedinica	Važeće Smjernice koje je potrebno prilagoditi	Nove, ažurirane Smjernice	0	0	0	0
	V.A.b Informatizovani i unaprijeđeni registri rizika	Centralna harmonizacijska jedinica	Registri rizika u pisanoj formi	Informatizovani registri rizika	0	0	0	0
V.B Bolja pokrivenost javnog sektora Federacije funkcijom interne revizije	V.B.a Broj provedenih internih revizija u područjima visokog rizika i finansijski značajnih stavki budžeta/finansijskog plana	Centralna harmonizacijska jedinica	interne revizije nisu dovoljno usmjerene na rizična područja	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%
V.C Sistem PIFC je predmet redovnog stručnog praćenja po metodologijama usklađenim sa dobrom međunarodnom praksom	V.C.a Izrađena metodologije za pregled kvaliteta FUK u javnom sektoru u FBiH	Centralna harmonizacijska jedinica	u FBiH ne postoji metodologija za pregled kvalitete FUK	aktivnost realizovana 100%	0	0	0	0

MJERA: V.1. Unapređenje upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole

Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
V.1.1 Interne kontrole su usmjerene na rizike vezane za pouzdano upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama	V.1.A.a Ažurirane Smjernice za upravljanje rizicima	Važeće Smjernice koje je potrebno prilagoditi	Nove, ažurirane Smjernice	P	P	P	P	CHJ
	V.1.A.b informatizovani registri rizika	Registri rizika u pisanoj formi	Informatizovani registri rizika	P	P	P	P	
	V.1.B.a zaključci Vlade FBiH za jačanje sistemskih kontrola	Jačanje sistemskih kontrola kod korisnika na nedovoljnom stepenu razvoja	Zaključak Vlade uz KI FUK					
	V.1.B.b broj ažuriranih internih procedura sa ugrađenim kontrolnim mehanizmima	Interne procedure ne postoje ili ih treba ažurirati	20% korisnika ima ažurirane procedure	30% korisnika ima ažurirane procedure	40% korisnika ima ažurirane procedure	50% korisnika ima ažurirane procedure	60% korisnika ima ažurirane procedure	
	V.1.B.c broj organizacija na nivou kantona i JLU koji primjenjuju Smjernice o minimalnim standardima dodjelje budžetskih sredstava putem transfera i subvencija	Smjernice ne primjenjuju svi korisnici u javnom sektoru	Smjernice u primjeni kod kantona	Smjernice u primjeni kod JLU	P	P	P	
V.1.2 Interne kontrole su usmjerene na rizike za srednjoročno planiranje i programsko budžetiranje	V.1.C.a Uputstvo / metodologija i usvojene odredbe u regulativi (koje zahtjevaju upravljanje rizicima) za srednjoročno planiranje i programsko budžetiranje	Postojeća regulativa za planiranje nema ugrađeno upravljanje rizicima	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	CHJ
	V.1.C.b broj internih akata koji uredjuju uloge, ovlasti i odgovornosti aktera u realizaciji budžetskih programa	Nemaju svi korisnici internim aktima uredene uloge, ovlasti i odgovornosti aktera u realizaciji budžetskih programa	aktivnost realizovana 30%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 90%	aktivnost realizovana 100%	P	
	V.1.C.c U instrukciju o upravljanju kapitalnim projektima ugrađeno upravljanje rizicima	Postojeća instrukcija o kapitalnim projektima nema segment upravljanja rizicima	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	P	P	
	V.1.C.d izrađeni prijedlozi kapitalnih ulaganja sa obrazloženim i kvantifikovanim rizicima i prijedlozima mjera za ublažavanje	prijedlozi kapitalnih ulaganja ne sadrže rizike	aktivnost realizovana 30%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 100%	P	P	

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

V.1.3 Interne kontrole su usmjerene na rizike vezane za efikasnost poslovnih procesa organizacija javnog sektora	V.1.D.a Registri rizika obuhvataju i efikasnost poslovnih procesa i kvalitet izlaznih rezultata	postojeći registri rizika ne obuhvataju efikasnost poslovnih procesa i kvalitet izlaznih rezultata	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	CHJ
	V.1.D.b broj pojednostavljenih postupaka u realizaciji usluga za porezne obveznike – gradane i privredne subjekte	korisnici rade na pojednostavljenju postupaka ali je potrebno povećati taj broj	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	
	V.1.D.c broj organizacija koje su uspostavile sistem upravljanja kvalitetom	trenutno ne postoji jedinstvena informacija o broju organizacija koje su uvele sistem upravljanja kvalitetom	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	
	V.1.D.d broj aplikativnih kontrola koje su prethodno vršene manualno, npr. broj ukinutih papirnatih obrazaca	trenutno ne postoji jedinstvena informacija o broju aplikativnih kontrola koje su prethodno vršene manualno/u papirnatoj formi	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 80%	aktivnost realizovana 100%	
V.1.4 Pojačavanje upravljačke odgovornosti za ciljeve i rezultate	V.1.E.a Objavljene Smjernice za upravljačku odgovornost u javnom sektoru u Federaciji BiH	na području FBiH ne postoje metodološki akt koji razrađuje temu upravljačke odgovornosti	Smjernice su izradene, objavljene i u primjeni u javnom sektoru u FBiH	P	P	P	P	CHJ
	V.1.E.b izrađena analiza pravnih i organizacionih pretpostavki, uključenosti, uloga i zadataka rukovodilaca	postoje parcijalne informacije ali ne i analiza istih kao temelj za primjenu upravljačke odgovornosti	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	
	V.1.E.c izrađena analiza organizacionog statusa, kapaciteta, uloge i zadataka jedinica za finansije	postoji analiza koja je zastarijela i potrebno je ažurirati u kontekstu novih propisa i okolnosti prakse	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	
	V.1.E.d predložene sistemske mjere za Vladu FBiH za primjenu upravljačke odgovornosti u okviru Ki FUK	trenutni Ki FUK koji razmatra i usvaja vlastne sadrži mјere u vezi upravljačke odgovornosti	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	
V.1.5 Unaprjeđenje upravljanja rizicima javnih preduzeća	V.1.F.a Izrađeni prijedlozi izmjena i dopuna Zakona o javnim preduzećima dostavljeni nadležnom ministarstvu	sadašnji ZJP nije u skladu sa Zakonom o FUK	Izrađeni i dostavljeni prijedlozi nadležnom ministarstvu (FMERI)	P	P	P	P	CHJ
	V.1.F.b softver za izvještavanje o FUK koji uključuje upitnik za javna preduzeća	upitnik GI FUK sadrži i pitanja koja nisu primjenjiva za JP	upitnik GI FUK prilagođen JP	P	P	P	P	
	V.1.F.c izrađeni ključni pokazatelji uspješnosti za praćenje fiskalnih rizika koji priznaju iz javnih preduzeća	trenutno ne postoji jedinstveni ključni pokazatelji uspješnosti za praćenje fiskalnih rizika JP	upitnik GI FUK sadrži podatke o ključnim pokazateljima uspješnosti JP	P	P	P	P	
	V.1.F.d pojačani kapaciteti u javnim preduzećima (broj obučenih zaposlenika)	zaposlenici JP trebaju obuku za korištenje aplikacije PIFC	obučeni zaposlenici JP (pilot JP) za korištenje aplikacije	P	P	P	P	

MJERA: V.2. Unaprijeđena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost

Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
V.2.1 Interna revizija je uspostavljena u skladu sa važećim propisima i ispunjava međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije	V.2.A.a Izradena nova Metodologija rada za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u skladu sa međunarodnim standardima i zahtjevima prakse	na snazi Metodologija iz 2015. koju je potrebno inovirati	izrađena i objavljena nova Metodologija rada interne revizije u skladu sa međunarodnim standardima i potrebama prakse	P	P	P	P	CHJ
	V.2.A.b izrađen novi Priručnik za progjenu rizika i planiranje interne revizije u javnom sektoru u FBiH u skladu sa međunarodnim standardima i zahtjevima prakse	na snazi Priručnik iz 2014. godine kojije potrebno inovirati	izrađen i objavljen novi Priručnik za progjenu rizika i planiranje interne revizije u skladu sa međunarodnim standardima i potrebama prakse	P	P	P	P	
	V.2.A.c Izrađen Pravilnik o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju internih revizora	u javnom sektoru u FBiH ne postoji Pravilnik o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju internih revizora	izrađen i objavljen novi Pravilnik o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju internih revizora	P	P	P	P	
	V.2.A.d broj obuka i obučenih revizora	kontinuirana potreba internih revizora za obukama	najmanje 2 obuke u organizaciji CHJ	najmanje 2 obuke u organizaciji CHJ	najmanje 2 obuke u organizaciji CHJ	najmanje 2 obuke u organizaciji CHJ	najmanje 2 obuke u organizaciji CHJ	
	V.2.C.e izrađen i instaliran softver za upravljanje internom revizijom	obavljanje interne revizije u FBiH nije automatizovano	izrađen i instaliran softver za upravljanje internom revizijom	P	P	P	P	

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

V.2.2 Funkcija interne revizije je adekvatno pozicionirana	V.2.B.a Ažuriran Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u FBiH u skladu sa međunarodnim standardima i zahtjevima prakse	Postojeći Pravilnik o uslovima je potrebno ažurirati	Izrađene i objavljene izmjene i dopuna Pravilnika o uslovima u skladu sa međunarodnim standardima i potrebnama prakse	P	P	P	P	CHJ
	V.2.B.b ažurirana regulativa iz područja radno-pravnih odnosa vezano za radna mjestra rukovodioča JIR i internih revizora a time omogućeno adekvatno pozicioniranje naknada za rad	neusklađenost Zakona o plaćama u FBiH sa Zakonom o državnoj službi u FBiH	dostavljena inicijativa nadležnim organima za uskladivanje	P	P	P	P	
V.2.3 Kadrovski kapaciteti interne revizije su pojačani	V.2.C.a Broj internih revizora u javnom sektoru u organizacijama javnog sektora FBiH (nosilac aktivnosti-obveznici)	nedovoljan broj revizora u JIR	Povećanje broja internih revizora u JIR	Povećanje za 5	Povećanje za 5	Povećanje za 5	Povećanje za 5	CHJ
	V.2.C.b Zaključak Vlade FBiH uz KI IR kojim se nalaze obveznicima da povećaju broj internih revizora u svojim JIR	Uz KI IR CHJ svake godine predlaže zaključak kojim se obavezuju organizacije javnog sektora na postupanje	Zaključak Vlade uz KI IR 2020	Zaključak Vlade uz KI IR 2021	Zaključak Vlade uz KI IR 2022	Zaključak Vlade uz KI IR 2023	Zaključak Vlade uz KI IR 2024	
V.2.4 Interna revizija je usmjerena na pružanje dodatne vrijednosti u visokorizičnim oblastima	V.2.D.a Broj provedenih internih revizija u područjima visokog rizika i finansijski značajnih stavki budžeta/finansijskog plana (nosilac aktivnosti: JIR)	interne revizije nisu dovoljno usmjerene na rizična područja	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	povećanje broja internih revizija rizičnih područja za 5%	CHJ
	V.2.D.b izrađena Metodologija za praćenje utjecaja i kvantifikaciju efekata implementiranih preporuka interne revizije	U Federaciji BiH se rijetko mjeri efekat implementiranih preporuka interne revizije	aktivnost realizovana 30%	aktivnost realizovana 60%	aktivnost realizovana 100%	P	P	
	V.2.D.c Zaključak Vlade FBiH uz KI IR kojim se nalaze JIR da usmjeri rad na visokorizična područja	Uz KI IR CHJ svake godine predlaže zaključak kojim se obavezuju organizacije javnog sektora na postupanje	Zaključak Vlade uz KI IR 2020	Zaključak Vlade uz KI IR 2021	Zaključak Vlade uz KI IR 2022	Zaključak Vlade uz KI IR 2023	Zaključak Vlade uz KI IR 2024	
V.2.5 Harmonizovan su regulativa i praksa interne revizije u javnim preduzećima	V.2.E.a Izrađen i nadležnom ministarstvu dostavljen prijedlog izmjena Zakona o javnim preduzećima usklađen sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i međunarodnim standardima	sadašnji ZJP nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji	Izrađeni i dostavljeni prijedlozi nadležnom ministarstvu (FMERI)	P	P	P	P	CHJ
	V.2.E.b interna revizija u javnim preduzećima provodi se na unificiran način u skladu sa metodologijom rada interne revizije što je vidljivo iz GI IR	Interne revizije u JP se ne obavljaju u skladu sa metodologijom rada IR za javni sektor u FBiH	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	
	V.2.E.c broj obučenih internih revizora za korištenje softvera za internu reviziju	interni revizori u JP nisu obučeni za korištenje softvera za upravljanje IR	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	P	
MJERA: V.3. Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFc								
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
V.3.1 Automatizacija izvještavanja o PIFc uz proširene izvore i alate za prikupljanje podataka	V.3.A.a instaliran softver za izvještavanje o FUK i internoj reviziji	izvještavanje za FUK i IR nije automatizovano	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	P	CHJ
	V.3.A.b Izmijenjen regulatorni okvir u oblasti javnih internih finansijskih kontrola u vezi s izvještavanjem o FUK i IR	postojeći regulatorni okvir nije prilagođen automatizovanom izvještavanju FUK i IR	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	P	
	V.3.A.c Konsolidovani izvještaji FUK i interne revizije izrađeni korištenjem softvera	KI FUK i KI IR rade se na osnovu manuelnog unosa i analiza	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	
	V.3.A.d Konsolidovani izvještaj za FUK i Konsolidovani izvještaj interne revizije pored rezultata samoprocjene, sadrži rezultate obavljenih pregleda kvaliteta FUK i IR i status mjera za ublažavanje rizika u ključnim procesima	KI FUK i KI IR ne sadrže informacije o provjeri kvaliteta FUK i IR	aktivnost realizovana 20%	aktivnost realizovana 40%	aktivnost realizovana 50%	aktivnost realizovana 70%	aktivnost realizovana 80%	

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

V.3.2 Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ	V.3.B.a Izrađena metodologija za pregled kvaliteta FUK u javnom sektoru u FBiH <u>V.3.B.b Izrađena metodologija za provjeru kvalitete rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH</u>	u FBiH ne postoji metodologija za pregled kvalitete FUK u FBiH ne postoji metodologija za pregled kvalitete rada interne revizije	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	P	CHJ
	V.3.B.c broj izvršenih pregleda kvaliteta FUK od strane CHJ	CHJ trenutno ne vrši pregled kvalitete FUK, izuzev kroz dostavljene godišnje izveštaje za FUK	aktivnost realizovana 50% (priprema)	najmanje 5 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	
	V.3.B.d broj izvršenih pregleda kvaliteta JIR od strane CHJ	CHJ trenutno ne vrši pregled kvalitete JIR, izuzev kroz dostavljene godišnje izveštaje za IR	aktivnost realizovana 50% (priprema)	najmanje 5 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	najmanje 10 korisnika obuhvaćeno pregledom kvalitete FUK	
	V.3.B.e utvrđeni kriteriji za eksternu procjenu kvaliteta rada JIR	U FBiH nema utvrđenih kriterija za eksternu procjenu kvalitete IR	aktivnost realizovana 100%	P	P	P	P	
	V.3.3 Pojačan analitički i koordinacijski kapacitet CHJ	V.3.C.a godišnji broj sastanaka sa Uredom za reviziju	u FBiH CHJ i Ured za reviziju ne organizuju redovne sastanke	održavanje najmanje 1 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	CHJ
	V.3.C.b godišnji broj sastanaka sa kantonalnim ministarstvima finansija	u FBiH CHJ i kantonala MF ne organizuju redovne sastanke	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	održavanje najmanje 2 sastanka godišnje	
	V.3.C.c godišnji broj sastanaka KO CHJ BiH	redovno se organizuju sastanci KO CHJ	održavanje najmanje 6 sjednica KO CHJ godišnje	održavanje najmanje 6 sjednica KO CHJ godišnje	održavanje najmanje 6 sjednica KO CHJ godišnje	održavanje najmanje 6 sjednica KO CHJ godišnje	održavanje najmanje 6 sjednica KO CHJ godišnje	
	V.3.C.d broj sastanaka i konsultacija sa koordinatorima iz organizacija javnog sektora	sastanci CHJ i koordinatora za FUK ne organizuju se redovno	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	
	V.3.C.e broj sastanaka sa rukovodicima JIR u organizacijama javnog sektora FBiH	sastanci CHJ i rukovodilaca JIR ne organizuju se redovno	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	održavanje najmanje 5 sastanaka godišnje	
MJERA: V.4. Unaprijediti rad budžetske inspekcije								
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
V.4.1 Jačanje kapaciteta budžetske inspekcije FBiH	V.4.A.a Broj zaposlenih budžetske inspekcije	3	4	5	6	7	7	Budžetska I.
V.4.2. Uspostava budžetskih inspekcija u kantonima	V.4.B.a Broj kantona koji imaju uspostavljenu budžetsku inspekciju	0	0	0	0	3	10	Budžetska I.
V.4.3. Usklađivanje Zakona o krivičnim postupcima i ovlaštavanje budžetske inspekcije	V.4.C.a Objavljene izmjene i dopune Zakona o krivičnim postupcima u Službenim novinama FBiH	0	0	0	0	x	0	Budžetska I.

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

STUP: VI. EKSTERNA REVIZIJA

Rezultat stupa	Indikator	Izvor podataka	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	
VI.A Ustavom uspostavljena nezavisna VRI i poštivanje funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti u praksi	VI.A.a Usvojene izmjene Ustava FBiH koje uvrštavaju Ured za reviziju institucija u Ustav FBiH	Službene novine FBiH	0	0	0	0	0	Objavljene izmjene Ustava FBiH	
	VI.B.a Povećan obim revizija	Ured za reviziju u FBiH	93	108	121	134	147	160	
VI.B Povećan učinak vanjske revizije	VI.B.b Povećan broj implementiranih preporuka	Ured za reviziju u FBiH	23% (2019)	0.26	0.29	0.32	0.35	0.38	
MJERA: VI.1. Nezavisnost, mandat i organizaciju Ureda za reviziju institucija u FBiH osigurati ustavnim i zakonskim okvirima i poštovati u praksi									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
	VI.1.1 Podizati svijest i isticati važnosti uvrštavanja Ureda za reviziju institucija u FBiH u Ustav FBiH	VI.1.A.a Usvojene izmjene Ustava FBiH koje uvrštavaju Ured za reviziju institucija u FBiH						v	Revizija
	VI.1.2 Nastaviti sa strateškim naporima za uvrštavanje Ureda za reviziju u Ustav FBiH, upućivanjem inicijativa Ustavnim komisijama Parlamenta FBiH i Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju								Revizija
	VI.1.3 Poduzimati aktivnosti prema organima i institucijama izvršne vlasti i organima za provođenje zakona, na isticanju važnosti održavanja funkcionalne, operativne i finansijske nezavisnosti Ureda za reviziju institucija u FBiH u dijelu dosljedne primjene Zakona o reviziji (kao lex specialis zakona)	VI.1.B.a Načrt godišnjeg budžeta Ureda za reviziju uvršten u Budžet FBiH onako kako je predložen (i odobren od strane Parlamentarne komisije)	0	x	x	x	x	x	Revizija
		VI.1.B.b Godišnji plan revizije donosi generalni revizor, nakon konsultacije sa zamjenikom generalnog revizora	0	x	x	x	x	x	Revizija
MJERA: VI.2. Jačati institucionalne kapacitete Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi se osiguralo provođenje revizije u skladu sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava i veća pokrivenost subjekata iz nadležnosti									
	Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti
VI.2.1 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti ljudskih resursa	VI.2.A.a Povećan broj osoblja sa novim kompetencijama i vještinama	76 (2019)	82	88	94	100	106		Revizija
	VI.2.B.a Povećan broj finansijskih revizija	89 (2019)	102	114	126	138	150		
	VI.2.B.B Povećan broj revizija učinka	4 (2019)	6	7	8	9	10		Revizija
	VI.2.2 Jačanje institucionalnih kapaciteta Ureda za reviziju institucija u FBiH u oblasti informacionih tehnologija								

FBiH Strategija reforme UJF 2021 – 2025.

MJERA: VI.3. Nastaviti jačati učinak revizije obavljanjem visoko kvalitetnih revizija, primjenom INTOSAI Okvira profesionalnih objava									
Aktivnost	Indikator	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025	Nosilac aktivnosti	
VI.3.1 Usklađivanje metodologije sa INTOSAI Okvirom profesionalnih objava	VI.3.A.a Prvođenje kontrole kvalitete izvršenih revizija	2 (2019)	3	4	5	6	7	Revizija	
VI.3.2 Provođenje aktivnosti kontrole kvaliteta kako bi se osiguralo da se revizije provode u skladu sa INTOSAI standardima								Revizija	
VI.3.3 Provođenje sistemskog praćenja postupanja po datim preporukama u revizorskim izvještajima, s ciljem povećanja odgovornosti, transparentnosti i učinkovitosti u javnom sektoru	VI.3.B.a povećana Implementacija preporuka VRI	23% (2019)	0.26	0.29	0.32	0.35	0.38	Revizija	
VI.3.4. Jačanje komunikacije sa ključnim akterima kao što su subjekti revizije, zakonodavna tijela svih nivoa vlasti, organi za provođenje zakona, mediji i građani, kako bi se povećao utjecaj revizije								Revizija	

Dodatak 3 – Pregled preporuka i veza sa strategijom

1. Administracija prihoda od projekata i reforma upravljanja javnim finansijama u dokumentima jugoistočne Evrope (Logički okvir sa ishodima i prekretnicama) (2018)⁵⁴	
Preporuka / izazov	Komentar
'-Objavljen je sveobuhvatan spisak svih javnih korporacija na nivou FBiH i BiH institucija	Prvo se uspostavlja Odjel
- Mechanizam za centralnu analizu i uskladivanje odstupanja u izvršenju kapitalnog budžeta i objašnjenje u budžetskim dokumentima	Trenutno se prvo radi na poboljšanju kvaliteta pripreme projekata i kapitalnog budžeta
- Metodologija za procjene unaprijed kapitalne potrošnje pripremljena i testirana u ključnim resornim ministarstvima, uključujući budžetske korisnike i nebudžetske korisnike	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
- Procjene unaprijed kapitalne potrošnje pripremljene i testirane u ključnim resornim ministarstvima, uključujući budžetske korisnike i nebudžetske korisnike	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
- Pripremljeni su standardni zahtjevi za ocjenu, odabir i odobrenje projekata u svim glavnim infrastrukturnim sektorima, koji obuhvaćaju tehničku analizu, finansijsku i ekonomsku analizu (analiza troškova i koristi), održivost projekta i procjenu rizika	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
' - Uputstva za izvještavanje su razvijena za redovne izvještaje o dospjelim neizmirenim obavezama za sve korisnike budžeta, vanbudžetske fondove i nebudžetske korisnike	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
'- Fiskalni izvještaji uključuju podatke o dospjelim neizmirenim obavezama na svim nivoima vlasti	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
2. Jačanje nadzora nad javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine (misija MMF-a - FBiH – decembar 2019.)⁵⁵	
'- Dodijeliti odgovornost za monitoring i procjenu fiskalnih implikacija iz JP-a u okviru FMF-a	Mjera: Nadzor nad javnim preduzećima
- Početi s analizom i monitoringom fiskalnih rizika iz JP-a i redovno komunicirati o rezultatima procjene i razviti mjere ublažavanja	Mjera: Nadzor nad javnim preduzećima
- Uključiti podatke o fiskalnim rizicima iz JP-a u budžet/ pregled budžeta i započeti s izradom Izjave o fiskalnom riziku	Prvo se uspostavlja Odjel
- Osnaživanje FMF-a da zaustavi odluke vezane uz JP koje su nedostupne ili neodržive	Prvo se uspostavlja Odjel

⁵⁴ Project Revenue Administration and Public Financial Management Reform in Southeast Europe documents (Logical Framework with outcomes and milestones) (2018)

⁵⁵ Strengthening Oversight of Public Enterprises in the Federation of Bosnia and Herzegovina (IMF mission – FBiH – December 2019)

<ul style="list-style-type: none"> - Definirati JP u skladu s međunarodnim standardima putem: <ul style="list-style-type: none"> • Formiranja radne grupe na nivou entiteta, uključujući predloženu centralnu JP jedinicu, MF, Centralnu banku, statističku instituciju, glavna resorna ministarstva i FIA • Pregleda klasifikacije JP-a 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> - Uvesti registar JP-a u Centralnu JP jedinicu - Objaviti spisak na web stranici Centralne JP jedinice 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> - Razviti politiku vlasništva JP-a s prečišćenim modelom nadzora: • Uvesti funkciju centralne jedinice za koordinaciju JP-a i razviti kapacitet 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti profesionalizam i nezavisnost nadzornih odbora: <ul style="list-style-type: none"> • Proširiti kriterije za kvalifikaciju članova • Objavljivanje postupka odabira i imenovanja u svakoj fazi 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> - Otkloniti nedostatke u monitoringu performansi JP-a, transparentnosti i objelodanjivanju: <ul style="list-style-type: none"> • Razviti okvir za monitoring performansi • Osigurati konzistentnost finansijskih ciljeva JP-a sa srednjoročnim budžetom • Informirati i savjetovati kreatore politika o performansi i pitanjima JP-a • Pripremiti i objaviti zbirne izvještaje o performansama JP-a (godišnji izvještaj o JP) 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> ‘-Riješiti pitanje nepouzdanosti finansijskih podataka putem: <ul style="list-style-type: none"> • Sveobuhvatnog pregleda računovodstvenih pitanja u knjigama JP-a i LM-a • Jačanje kriterija za odabir, nadzor i osiguranje kvaliteta za eksterne revizore 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> ‘-Provjeriti stanje dospjelih neizmirenih obaveza u JP-ovima u vlasništvu vlade Federacije na kraju decembra 2019. godine 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> ; - Uvesti u 2020. godini kvartalno izvještavanje o obavezama prema dobavljačima i dospjelim neizmirenim obavezama za sva JP-a 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> ‘-Razviti sistematičniji način monitoringa dospjelih neizmirenih obaveza u javnom sektoru, koristeći primjere iz regije 	Prvo se uspostavlja Odjel
<ul style="list-style-type: none"> ‘-Izraditi plan za podmirivanje ili otpis dospjelih neizmirenih obaveza poreznoj upravi: <ul style="list-style-type: none"> • Navesti kriterije i uvjete otpisa (kriteriji performansi) • Izraditi plan otplate neizmirenih socijalnih doprinosa za pojedina JP-a 	Prvo se uspostavlja Odjel

<p>-Izmiriti međusobne obaveze javnih preduzeća koristeći podatke iz istraživanja o dospjelim neizmirenim obavezama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnovati radnu grupu koja će utvrditi i usaglasiti međusobne dugove i uskladiti podatke sa godišnjim finansijskim izvještajima • Otpisati dugovanja iz knjiga ugovornih strana 	Prvo se uspostavlja Odjel
<p>-Riješiti pitanje nepouzdanosti finansijskih podataka kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj mehanizama za provođenje primjene preporuka revizije 	Prvo se uspostavlja Odjel
3. Procjena upravljanja javnim investicijama (PIMA) (misija MMF-a - FBiH – februar 2018.)⁵⁶	
<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo finansija trebalo bi razviti pristup kako bi se osiguralo da budžetski i nebudžetski korisnici pripreme pouzdanije prognoze za kapitalne izdatke 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti mehanizam za bolju procjenu srednjoročnih budžetskih implikacija tekućih i odobrenih projekata 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Poboljšati pouzdanost troškova održavanja i izvještavanje o istim u kapitalnom budžetu 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje standardiziranih zahtjeva i smjernica za ocjenu projekata 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje namjenskog tehničkog tima koji će osigurati da se javni investicijski projekti pravilno ocijene i odaberu prije uključivanja u Program javnih investicija 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Uskladivanje procesa odabira projekata putem NIC SPP-a i konsolidiranog PIP procesa (Institucije BiH, Federacija) 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - Poboljšati monitoring realizacije investicijskih projekata i upravljanja imovinom nakon završetka projekta 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<ul style="list-style-type: none"> - MF da pojača kontrolu preuzetih obaveza - posebno kontrole višegodišnjih preuzetih obaveza za sve javne investicijske projekte, bez obzira na veličinu 	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
<p>Aktivnost: Donijeti uputstvo o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realizuju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRT-a FBiH (Projekti koji se implementiraju na BiH nivou)</p>	
4. Upravljanje neizmirenim obavezama (misija MMF-a - FBiH – mart 2018.)⁵⁷	
<ul style="list-style-type: none"> - FMF, zajedno sa Agencijom za statistiku, treba dogovoriti spisak svih subjekata javnog sektora iz kojih će se prikupljati podaci o neizmirenim obavezama 	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza

⁵⁶ Public Investment Management Assessment (PIMA) (IMF mission – IBiH, FBiH – February 2018)

⁵⁷ Management of Arrears (IMF mission - FBiH – March 2018)

- FMF i PMO trebaju dati prioritet finalizaciji sveobuhvatnog registra aktivnih DP-a na svim nivoima vlasti	Prvo se uspostavlja Odjel
- Ministarstva finansija trebaju propisati jedinstvene zahtjeve za dosljedno evidentiranje svih računa i ostalih obaveza u ISFU-u i pažljivo prate upotrebu ovih polja	Ministarstvo finansija je dovelo svoje obaveze pod kontrolu
- Ministarstva finansija trebaju provesti korištenje postojećih funkcionalnosti ISFU-a (modul preuzetih obaveza) primjenom mjera predviđenih u nacrtu Strategije	Mjera: Kontrola obaveza
- FMF i PMO trebaju razgovarati o izvodljivosti korištenja FIA-e za prikupljanje podataka, izdati potrebna uputstva, dizajnirati obrasce podataka i uspostaviti Registar dospjelih neizmirenih obaveza sa FIA-om	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
- Vremenski raspored za identifikaciju i poravnjanje s jasnom referencom na definiciju dospjelih neizmirenih obaveza	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
- FMF CHJ treba razviti postupke zasnovane na riziku za verifikaciju dospjelih neizmirenih obaveza u skladu sa prijedlogom, za upotrebu od strane interne revizije i budžetskih inspektora	Mjera: Unapređenje upravljanja rizicima u ključnim procesima kroz jačanje finansijskog upravljanja i kontrole
- Izvještavanje o dospjelim neizmirenim obavezama: FMF da izradi detaljnije upute i izmijeni Obrazac 7 (izraditi ekvivalent za vanbudžetske korisnike)	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
-Resorna ministarstva trebaju zahtijevati od svih vanbudžetskih korisnika da prijave dospjele neizmirene obaveze nadležnim ministarstvima radi obrade od strane tog ministarstva	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
-Vlade trebaju zahtijevati od svih ministarstava da prikupljaju podatke za svoje entitete	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
-Izrada plana za poravnanje neizmirenih obaveza	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza
-FMF treba uvesti kodove u kontni plan koji će omogućiti identifikaciju kreditora iz javnog sektora	Aktivnost: Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvještavanje o dugu u skladu sa ESA 2010
-FMF treba pokrenuti raspravu o nadogradnji ISFU-a (hardver i softver) putem Fiskalnog koordinacijskog tijela, s potencijalom da iskoristi iskustvo Srednjbosanskog kantona s nadogradnjom ISFU-a kao pilota	Planira se dorada ISFU, ali je ovo vrlo specifičan primjer – nacrt strategije ne ide do ovog nivoa detalja.
-FMF CHJ i Sektor za budžet trebaju pojačati zahtjeve za izvještavanje i nadzor nad implementacijom FMC-a u pojedinim institucijama te primjenjuju alternativne mehanizme izvršenja	Mjera: Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC
-Ministarstva finansija trebaju pojačati budžetsku inspekciiju i osiguraju vertikalnu koordinaciju (razjašnjenje metodologije)	Mjera: Unaprijediti rad budžetske inspekcije
5. Jačanje upravljanja gotovinom u Federalnom ministarstvu finansija (misija MMF-a - FBiH – novembar 2019.)⁵⁸	

⁵⁸ Strengthening Cash Management at the Federation Ministry of Finance (IMF mission – FBiH – November 2019)

- Usvajanje Smjernica za upravljanje gotovinom	Mjera: Upravljanje gotovinom
- Poboljšanje prognoze novčanog toka	Mjera: Upravljanje gotovinom
- Usvojiti sveobuhvatniji okvir za upravljanje saldom gotovine	Mjera: Upravljanje gotovinom
6. Izvještaj o praćenju: Principi javne uprave (SIGMA - 2017)⁵⁹	
- MFT i MF u FBiH bi trebali tražiti od Vlade da osnuje nezavisni organ za nadgledanje budžeta; u RS-u bi trebalo osnovati organ koji je zakonski reguliran već 2015. godine	U ovom momentu je prioritet kadrovsko pojačavanje FMF-a
- Poboljšati prikupljanje ekonomskih podataka za ekonomsko prognoziranje	Mjera: Unapređenje izrade projekcija prihoda i rashoda za pripremu DOB-a i budžeta u FBiH
'-Ministarstva finansija u FBiH i RS bi trebali objavljivati kvartalne izvještaje lokalnih vlasti (npr. kantona i općina u FBiH, te općina u RS) nakon što ih zaprime.	Aktivnosti: Informatizacija kvartalnog izvještavanja i Izmijeniti zakon o budžetima (programska struktura, fiskalna pravila, budžetski kalendar, objava kvartalnih izvještaja)
- MFT na državnom nivou i ministarstva finansija na nivou entiteta bi trebali pripremati mjesecne i završne podatke i izvještaje na osnovu ESA-e.	Strategija se bavi preduslovima i prvo pokušava da uredi kvartalno izvještavanje.
- izmjene odgovarajućih zakona o programskom budžetu kako bi se osiguralo više vremena za parlamentarno razmatranje budžeta	Odbijeno, MF smatra da Parlament ima dovoljno vremena po trenutnom kalendaru.
- zakonodavne izmjene kako bi se svi vanbudžetski fondovi i svi predloženi kapitalni izdaci u potpunosti uvrstili u budžetski proces	Mjera: Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete
- pružanje procjene realizacije na kraju godine prihoda i rashoda njihovim zakonodavnim tijelima u vrijeme budžeta	Odbijeno: MF smatra da budžetskim korisnicima trenutno nedostaje kapaciteta za ovu vrstu aktivnosti
- Nadležna tijela koja donose odluke trebala bi uskladiti zakone o JPP / koncesiji s Direktivom EU o koncesijama, a samim tim i jedni sa drugima, te povećati nivo koordinacije između tih vlasti	Nije uključeno.
- Zakon o javnim nabavkama, zakoni o koncesiji i JPP na svim nivoima uprave moraju se uskladiti kako bi se uklonila preklapanja, nedosljednosti i nesigurnosti	Nije uključeno.
- Nadležna tijela koja donose odluke trebala bi uspostaviti efikasan sistem pregleda odluka donešenih u postupcima koji se odnose na dodjelu koncesija i JPP-a	Nije uključeno.
'-Ministarstva finansija bi trebala da uz pomoć međunarodnih organizacija uspostave sistem za monitoring dospjelih neizmirenih obaveza (uključujući, gdje je to primjereno, neizmirene obaveza vanbudžetskih fondova i DP-a), da objave sveobuhvatne podatke o neizmirenim obavezama i da nastoje da smanje prekomjerni nivo tih neizmirenih obaveza	Mjera: Rješavanje neizmirenih obaveza

⁵⁹ Monitoring Report: The Principles of Public Administration (SIGMA – 2017)

- objaviti mjesečni pregled budžeta u kojem će se uspoređivati stvarni mjesečni rezultati s projiciranim mjesečnim profilom koji se sastavlja na početku svake godine	MF planira prvo da uredi kvartalno izvještavanje
- MFT na državnom nivou, FMF, MF RS i DF BD trebali bi da osiguraju da budžetske strukture i informacioni sistemi finansijskog upravljanja trezora mogu da podrže potrebu za informacijama na nivou delegiranih nosioca budžeta	Preduslovi za ovu vrstu praćenja još nisu stvoreni, MF planira da prvo uvede programsko budžetiranje i ojača kapacitete kod budžetskih korisnika
- MFT na državnom nivou, FMF i MF RS bi trebali da osiguraju odgovarajući kadar kako bi centralne harmonizacijske jedinice mogle završiti implementaciju FUK	Urađeno
- Centralne harmonizacijske jedinice države i oba entiteta bi trebale razviti vještine koje će im omogućiti da nadiđu pravilnike i obuku, da pruže praktičniju pomoć institucijama koje provode FUK	Provodi se
- MFT na državnom nivou, FMF i MF RS bi trebalo da svaki imenuje jedinicu koja će preuzeti odgovornost za monitoring finansijskog i fizičkog napretka velikih investicionih projekata te organizovati da te jedinice redovno dobijaju potrebne informacije kako bi ispunile svoju ulogu	Mjera: Unaprjeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
- Centralne harmonizacijske jedinice bi trebale poticati jedinice za internu reviziju da poduzmu kontrolu kvaliteta svog revizorskog rada, počevši s periodičnim pregledom funkciranja jedinica za internu reviziju	Mjera: Unaprijedena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost Aktivnost: Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CHJ
- URŽ/KRŽ treba da uvede formalni mehanizam koordinacije kojim se osigurava jednoobraznost i koherentnost donošenja odluka tri kancelarije.	Tijelo za koordinaciju se redovno sastaje.
- Vrhovne revizorske institucije i CB trebaju preispitati svoje postupke kontrole i osiguranja kvaliteta i nastojati da efikasnije organiziraju revizorske aktivnosti u cilju postizanja boljih rezultata, uzimajući u obzir ograničene strukturne resurse koji su dostupni za ove aktivnosti.	VRI FBiH trenutno sastavlja nacrt strategije i preporuke SIGMA-e će biti uzete u obzir
- VRI FBiH i VRI RS trebali bi analizirati načine povećanja obuhvata svog mandata, a pri tom uzimajući u obzir svoje ograničene resurse	VRI FBiH trenutno sastavlja nacrt strategije i preporuke SIGMA-e će biti uzete u obzir
- Vrhovne revizorske institucije bi trebale sistematično, na godišnjoj osnovi, bilježiti preporuke revizije koje su date, prihvaćene i provedene i da potom analiziraju razloge neprihvaćanja i neprovodenja preporuka.	VRI FBiH trenutno sastavlja nacrt strategije i preporuke SIGMA-e će biti uzete u obzir
7. Zajedničke socioekonomske reforme za period 2019 - 2022. godina⁶⁰	
- Posebnu pažnju ćemo posvetiti depolitizaciji i povećanoj efikasnosti preduzeća u javnom vlasništvu	Prvo se uspostavlja Jedinica

⁶⁰ Joint Socio-Economic Reforms for the Period 2019-2022 (BiH reform agenda for 2019-2022)

‘- svi nivoi će izraditi javno dostupne i harmonizovane registre javnih preduzeća sa ažurnim informacijama o vlasništvu, zaposlenim radnicima i sveobuhvatnim finansijskim izvještajima, uključujući stanje duga preduzeća	Prvo se uspostavlja Jedinica
‘- Oba entiteta će unaprijediti postupke imenovanja nadzornih i upravnih tijela u javnim preduzećima	Prvo se uspostavlja Jedinica
‘- FBiH će formirati Odjel za centralizovano planiranje i praćenje učinka javnih preduzeća i donijeti Uredbu o transparentnosti, planiranju, kontroli, vanjskoj reviziji i nagradivanju.	Mjera: Nadzor nad javnim preduzećima
‘- Efikasnost javnih preduzeća će, između ostalog, biti unaprijedena kroz uvođenje OECD principa korporativnog upravljanja	Prvo se uspostavlja Jedinica
‘- Nadalje, oba entiteta će revidirati svoj portfolio državnih preduzeća i klasifikovati ih u kontekstu budućih aktivnosti, kako bi se unaprijedio njihov rad, što uključuje sve modalitete restrukturiranja	Prvo se uspostavlja Jedinica
‘- Oba entiteta će poduzeti odlučne korake u pravcu smanjenja poreznog opterećenja rada, kako bi potaknuli konkurentnost i omogućili dodatno povećanje plaća.	Aktivnost: Smanjenje fiskalnog opterećenja rada
‘- Dva entiteta će uskladiti svoje zakone o porezu na dobit kako bi se dodatno potakle investicije u proizvodnju roba i usluga	MF smatra da su zakoni trenutno uskladjeni
‘- entiteti će nastaviti sa uskladivanjem svojih poreznih zakonodavstava, uključujući stope oporezivanja dividende.	Aktivnost: Smanjenje fiskalnog opterećenja rada
‘- Javna ulaganja će se povećati na osnovu strategije ulaganja	Preduslovi se stvaraju kroz Mjeru: Unaprijeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)
‘- FBiH početi raditi na uvođenju cijelog zdravstvenog sektora u trezorski sistem poslovanja	Mjera: Uključiti vanbudžetske fondove i direkcije za puteve u budžete
8. Izvještaj o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu⁶¹	
‘- povećati transparentnost i efikasnost javnog sektora, posebno uspostavljanjem odgovarajućeg institucionalnog i regulatornog okvira za bolje, depolitizirano upravljanje, kao i poboljšanjem efikasnosti i upravljanja javnim preduzećima kako bi se smanjilo opterećenje poreznih obveznika;’	CHU trenutno prati upravljanje rizicima od strane JP i planira aktivnosti: <ul style="list-style-type: none">- Unapređenje upravljanja rizicima javnih preduzeća- Harmonizovani su regulativa i prakse interne revizije u javnim preduzećima Uspostavlja je jedinica za praćenje JP
“ - unaprijediti analitičke kapacitete, kao kapacitete za formuliranje politika širom zemlje i objavljivati potpune, dosljedne i blagovremene sveobuhvatne podatke o općoj vladi;”	Kroz aktivnost i mjeru se doprinosi ovom cilju: <ul style="list-style-type: none">- Unapređenje budžetiranja u programskom formatu- Jačanje upravljanja dugom
“ -poboljša planiranje javnih ulaganja, sačini jedinstveni spisak prioritetnih infrastrukturnih projekata u svim relevantnim sektorima”	Mjera “Unaprijeđenje planiranja, upravljanja i monitoringa javnih investicija (uključujući JPP)” djelimično doprinosi ovom cilju:

⁶¹ Available at this [link](#)

‘-Država mora poboljšati saradnju između Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) i poreznih uprava entiteta i Brčko distrikta, uključujući zajedničke revizije. Bosna i Hercegovina također treba da nastavi proces usklađivanja zakonodavstva o PDV-u s acquisem EU.	Predviđeno kroz aktivnost: Razmjena informacija sa drugim poreznim jurisdikcijama
‘-koordinaciju, saradnju i razmjenu podataka između različitih poreznih uprava u zemlji treba dalje poboljšati, uključujući usklađivanje i interoperabilnost elektronskog potpisa u cijeloj zemlji.	Predviđeno kroz aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Razmjena informacija s drugim poreznim jurisdikcijama i - Harmonizacija pravnog okvira za razvoj digitalizacije ekonomije
‘-Izvještavanje o podacima iz javnog sektora u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010) i dalje je vrlo ograničeno, a uskladenost osnovnog statističkog okvira sa zahtjevima i definicijama ESA 2010 i dalje je vrlo niska	Djelimično se adresira kroz aktivnost: Identificirati i implementirati korake neophodne da se osigura izvješćivanje o dugu u skladu s ESA 2010
‘-U narednoj godini Bosna i Hercegovina treba da: <ul style="list-style-type: none"> →usvoji sveobuhvatan zajednički okvir za unutrašnju finansijsku kontrolu u javnom sektoru (PIFC) i upravljačku odgovornost; →poboljša kvalitet okvira za nadgledanje PIFC-a i primjenu preporuka iz izvještaja o PIFC-u među svim budžetskim korisnicima; →osigura funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost vrhovnih revizorskih institucija (VRI) na svim nivoima vlasti i utjecaj rada VRI kroz komunikacijske strategije 2020.-2025. 	U pogledu jačanja okvira za praćenje PIFC, predviđeno u mjeri: Unaprijediti praćenje efektivnosti sistema PIFC
‘-Jedinice za internu reviziju i dalje nemaju dovoljan broj zaposlenih, a u mnogim od njih popunjenost slobodnih radnih mjesta iznosi svega 50%. Većina internih revizora je certifikovana, ali njihova dodatna vrijednost kao doprinos djelotvornoj praksi i dalje je niska na svim nivoima vlasti.	Mjera: Unaprijedena operativna funkcija interne revizije kojom se ostvaruje dodatna vrijednost
‘-CJH treba da započnu s provođenjem provjera kvaliteta interne kontrole i interne revizije. Njihove kapacitete je potrebno pojačati kako bi bolje ispunjavale svoje zadatke.	Aktivnost: Razviti i implementirati okvir za provjeru kvalitete FUK i interne revizije od strane CJH
‘-Ni za jednu od vrhovnih institucija za reviziju ne postoji ustavno uporište, <ul style="list-style-type: none"> - Njihova funkcionalna, operativna i finansijska nezavisnost na svim nivoima vlasti regulirana je posebnim zakonima, koji su uglavnom usklađeni sa standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI). - Potrebno je ojačati institucionalne kapacitete VRI na svim nivoima vlasti. 	VRI FBiH trenutno sastavlja nacrt strategije i preporuke će biti uzete u obzir
‘-Potrebna je bolja koordinacija između administrativnih struktura kao i provedbena pravila kako bi se osiguralo pravilno predviđanje, obračun, prikupljanje, plaćanje i kontrola vlastitih sredstava.	Mjera: Harmonizacija pravnog okvira u skladu sa međunarodnom pomoći i administrativnom saradnjom

